



# СЭЛЭНГЭ АЙМГИЙН ЗАСАГ ДАРГЫН ДЭРГЭДЭХ СТАТИСТИКИЙН ХЭЛТЭС

ᠰᠡᠯᠡᠨᠭᠡ ᠠᠶᠢᠮᠭᠢᠨ  
ᠨᠢᠶᠭᠦᠮ, ᠡᠳᠢᠶᠢᠨ  
ᠵᠠᠰᠭᠢᠨ ᠡᠮᠬᠡᠲᠭᠡᠯ-2017

## СЭЛЭНГЭ АЙМГИЙН НИЙГЭМ, ЭДИЙН ЗАСГИЙН ЭМХЭТГЭЛ-2017



Мэдээллийн нэгдсэн лавлах: [WWW.1212.MN](http://WWW.1212.MN)



# СТАТИСТИКИЙН МЭДЭЭЛЛИЙГ ХААНААС, ХЭРХЭН АВАХ ВЭ?

[WWW.NSO.MN](http://WWW.NSO.MN)



Цахимаар:



Энэ сайтад өөрийн e-mail хаягаа бүртгүүлснээр статистикийн мэдээллийг цаг алдалгүй тогтмол авч байх болно.

SOCIAL NETWORK



[www.facebook.com/Статистик-Мэдээлэл](http://www.facebook.com/Статистик-Мэдээлэл)

[www.selenge.nso.mn](http://www.selenge.nso.mn)

Сэлэнгэ аймгийн статистикийн хэлтсийн веб хуудас



Утсаар:

Лавлах утас:  
1900-1212



СЭЛЭНГЭ АЙМАГ



[www.facebook.com/Сэлэнгэ Статистик](http://www.facebook.com/Сэлэнгэ Статистик)



Сэлэнгэ аймаг

70362047  
70362449  
70363694



Ухаалаг гар утас, таблет ашиглан статистик мэдээлэл авах ezStat аппликейшн



Статистикийн хэвлэмэл бүтээгдэхүүнийг унших Монстаг аппликейшн





СЭЛЭНГЭ АЙМГИЙН ЗАСАГ ДАРГЫН ДЭРГЭДЭХ  
СТАТИСТИКИЙН ХЭЛТЭС

**СЭЛЭНГЭ АЙМГИЙН НИЙГЭМ  
ЭДИЙН ЗАСГИЙН БАЙДАЛ**



## ГАРЧИГ

Ерөнхий тэмдэглэл.....	4
АРГАЧЛАЛЫН ТАЙЛБАР .....	5
ТОВЧ АГУУЛГА.....	7
ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД, жилийн эцсийн байдлаар .....	19
1. ЗАСАГ ЗАХИРГАА, НУТАГ ДЭВСГЭР .....	19
2. ХҮН АМ, НИЙГМИЙН СТАТИСТИКИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ .....	20
2.1 Хүн ам.....	20
2.2 ЭРҮҮЛ МЭНД .....	31
2.3. ХӨДӨЛМӨР ЭРХЛЭЛТ .....	38
2.4 НИЙГМИЙН ДААТГАЛ, ХАЛАМЖ.....	41
2.5 БОЛОВСРОЛ .....	42
2.6 ГЭМТ ХЭРЭГ.....	52
3. МАКРО ЭДИЙН ЗАСГИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ .....	55
3.1 МӨНГӨ, ЗЭЭЛ .....	55
3.2 АЙМГИЙН НЭГДСЭН ТӨСӨВ, ТАТВАР .....	56
3.3 ГАДААД ХУДАЛДАА .....	62
3.4 ҮНЭ .....	62
4. ЭДИЙН ЗАСГИЙН СТАТИСТИКИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ .....	65
4.1 ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ.....	65
4.2 АЖ ҮЙЛДВЭР .....	88
5. БУСАД .....	90



## Ерөнхий тэмдэглэл

- I. Товчилсон тэмдэглэлгээ:
  - ГХ- Гэмт хэрэг
  - ХАА- Хөдөө аж ахуй
  - АҮ - Аж үйлдвэр
  - ЖДҮ- Жижиг дунд үйлдвэрлэл
  - СЭ - Сэлэнгэ
- II. Саруудыг ромбо тоогоор тэмдэглэв. (I, II, III, IV, V, VI ...г.м)
- III. Тухайн сарыг оруулсан жилийн эхнээс өсөн нэмэгдэх дүнг харуулахдаа I-IV, I-XI зэргээр илэрхийлэв
- IV. Дараах тэмдэглэлийг ашиглав:
  - ... Мэдээлэл байхгүй
  - X Бүтцийн өөрчлөлт
  - 0.0 Маш бага тоо
  - +, - Зөрүү
  - Гүйцэтгэл байхгүй
  - \* Дахин

"Үүнээс" гэдгийг харуулах бөгөөд зарим тохиолдолд тухайн үзүүлэлтийн бүрэлдэхүүн хэсгүүдийн нийлбэр нэгдсэн дүнтэй тэнцэхгүй байж болно.
- V. "Төл" нь төлөвлөгөө, "Гүйц" нь гүйцэтгэл
- VI. Орон дэвшүүлэлтээс хамаарч зарим үзүүлэлтийн нийлбэр нь дүнтэйгээ, бүтцийг хувиар илэрхийлэхэд 100.0 хувиас бага зэрэг зөрүүтэй байж болно.



## АРГАЧЛАЛЫН ТАЙЛБАР

**Суурин хүн ам:** Тухайн Засаг захиргааны нэгжид 183 хоног буюу 6 сараас дээш хугацаагаар оршин сууж байгаа хүн амыг харуулдаг.

**Хүн амын тоо.** Тодорхой хугацаанд, тухайн нутаг дэвсгэрт оршин суугаа хүн амын тоог илэрхийлнэ. Хүн амын тоог бэлэн болон суурин хүн амаар тооцдог.

**Суурин хүн ам.** Тухайн баг, хорооны нутаг дэвсгэрт 6 сараас дээш хугацаагаар оршин суугаа бүх хүнийг суурин хүн ам гэнэ. Мөн 6 сараас доош хугацаагаар түр эзгүй байгаа байнга оршин суудаг хүмүүсийг суурин хүн амын бүртгэлд оруулна.

**Өрх.** Ураг төрлийн болон гэр бүлийн холбоотой нэг орон байранд хамт амьдардаг, нэгдмэл төсөвтэй, хүнс, амьдралын наад захын бусад хэрэгцээгээ хамтран хангадаг нэг буюу хэсэг бүлэг хүмүүсийг өрх гэж үзнэ.

**Хүйсийн харьцаа.** Хүйсийн харьцаа гэсэн үзүүлэлт нь 100 эмэгтэйд ногдох эрэгтэйчүүдийн тоог илэрхийлдэг.

**Хүн ам зүйн ачаалал.** Хөдөлмөрийн насны 100 хүнд ногдох тэжээлгэгчийн тоог харуулдаг.

**Хүн амын нас-хүйсийн суварга.** Судалгаанд хүн амын нас, хүйсийн суваргаар нас, хүйсийн бүтцийг зураглан харуулдаг. Энэ нь зэрэгцүүлэхэд хялбар, хүйсний ялгавраар төв абцисс тэнхлэгээс хамгийн залуугаас эхлэн насны өсөх дарааллаар, доороос дээш суварган хэлбэртэй байна. Нас, хүйсний бүлэг бүр 100 хувьтай тэнцүү байна.

**Орон сууцны байшин.** Бүхэлдээ буюу ихэнх хэсэг нь сууцны зориулалтай, тоолох үед бүхлээрээ хүн амьдрахаас өөр зорилгоор ашиглагдаагүй байгаа суурин барилгын доторх сууцыг хэлнэ.

**Бие даасан тохилог сууц.** Бие даасан сууц (хаус) нь нэг өрх амьдрах зориулалтай, төвлөрсөн инженерийн шугам сүлжээний системд холбогдсон эсвэл инженерийн шугам сүлжээний системийн холболт болон оролт нь бие даасан, дулаан агааржуулалтын систем, усан хангамж, бохирын шугам, цахилгаан хангамж болон холбооны шугам сүлжээтэй, дотроо боловсон бие засах газартай байна.

**Төсөв:** Аймгийн т.свийн орлого зарлага нь төвлөрсөн төсвийн болон орон нутгийн төсвийн орлого, зарлагаас бүрдэнэ.

**Ажилгүйчүүд:** Ажилгүйчүүдийн тоонд олон улсын стандарт ангиллын дагуу Монгол улсын хуулиар зөвшөөрөгдсөн хөдөлмөрлөх насны, хөдөлмөр эрхлэх чадвартай, цалин хөлстэй



ажил болон хувиараа хөдөлмөр эрхэлдэггүй, тухайн үед ажиллахад бэлэн, цалин хөлстэй ажил идэвхтэй эрж, хайж байгаа хөдөлмөр эрхлэлтийн албанд бүртгүүлсэн хүмүүс орно.

**Үнэ:** Аймгийн төвийн захад борлогдож байгаа болон хөдөө аж ахуйн гаралтай хүнсний бүтээгдэхүүний зах зээлийн дундаж үнийг харуулна.

**Хэрэглээний үнийн индекс:** Гэдэг нь өрх орлогоороо өөсдийн хэрэгцээнд худалдан авсан, үйлчлүүлсэн хамгийн чухал эн тэргүүний нийтлэг хэрэгцээтэй бараа, үйлчилгээний үнийн өөрчлөлтийг тэдгээрийн хэрэглээний зардалд эзлэх хувиар жигнэсэн дундаж юм.

**Гэмт хэрэг:** Хүний амь бие, эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэгт бусдыг амиа хорлоход хүргэх, иргэдийн эрх чөлөө, эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэг болон хүнийг санаатай алах, болгоомжгүй алах хэргийг, хүүхэд гэр бүл нийгмийн ёс суртахууны эсрэг гэмт хэрэгт хүчингийн хэргийг оруулав.

**Хээлтэгч мал:** Нас гүйцсэн эм малыг хамруулна.

**Зүй бусаар хорогдсон малын тоонд:** Халдвартай , халдваргүй өвчин, зуд, үер ус, гал түймэр, аянга, цахилгаан зэрэг гэнэтийн аюул болон араатан, жигүүртэнд идүүлэх, худаг, хавцалд унах зэрэг хариулга, маллагаатай холбоотой бусад шалтгаанаар хорогдсон малыг хамруулна.

**Аж үйлдвэр:** Аж ахуйн нэгжүүдийг эдийн засгийн үйл ажиллагаагаар анхгилахдаа НҮБ-ын эдийн засгийн үйл ажиллагааны Олон улсын стандарт ангиллыг мөрдөж байна. Үйлдвэрийн борлуулсан бүтээгдэхүүн нь аж ахуйн нэгж, байгууллагын тайлангийн хугацаанд худалдсан буюу гадагш гүйцэтгэсэн ажил үйлчилгээний хэмжээ юм. Аж үйлдвэрийн нийт бүтээгдэхүүний өсөлтийг тооцоход нэр төрлийн бүтээгдэхүүнийг 2016 оны зэрэгцүүлэх үнээр үнэлж тодорхойлсон болно. Гол нэр төрлийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлийн биет хэмжээг харуулна.



## ТОВЧ АГУУЛГА

### Сэлэнгэ аймгийн нийгэм, эдийн засгийн байдал (2016 оны 12 сарын байдлаар)

#### 1. ЗАСАГ ЗАХИРГАА, НУТАГ ДЭВСГЭР



##### 1.1 Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж

Сэлэнгэ аймаг нь 17 сум, 56 багтай. Үүнээс Тосгоны статустай Дулаанхаан, Бугант, Номгон, Рашаант, Тунхэл, Хэрх гэсэн 6 багтай. Хамгийн олон хүн амтай сум нь Мандал 26880, аймгийн төв Сүхбаатар сум 22482, Сайхан сум 9325 байна.

Нутаг дэвсгэрийн хэмжээ 41152.6 км<sup>2</sup>, нэг хавтгай дөрвөлжин км квадратад 2.5 хүн ногддог. Хүн амын нягтрал хамгийн их нь Сүхбаатар сум 1 км<sup>2</sup>-д 495.2 хүн ногдож байна.

Аймгийн Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлын нийт суудлын тоо 37, үүнээс МАН 25, АН 11, бие даагч 1 суудалтай байна

#### 2. НИЙГМИЙН СТАТИСТИКИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ

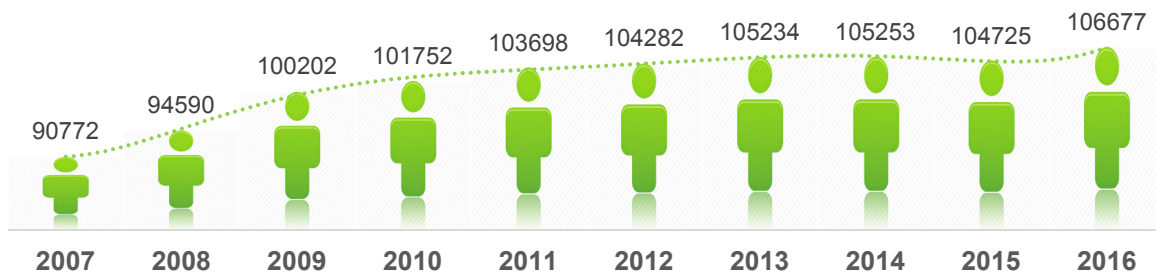


##### 2.1 Хүн ам

2016 оны жилийн эцэст суурин хүн амын тоо 106677-д хүрсэн нь өмнөх оноос 1.9 хувиар нэмэгдсэн байна. Хүн амын нас хүйсийн бутцээр авч үзвэл нийт хүн амд эрэгтэйчүүдийн эзлэх хувь 50.6 эмэгтэйчүүдийн эзлэх хувь 49.4, байгаа бол 0-14 насны хүүхэд 28.9, 15-59 насны хүн 64.5, 60-аас дээш насны хүмүүс 6.6 хувийг эзэлж байна.

Аймгийн хэмжээгээр 450 хүн гэрлэлтээ батлуулж, 137 хүн гэрлэлтээ цуцлуулж, 58 хүүхэд үрчлэгджээ. Тайлант онд манай аймагт бусад аймаг хотоос бугд 1639 хүн шилжин ирж, 2370 хүн шилжин явсан байна. Нийт шилжин ирэгсэдийн 40.2 хувь нь Улаанбаатар хот, Дархан –уул, Орхон аймгаас, шилжин явагсадын 76.9 хувь нь Улаанбаатар хот, Дархан–Уул, Орхон аймагт явжээ.

Сэлэнгэ аймгийн суурин хүн амын тоо, сүүлийн 10 жилийн байдлаар



Аймгийн хэмжээгээр 4630 хөгжлийн бэрхшээлтэй хүн байгаа бөгөөд нийт дүнгийн 43.1 хувийг эмэгтэйчүүд эзэлж байна.

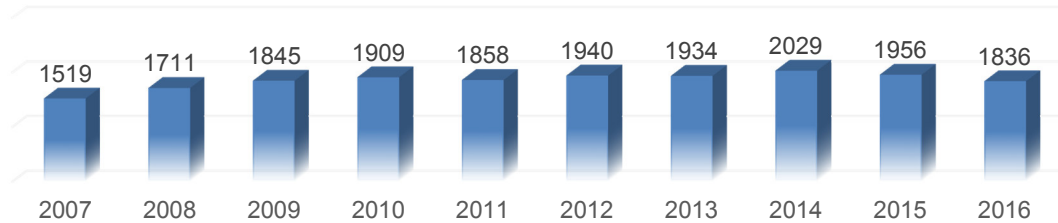
Энэ оны эцсээр аймгийн хэмжээгээр хагас өнчин хүүхэд 1478, бүтэн өнчин 145, өрх толгойлсон хүүхэдтэй гэр бүлгүй хүн 3324 байгаа ба үүнээс 1948 нь гурав хүртлэх хүүхэдтэй өрх байна.



## 2.2 Эрүүл мэнд

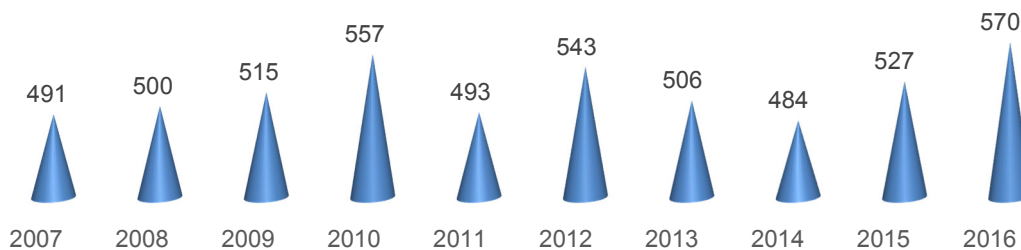
Энэ онд аймгийн хэмжээгээр нийт 1826 эх төрж, 1836 хүүхэд мэндэлсэн нь өнгөрсөн оны мөн үеийнхээс төрөлт 6.1 хувиар буурчээ.

Төрөлт, сүүлийн 10 жилийн байдлаар



Нас барсан хуний тоо 570 байгаа нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 43 хүнээр буюу 8.2 хувиар өссөн байна. Халдварт өвчнөөр 1849 хүн өвчилж бүртгэгдсэн нь урьд оны мөн үеэс 2 дахин өссөн байна. Нийт халдварт өвчний 23.1 хувийг бэлгийн замын халдварт өвчин, 10.3 хувийг сүрьеэ, 0.3 хувийг халдварт шар гепатит, 66.3 хувийг бусад халдварт өвчин эзэлж байна.

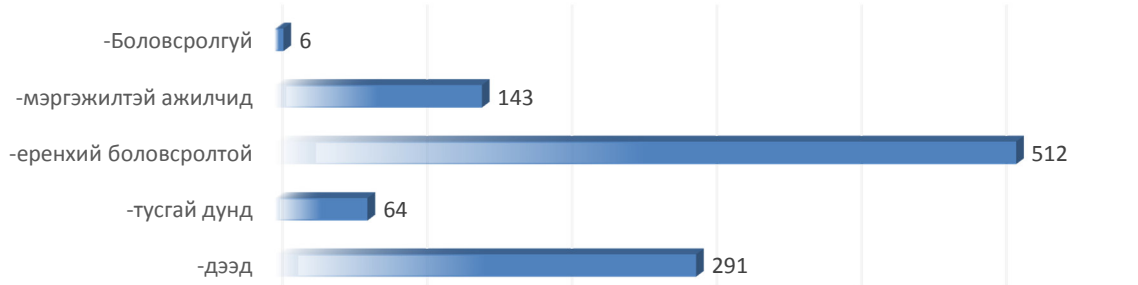
Нас баралт, сүүлийн 10 жилийн байдлаар



## 2.3 Хөдөлмөр

Энэ онд бүртгэлтэй ажилгүйчүүдийн тоо 1016 болсон нь урьд оны мөн үеийнхээс 27.3 хувиар өссөн байна. Нийт ажилгүйчүүдийн 14.1 хувийг мэргэжилтэй ажилчид, 28.6 хувийг дээд боловсролтой, 50.4 хувийг ерөнхий боловсролтой, 0.6 хувийг тусгай дунд боловсролтой хумуус эзлэж байна. Энэ сард бүртгэлтэй ажилгүйчүүдээс 115 хүн ажилд зуучлагдан орж, 352 хүн идэвхгүйн улмаас хасагдаж, 309 хүн шинээр бүртгэгдсэн байна. Он гарсаар 1470 хүн шинээр ажилд зуучлагдан орсон ба 2016 оны төлөвлөгөөний биелэлт 94.8 хувьтай байна.

БҮРТГЭЛТЭЙ АЖИЛГҮЙЧҮҮД БОЛОВСРОЛЫН ТҮВШИНГЭЭР



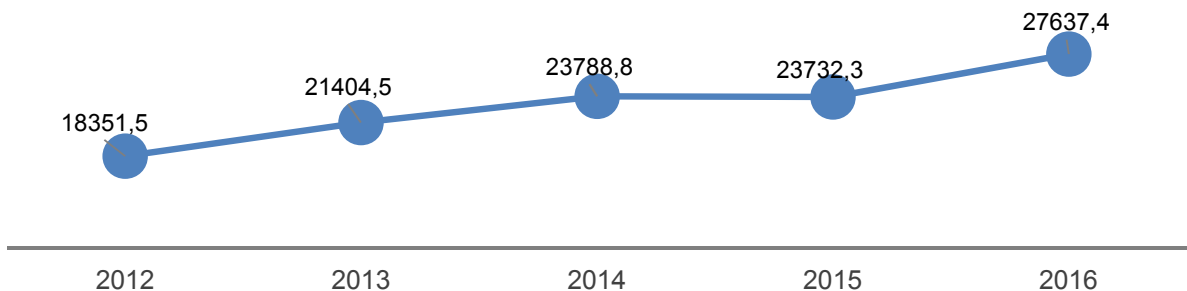


## 2.4 Нийгмийн даатгал, халамж

2016 онд тэтгэврийн даатгалын сангаас 15261 тэтгэвэр авагчдад 51386.4 сая төгрөг, тэтгэвэр тэтгэмжийн даатгалын сангаас 6588 даатгуулагчдад 2212.2 сая төгрөг ХЧТА, ЖА, оршуулага, өвчтөн сахисны тэтгэмжид, ҮОМШ8-ний даатгалын сангаас ҮО-ийн тэтгэвэр, ХЧТА-ны тэтгэмж, нөхөн төлбөр, сувиллын зардалд 335 хүнд 1114.6 сая төгрөг, Ажилгүйдлийн даатгалын сангаас 698 даатгуулагчдад 877.2 сая төгрөгийг ажилгүйдлийн тэтгэмжид, ЭМД-ын сангаас эмнэлэг, эмийн сангуудад 4224.1 сая төгрөгийн зардлыг тус тус олгожээ.

Нийгмийн халамжийн сангаас 23640 хүнд 8536.8 сая төгрөгийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмжийг олгожээ.

Нийгмийн даатгалын шимтгэлийн орлого, сая.төг



## 2.5 Боловсрол

2016 онд 35 сургуульд 18787 сурагчид суралцаж байгаа ба 1020 ундсэн багш ажиллаж байна. Хичээлийн шинэ жилд 2127 хүүхэд шинээр 1 дүгээр ангид элсэн орж, албан бус сургалтанд нийт 449 сурагч суралцаж байна.

Тайлангийн хугацаанд биеийн тамир, спортын 167 секци дугуйлан хичээллэж, 2670 хүн хамрагджээ. Мөн хугацаанд улс, тив, дэлхий, нэрэмжит тэмцээнээс 194 медаль авсан байна.

2016 онд аймгаас хүүхэд багачуудын дунд хүүхдийн авъяас чадварыг хөгжүүлэх чиглэлээр зохиосон 10 удаагийн арга хэмжээнд 3065 хүүхэд хамрагджээ. Улсын чанартай уралдаан тэмцээнээс 50 хүүхэд медаль авчээ.

Үндсэн багш, нийт сурагчдын тоо, сүүлийн 5 жилийн байдлаар

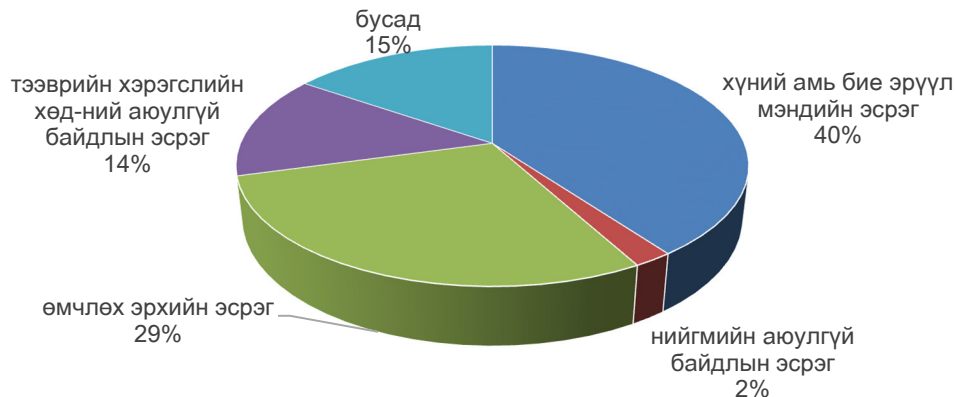




## 2.6 Гэмт хэрэг

2016 оны 12 сарын байдлаар мэдээгээр нийт 669 гэмт хэрэг бүртгэгдсэний 250 нь согтуугаар үйлдэгдсэн ба гэмт хэргийн тоо өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад 15.6 хувиар буурсан байна. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 28.6 хувийг өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг, 39.9 хувийг хүний амь бие эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэг, 2.1 хувийг нийгмийн аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг, 13.9 хувийг тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг, 15.3 хувийг бусад төрлийн гэмт хэрэг эзэлж байна. өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэргийн 25.5 хувийг малын хулгай эзэлж байна.

Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг, төрлөөр, хувиар

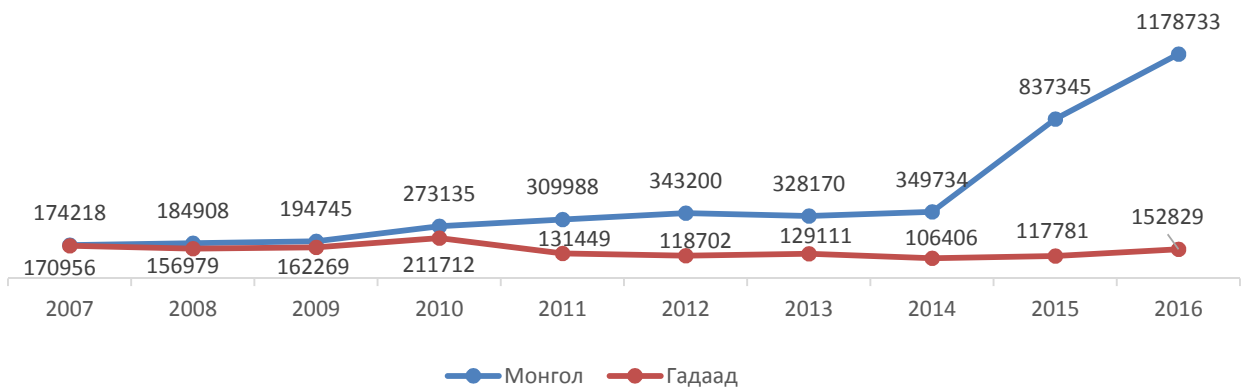


## 2.7 Хилээр орсон, гарсан иргэд

Сэлэнгэ аймгийн Алтанбулаг болон Сүхбаатар боомтоор давхардсан тоогоор 1331562 зорчигч нэвтэрсэн нь өмнөх оны мөн үеээс 39.4 хувиар өссөн үзүүлэлтэй байна. Нийт зорчигчдын 88.5 хувь нь Монгол иргэд, 11.5 хувь нь гадаад иргэд байна. Энэ нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад хилээр нэвтэрсэн Монгол иргэдийн тоо 40.7 хувиар, гадаад иргэдийн тоо 29.7 хувиар өссөн байна.

Монгол-Оросын хилийг хялбарчилсан журмаар хил нэвтрэх эрхийн үнэмлэхээр 17866 хүн зорчсон байна.

Хилээр орсон гарсан иргэд





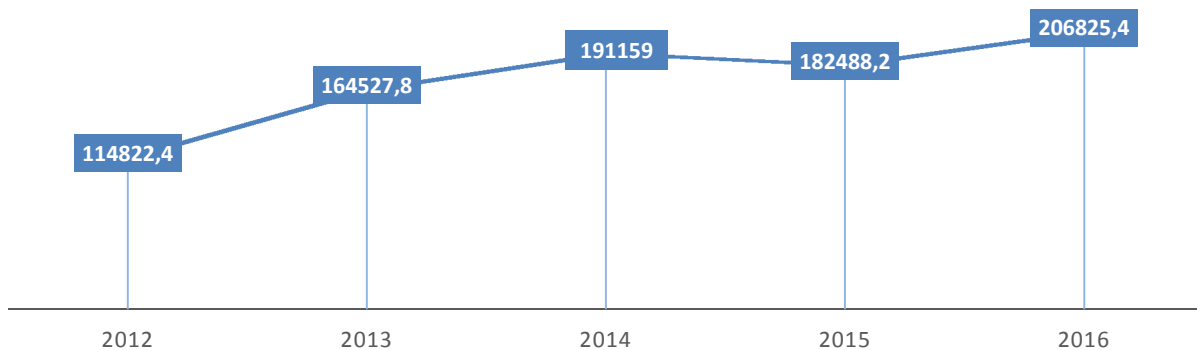
### 3. МАКРО ЭДИЙН ЗАСГИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ



#### 3.1 Мөнгө, банк

Монгол банкны мэдээгээр энэ сард кассын цэвэр орлого 64071.5 сая төгрөг, цэвэр зарлага 62932.4 сая төгрөгт хүрчээ. Зээлийн өрийн үлдэгдэл 206.8 тэрбум төгрөг байгаа ба үүний 2.6 хувийг чанаргүй зээл эзлэх боллоо. Иргэдийн мөнгөн хадгаламж 62582.0 сая төгрөг байна.

#### ЗЭЭЛИЙН ӨРИЙН ҮЛДЭГДЭЛ, САЯ ТӨГ

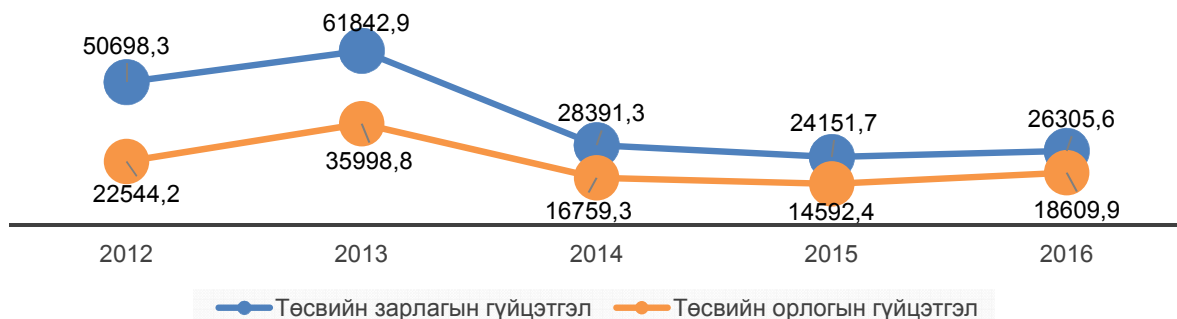


#### 3.2 Төрийн сан, татвар

2016 оны төсвийн гүйцэтгэлийн мэдээгээр орон нутгийн төсвийн орлого 109.3 хувь, улсаас авах санхүүгийн дэмжлэг 100.0 хувь, орон нутгийн хөгжлийн сангийн орлогын шилжүүлэг 100.0 хувь, салбарын байгууллагуудын тусгай зориулалтын шилжүүлэг 100.0 хувь биелэгдсэн байна. Төсвийн зарлагын гүйцэтгэл 96.5 хувийн гүйцэтгэлтэй байна. Аймгаас олгох сумдын санхүүгийн дэмжлэг 100.0 хувь, аймгийн Засаг даргаас олгох нөөц хөрөнгийн гүйцэтгэл 99.6 хувийн гүйцэтгэлтэй гарсан байна.

Татварын орлогын гүйцэтгэл 21908.9 сая төгрөг болж төлөвлөгөөний биелэлт 120.6 хувьтай байна

#### Орон нутгийн төсвийн орлого, зарлага, сая төг

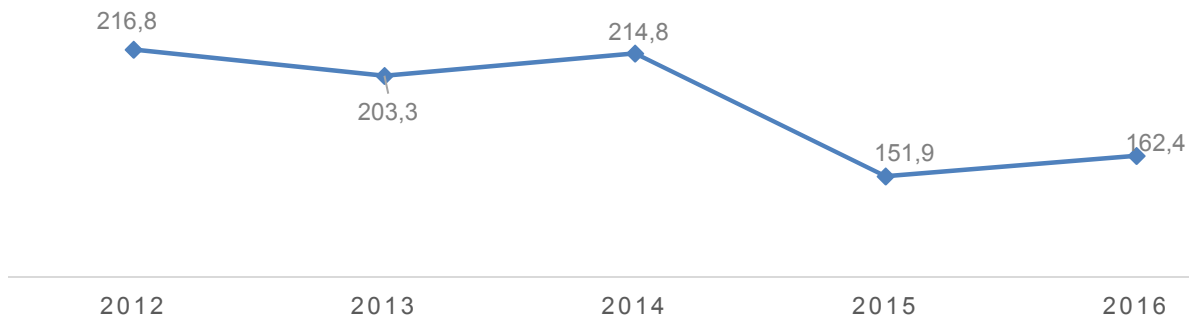




### 3.3 Гадаад худалдаа

Сэлэнгэ аймагт 2016 оны жилийн эцсийн байдлаар гадаад худалдааны нийт бараа эргэлт 162.4 сая америк доллар, үүнээс экспорт 1.2 сая америк доллар, импорт 161.2 сая америк доллар байна.

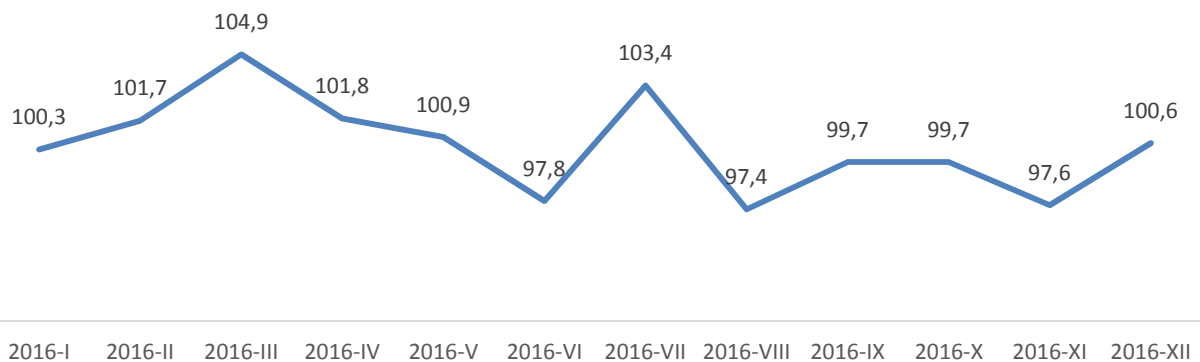
ГАДААД ХУДАЛДААНЫ НИЙТ БАРАА ЭРГЭЛТ, САЯ.\$



### 3.4 Хэрэглээний үнийн индекс

Хэрэглээний бараа үйлчилгээний үнэ 2016 оны жилийн эцэст өмнөх сараас 0.6 хувиар өслөө. Ерөнхий индекс өмнөх сарынхаас 0.6 хувиар өсөхөд сүү, сүүн бүтээгдхүүн, өндөг, жимс жимсгэнэ 0.3 хувиар, согтууруулах ундаа 0.4 хувиар, бүх төрлийн хувцас, жижиг эдлэл, хэрэгсэл 1.8 хувиар, хувь хүнд хандсан үйлчилгээ, хувь хүний эд зүйл 3.2 хувиар өссөн нь нөлөөлжээ.

Хэрэглээний үнийн индекс





### 3.5 Хөдөө аж ахуй

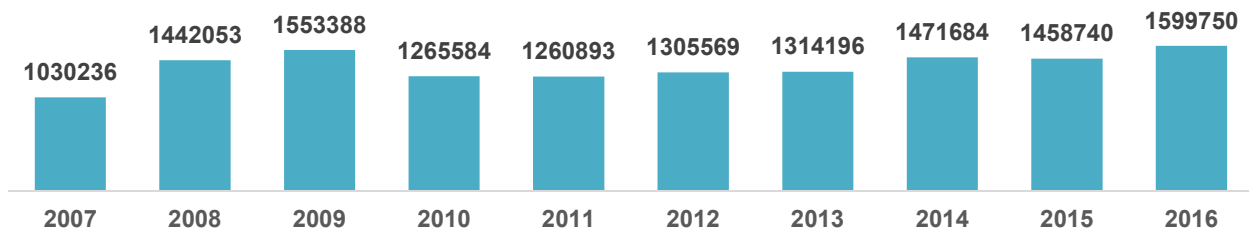
2016 онд аймгийн дүнгээр нийт малын тоо 1599750. болж урьд оноос 141.0 мянган толгой буюу 9.67 хувиар өссөн нь 1 хүнд 14.8 толгой мал ногдож байна. Нийт малтай өрхийн 9565 болсон нь 2015 онтой харьцуулахад 159 өрхөөр нэмэгдсэн байна. Үүний дотор малчин өрхийн тоо 4427 болсон нь урьд онтой харьцуулахад 234 өрхөөр нэмэгдсэн байна.

2016 оны мал тооллогын дүнгээр аймгийн дүнгээр 200 хүртэлх малтай 7113 өрх, 201-999 хүртэлх малтай 2263 өрх, 1000 болон түүнээс дээш малтай 189 өрх тоологджээ. Аймгийн хэмжээнд 598.9 мянган толгой төл бойжиж байгаа нь урьд оны мөн үетэй харьцуулахад 29.7 мянган толгой буюу 5.2 хувиар их байна.

2016 онд оны эхний нийт малын 0.21 хувьтай тэнцэх 3347 толгой мал хорогдсон нь урьд онтой харьцуулахад 2.4 дахин буурчээ. Хорогдсон нийт малын 13.2 хувийг өвчнөөр хорогдсон, 22.4 хувь нь хээлтэгч малын хорогдол байна.

2015 оны мөн үеэс малын үнэ 10.000-150.000 төгрөгөөр буурсан байна. Харин түүхий эдийн үнийн хувьд адуу, үхрийн шир 10.000 – 13.000 төгрөгөөр буурч, ямааны арьс 3000 төгрөгөөр, хонины арьс 1000 төгрөгөөр тус тус өссөн үзүүлэлттэй байна.

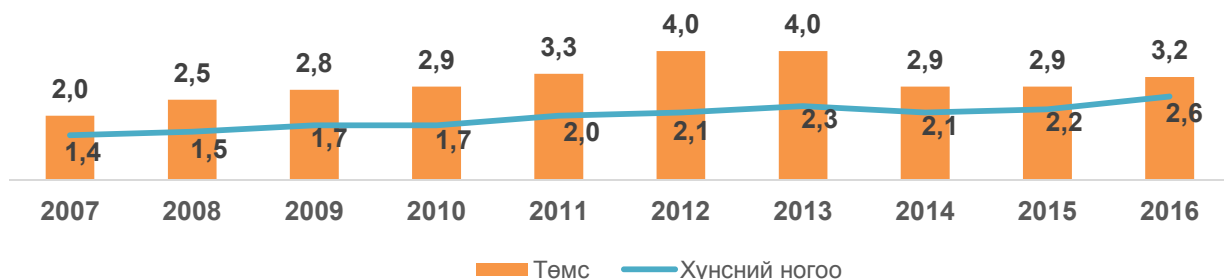
Нийт малын тоо, толгойгоор



2016 онд аймгийн хэмжээнд 147.3 мян.га-д үр тариа, 3.26 мян.га-д төмс, 2.6 мян.га-д хүнсний ногоо тус тус тариалжээ. Үүнийг 2015 оны мөн үетэй харьцуулахад үр тариа 6.2 мян.га буюу 4.0 хувиар бага, хүнсний ногоо 0.31 мян.га буюу 13.8 хувиар төмс 0.37 мян.га буюу 12.9 хувиар тус бүр илүү тариалсан байна.

2016 оны ургац хураалтын мэдээгээр үр тариа 244.6 мян.тн, төмс 42.4 мян.тн, хүнсний ногоо 32.7 мян.тн хураан авчээ. Үүнийг 2015 оны мөн үетэй харьцуулахад үр тариа 158.4 мян.тн буюу 2.8 дахин, төмс 4.5 мян.тн буюу 11.8 хувиар, хүнсний ногоо 6.1 мян.тн буюу 22.8 хувиар тус бүр их ургац хураан авсан байна. 2016 онд аймгийн хэмжээнд 134.0 мян.га-д уринш бэлтгэсэн байна.

Төмс хүнсний ногоо тариалалт /мян.га-аар/





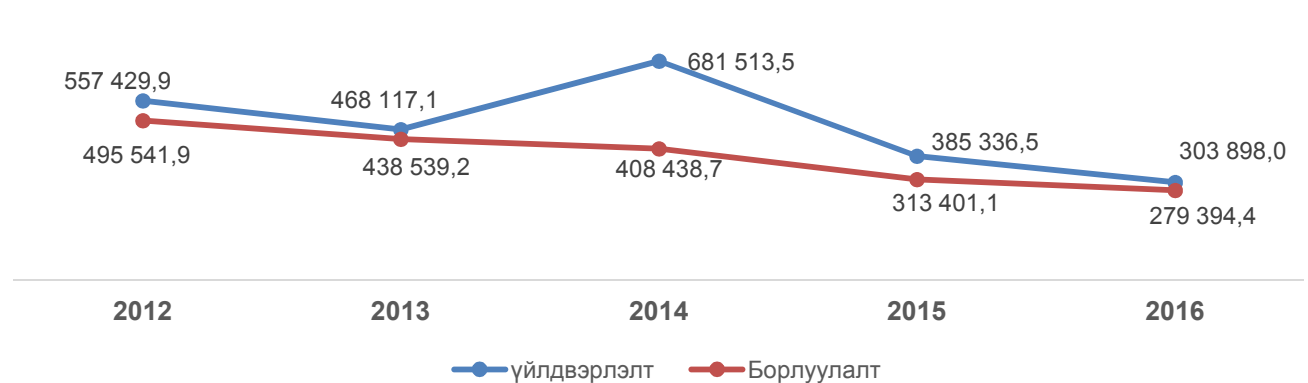
### 3.6 Аж үйлдвэр

2016 онд аж үйлдвэрийн салбарт 303898.2 сая төгрөгийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэж, 279394.4 сая. төгрөгийн борлуулалт хийгдсэн нь урьд оны мөн үеийнхээс нийт үйлдвэрлэлт 21.1 хувиар, борлуулалт 10.8 хувиар буурсан байна.

Аж үйлдвэрийн нийт бүтээгдэхүүний 23.3 хувь нь хунс ундааны салбарт 59.3 хувь нь уул уурхайн салбарт, 15 хувь нь барилгын материалын салбарт бүтээгджээ. Сумдын жижиг дунд үйлдвэрүүд аймгийн аж үйлдвэрийн нийт бүтээгдэхүүний 1.02 хувьтай тэнцэх 3108.3 сая төгрөгийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэж, 3305.9 сая төгрөгийн борлуулалт хийжээ.

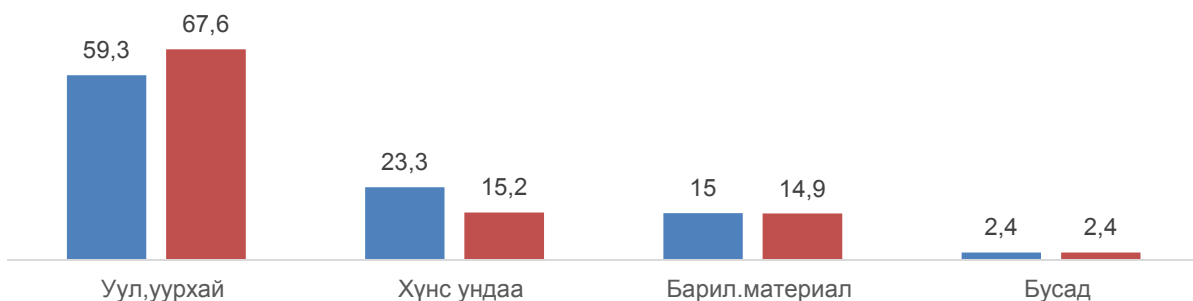
Аж Үйлдвэрийн салбарын үйл ажиллагааг аж ахуйн нэгж, байгууллагын ажиллагчид, зардал, бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлийн хэмжээ (биет болон үнийн дүнгээр) борлуулалт, үндсэн хөрөнгө болон санхүүгийн үндсэн үзүүлэлтээр илэрхийлж, аж ахуйн нэгж, байгууллагаас сар, жилийн тайлан, тооллого, судалгааны үр дүнд үндэслэж эдгээр үзүүлэлтийг нэгтгэн гаргаж байна.

Аж үйлдвэрийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлт, борлуулалт сая.төг



2016 онд аж үйлдвэрийн салбарт 303.8 тэрбум.төг үйлдвэрлэлт явуулсны 59.3 хувийг уул уурхайн салбар эзэлж байгаагын нийт борлуулалтын 67.6 хувийг мөн эзэлж байгаа юм. Хүнс ундааны салбар 23.3 хувь буюу 70.8 тэрбум.төг үйлдвэрлэлт явуулсан бол 15.2 хувь борлуулжээ энэ дүн нь үйлдвэрлэлт үлдэгдэлтэй, өртөгнөөсөө доогуур ханшаар зарж борлуулагсан гэж ойлгогдож байна.

Аж үйлдвэрийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлт, борлуулалт салбараар /хувиар/





## 4. БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ СТАТИСТИКИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ



### 4.1 Цаг уур орчны мэдээ

#### ТАНЫ АНХААРАЛД

Цаг агаарын сарын урьдчилсан мэдээнд тухайн сард агаарын дундаж температур болон орох хур тунадасны хэмжээ нь олон жилийн дундажтай харьцуулахад ямар байхыг баруун (Баян-Өлгий, Ховд, Увс, Завхан, Говь-Алтай, Баянхонгор), төв (Архангай, Өвөрхангай, Хөвсгөл, Булган, Сэлэнгэ, Төв, Орхон, Дархан-Уул), зуун (Хэнтий, Дорнод, Сүхбаатар), говийн (Дундговь, Өмнөговь, Дорноговь, Говь-Сүмбэр) нутгийн гэсэн 4 бус нутаг тус бүрээр ялган зааж өгдөг. Түүнчлэн хэдий үед нутгийн аль хэсэгт дулаарах, хүйтрэх, бороо, цас орох, салхи шуурга болохыг тусгана. Цаг агаарын үзэгдэл нутгийн 30 хувиас хэтрэхгүйгээр зурвас газраар ажиглагдах тохиолдолд “зарим газраар”, 30-70 хувьд “ихэнх нутгаар”, 70 хувиас дээш нутгийг хамрах тохиолдолд “бүх нутгаар” гэсэн нэр томъёо хэрэглэдэг. Дулааны улиралд агаарт болон хөрсний гадарга дээр температур 00-аас бага болж хүйтрэхийг “цочир хүйтрэл” гэнэ.

Цаг агаарын урьдчилсан мэдээг едер бүр 12 цагаар болон нэг, тав хоногоор нарийвчлан гаргаж радио, телевиз, хэвлэлээр нийтэд мэдээлдэг. Цаг агаарын байдал эрс өөрчлөгдөн цаашид хөдөө аж ахуйн болон эдийн засгийн бусад салбарын хэвийн үйл ажиллагаанд саад хийхээр аюултай үзэгдлийн хэмжээнд хүрч болзошгүй тохиолдолд “Урьдчилан анхааруулах мэдээ”, “Урьдчилан сэрэмжлүүлэх мэдээ” гаргаж радио, телевизээр нийт ард иргэдэд, харин ноцтой бэрхшээл учруулж эд хөрөнгө, иргэдийн амь нас хохирохоор онц аюултай үзэгдлийн хэмжээнд хүрэхээр бол “Гамшигт үзэгдлээс урьдчилан сэргийлэх мэдээ” гаргаж “Харанга” дохиотойгоор мэдээлэх ба мэдээллийг онцгой байдлын шугамаар нийт ард иргэд, төр засгийн бүх шатны удирдлагад яаралтай хүргэдэг. Засаг дарга нар “Гамшигт үзэгдлээс урьдчилан сэргийлэх мэдээ”-г хүлээн авмагц мэдээллийг өөрийн харъяа нутаг дэвсгэрийн иргэдэд хүргэх, гамшгаас хамгаалах, гамшгийн голомтод ажиллах, сэргээн босгох үйл ажиллагааг шуурхай зохион байгуулах үүрэгтэй.

Ус, цаг агаарын гамшигт үзэгдлийн улмаас хуний амь нас эрсдсэн, байгаль орчин, эд хөрөнгөнд хохирол учирсан тохиолдолд сум, дүүргийн Засаг дарга ажлын хэсэг томилон ажиллуулж, уг гамшигт үзэгдлээс хамгаалах талаар зохион байгуулсан арга хэмжээ, үр дүн, учирсан хохирол, гарсан зардлын талаархи мэдээллийг нэгтгэн аймаг, нийслэлийн Засаг дарга, Онцгой байдлын газар, хэлтэс, Улсын онцгой байдлын ерөнхий газарт, аймгийн Ус цаг уур, орчны шинжилгээний төв Ус цаг уурын хүрээлэнд 3 хоногийн дотор тус тус ирүүлнэ.

Цаг агаарын мэдээний талаар лавлах, эсвэл байгаль цаг уурын сонин хачин үзэгдлийн талаархи мэдээллийг Улаанбаатар хотын 326606, 326609 утсаар өгөх юмуу “УБ- 46, Жуулчны гудамж-5, Ус цаг уурын хүрээлэнгийн “Урьдчилан мэдээлэх сектор” гэсэн хаягаар ирүүлнэ.



## Уур амьсгалын тойм

### Climate review

Нэгдүгээр сарын агаарын температурын уур амьсгалын дундаж нь өмнөд болон зүүн хэсгээр **26-32** градус, бусад сумдын нутгаар **19-24** градус хүйтэн байдаг боловч сүүлийн 20 гаруй жилийн байдлаар нутгийн зүүн хагаст уур амьсгалын дунджаас **2-10** градусаар хүйтэн болж, шөнийн үнэмлэхүй бага температур 38-44 градус хүрч хүйтэрсэн бол 1982, 1985, 1986, 1989, 1992, 1994, 1999, 2002, 2006, 2007 онуудад ихэнх нутгаар уур амьсгалын дунджаас **1-4** градусаар дулаан байж, өдөртөө 2-7 градус хүрч дулаарч байжээ.

Энэ сард уур амьсгалын дунджаар ихэнх сумдын нутгаар **2-4** мм цас ордог боловч 1980, 1982, 1993, 1995, 1999, 2006 онуудад ихэнх нутгаар уур амьсгалын дунджаас 1-4 дахин их цас оржээ. Уур амьсгалын дундаж байдлаар нутгийн хойд хэсгээр **10-15** см, бусад нутгаар **4-9** см зузаан цас тогтдог боловч цас их орсон жилүүдэд цасны дундаж зузаан 40-60 см-т хүрч мал өвөлжилтийн байдал онцгой хүндэрч байжээ.

Салхи 15 м/с-ээс хүчтэй болох тохиолдол жил бүр **1-3** удаа тохиолдож цасан шуурга шуурч байв.

### . ЦАГ АГААРЫН УРЬДЧИЛСАН МЭДЭЭ

Энэ сарын агаарын температурын дундаж нь Орхон, Сэлэнгэ, Хараа, Ерөө, Туул голын хөндийгөөр 26-31 градус, хүйтэн буюу олон жилийн дунджаас 0.5-1.0 градусаар хүйтэн байх төлөвтэй. **/1 дүгээр зураг/**

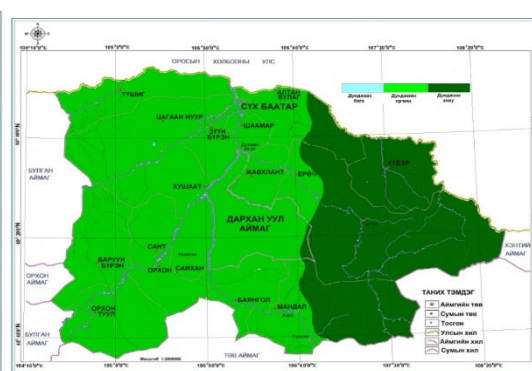
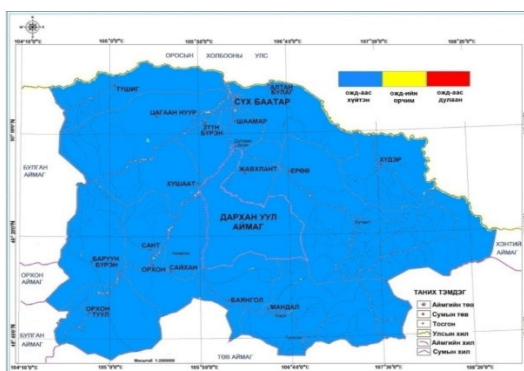
Нэгдүгээр арав хоногийн эхэн, гуравдугаар арав хоногийн сүүлийн хагаст хүйтний эрч суларч Орхон, Сэлэнгэ, Хараа, Ерөө, Туул, голын хөндийгөөр шөнөдөө 24-29 градус, өдөртөө 12-17 градус хүйтэн, бусад сумдын нутгаар шөнөдөө 19-24 градус, өдөртөө 7-12 градус хүйтэн, байна. Харин нэгдүгээр арав хоногийн дунд үе, хоёр ба гуравдугаар арав хоногийн эхээр хүйтний эрч чангарч Орхон-Сэлэнгэ, Хараа, Ерөө, Туул голын хөндийгөөр шөнөдөө 33-38 градус, өдөртөө 23-28 градус хүйтэн, бусад сумдын нутгаар шөнөдөө 28-33 градус, өдөртөө 18-23 градус хүйтэн байна.

Энэ сард орох цасны хэмжээ нь нутгийн зүүн хэсгээр олон жилийн дунджаас ахиу, бусад сумдын нутгаар дунджийн орчим байх төлөвтэй. **/2 дугаар зураг/.**

Нэгдүгээр арав хоногийн эхэн, хоёрдугаар арав хоногийн дунд үеэр зарим газраар, нэгдүгээр арав хоногийн сүүлч, хоёрдугаар арав хоногийн эхэн, гуравдугаар арав хоногийн дунд үеэр ихэнх сумдын нутгаар, хоёрдугаар арав хоногийн сүүлчээр нутгийн хойд хэсгээр цас орох төлөвтэй. Энэ үеэр салхи зарим газраар 12-14 м/с, зарим үед нутгийн өмнөд хэсгээр түр зуур 16-18 м/с хүртэл ширүүсч цасан шуурга шуурах төлөвтэй

**01-р сарын агаарын температурын  
урьдчилсан мэдээ**

**01-р сарын хур тунадасны  
урьдчилсан мэдээ**





## 5. БУСАД

### а . Хяналт шалгалт

Аймгийн Мэргэжлийн хяналтын улсын байцаагчид 2016 онд 1932 аж ахуйн нэгж байгууллага, иргэдэд хяналт шалгалт хийж, 2663 зөрчил дутагдал илрүүлж, 66999.5 мян.төгрөгийн торгуулийн арга хэмжээ авч үүнээс 57399.5 мян.төгрөгийг барагдуулжээ. Илэрсэн зөрчлийн 55.7 хувийг хүнсний чанар, стандартын хяналт, Эрүүл ахуй, халдвар хамгааллын хяналт, боловсролын хяналт, байгаль орчны хяналт, эрчим хүчний хяналт эзлэж байна.

Аймгийн Аудитын газрын мэдээгээр 2016 онд 1089 байгууллагад хяналт шалгалт хийж 13045.2 сая төгрөгийн 225 зөрчил илрүүлж 268.4 сая төгрөгийн акт тавьж, 349 байгууллагад зөвлөмж өгч ажилласан банья.

2016 онд аймгийн Санхүүгийн хяналт, аудитын алба нийт 77 аж ахуй нэгж, байгууллагад хяналт, шалгалт хийж 218 зөрчил илрүүлж, 209 аж ахуйн нэгж, байгууллагад зөвлөмж өгч ажилласан байна.

### б. Онцгой байдлын газрын мэдээ

Сэлэнгэ аймгийн хэмжээнд 2016 оны байдлаар 850 объект, 787 айл өрх үзлэг шалгалтанд хамрагдаж, 2355 зөрчил илрүүлэн, 555 зөрчил дутагдлыг арилгасан байна. Нийт 120 гал түймэр гарснаас 99 объектийн, 21 нь ойн хээрийн түймэр байна. Гал түймэрт 6619.1 сая төгрөгийн хохирол учирч, 23927.5 сая төгрөгийн эд хөрөнгө аварсан байна.

### в. Шүүх, Шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх алба, Шүүх шинжилгээний алба

Сум дундын 20-р шүүхийн мэдээгээр 4-р улирлын байдлаар 908 хэрэг шийдвэрлэснээс 134 нь эрүүгийн хэрэг, 749 нь иргэний хэрэг, 25 нь захиргааны хэрэг байна. 4-р улирлын байдлаар бүгд 140 хүн ял шийтгүүлсэн ба үүний 13 нь эмэгтэй байна. Энэ онд 487 өргөдөл, гомдол, хүсэлт хүлээн авч 100 хувь бүрэн шийдвэрлэжээ.

2016 онд шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх албанд нийт 260 гүйцэтгэлийн материал байсан ба энэ оны байдлаар 629 материал нэмэгдэж, 31 материал хасагдсан ба бүгд 858 гүйцэтгэлийн материалаар 3424.7 сая төгрөгийн өрийг барагдуулахаас 459 гүйцэтгэлийн материалаар 1341.8 сая төгрөгийн өрийг бодитой барагдуулжээ.

ШША-ны криминалистик шинжээч нар бүгд 70 шинжилгээ хийж, 693 хэргийн газарт үзлэг хийхэд оролцсон байна. Шүүхийн шинжилгээний эмнэлэг нь 4-р улирлын байдлаар 710 удаа хүний биед гэмтлийн зэрэг тогтоох шинжилгээ, 166 цогцост шинжилгээ хийлээ

### г. Стандарт хэмжил зүйн хэлтэс

Энэ онд 6832 хэмжих хэрэгсэл баталгаажуулж, баталгаалжуулсан хэмжих хэрэгслийн 871 механик, 5375 цахилгаан, 515 эзэлхүүн багтаамжийн хэмжих хэрэгсэл байна. Стандартын салбар сангаар 57 иргэн, аж ахуйн нэгж үйлчлүүлж, бүтээгдэхүүний 13 үйчилгээний 240 тохирлын гэрчилгээ олгосон байна.



#### **д. Авто тээврийн үндэсний төв**

Алтанбулаг, Ерөө, Баруунбурэн, Шаамар, Хушаат, Сайхан сумаас Сүхбаатар сумын чиглэл рүү 95 суудлын автомашин, Сүхбаатар суман дотор 120 суудлын автомашин, Улаанбаатар хотын чиглэлд 9 том оврын автобус тендерээр шалгаран үйлчилгээнд явж байна. Мөн техник хяналтын үзлэгт 15898 тээврийн хэрэгсэл орсны 39.2 хувь нь Сүхбаатар сум, 19.5 хувь Мандал суманд бүртгэлтэй байна.

#### **е. Оюуны өмч, Улсын бүртгэлийн газар**

2016 онд төрөөс үнэгүй хувьчилсан газрын эзэмших эрхийн анхны баталгаажуулалтыг 2442 иргэн, газраас бусад ҮХЭХОЭ-н анхны бүртгэл, баталгаажуулалтыг 738 хүн тус тус баталгаажуулжээ. Газраас бусад үл хөдлөх эд хөрөнгийн гэрчилгээ нийт 1553 бичигдэж, тэмдэгтийн хураамж 9639.0 сая төгрөгийн орлого төвлөрсөн байна

#### **ё. Газрын харилцаа, барилга хот байгуулалтын газар**

2016 онд газар өмчлөх тухай өргөдөл 704 хүн гаргаснаас 25 нь одоо эзэмшиж ашиглаж байгаа хашааныхаа газрыг өмчлөхийг хүссэн иргэдийн 679 нь шинээр газар өмчилж авахыг хүссэн иргэд байна. Засаг даргын захирамжаар 3139 иргэнд газар өмчлүүлэхээр шийдвэрлэсэн байна.

Аймгийн хэмжээнд 2016 оны 01 дүгээр сарын 01-нээс 2017 оны 01 дүгээр сарын 05-г хүртэл нийт 1206 нэгж талбар барьцаа бүртгэлт бүртгүүлснээс 864 нэгж талбарыг иргэн, 342 нэгж талбарыг аж ахуй нэгж бүртгүүлсэн байна. Мөн 237 иргэний нэгж талбар, 80 аж ахуй нэгжийн барьцаа бүртгэлээс тус тус чөлөөлсөн байна.

#### **ж. Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газар**

Аймгийн хэмжээнд 17 сумын 60 гаруй иргэн, нөхөрлөл, аж ахуйн нэгж, байгууллага мод үржүүлгийн чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулж байна. Эдгээр мод үржүүлгийн газрууд 20 гаруй төрлийн 11.0 сая ширхэг тарьц, суулгац бойжуулан ургуулж байна. 2016 онд нийт 137.2 га талбайд нөхөн сэргээлт хийснээс 103.7 га талбайд техникийн, 36.1 га талбайд биологийн нөхөн сэргээлт хийсэн байна.

Байгаль хамгаалах, нөхөн сэргээх арга хэмжээний зардлаар ойжуулсан талбай 47 га, мод бэлтгэгч аж ахуйн нэгж, байгууллагын өөрийн хөрөнгөөр 1010.7 га, гадаадын хөрөнгөөр ойжуулсан талбай 35 га, нийт 1092.7 га талбайд ойжуулалтын ажлыг хийж гүйцэтгүүлсэн.

Улс орон, аймаг, сумын ойн сангийн ойгоор бүрхэгдсэн талбайг нийт нутаг дэвсгэрт нь харьцуулж хувиар илэрхийлсэн үзүүлэлтийг ойрхог чанар гэдэг. Сэлэнгэ аймгийн ойгоор бүрхэгдсэн талбай / 1441.0 мян.га/-г аймгийн нийт нутаг дэвсгэр /4115.3 мян.га/-д хувааж гаргахад ойрхог чанар нь 35.0% байна.

#### **з. Түүвэр судалгаа**

Сэлэнгэ аймгийн Статистикийн хэлтэс нь 2016 онд өрхийн нийгэм, эдийн засгийн судалгааг 624 өрхөөс, Ажиллах хүчний судалгааг 432 өрхөөс, Ардчилсан засаглал судалгааг 52 өрхөөс авч, судалгаанд хамрагдсан өрхүүдэд урамшуулал болгон 2216.0 мянган төгрөг олгосон байна.



**ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД, жилийн эцсийн байдлаар**  
**1. ЗАСАГ ЗАХИРГАА, НУТАГ ДЭВСГЭР**

**1.1 СЭЛЭНГЭ АЙМГИЙН ЗАСАГ ЗАХИРГААНЫ НЭГЖ**

Сумын нэр	Багийн тоо	Нутаг дэвсгэрийн хэмжээ	Хүн амын нягтшил	Сүхбаатар сумаас хүрэх урт км-ээр
<b>ДҮН</b>	<b>56</b>	<b>41152.6</b>	<b>2.5</b>	<b>-</b>
<b>1. Бэлчирийн бүс</b>				
А.Сүхбаатар	8	45.4	495.2	-
Б.Алтанбулаг	3	2100.3	2.4	24
В.Шаамар	3	671.9	5.7	22
Бүсийн төв Сүхбаатар				
<b>2.Ерөөгийн бүс</b>				
А.Ерөө	3	8203.5	0.8	90
Б.Хүдэр	2	2838.7	0.8	160
В.Жавхлант	2	1189.7	1.8	65
Бүсийн төв Ерөө				
<b>3.Хараагийн бүс</b>				
А.Мандал	9	4843.7	5.5	230
Б.Баянгол	3	1976.3	2.8	175
Бүсийн төв Мандал				
<b>4.Орхоны бүс</b>				
А. Сайхан	3	1311.9	7.1	160
Б.Сант	2	1387	1.5	190
В.Орхон	2	1306.3	1.8	175
Г.Орхонтуул	3	2940.8	1.25	240
Д.Баруунбүрэн	3	2814.5	1	220
Е.Хушаат	2	2010.2	0.96	90
Бүсийн төв Сайхан				
<b>5.Сэлэнгийн бүс</b>				
А.Зүүнбүрэн	3	1204.9	2.3	45
Б.Цагааннуур	3	3814.7	1.2	90
В.Түшиг	2	2492.8	0.7	135
Бүсийн төв Цагааннуур				

**1.2 ТОМООХОН ГОЛ, НУУР, УУЛ, ТУСГАЙ ХАМГААЛАЛТТАЙ ГАЗАР**

Үзүүлэлт	Сумын нэр	Нэр
1.Хамгийн өндөр уул "далайн түвшнээс дээш 2233.1м"	Мандал	Чин уул
2. Хамгийн нам дор газар " далайн түвшнээс дээш 601 м"	Сүхбаатар	Орхон-Сэлэнгийн бэлчир
3.Хамгийн урт гол "Орхон 350км"	Сэлэнгэ аймаг	Орхон гол
4.Хамгийн том нуур " Цагааннуур 2.7км2"	Цагааннуур	Цагааннуур
5. Улсын тусгай хамгаалалтай газар 95616 га	Сэлэнгэ аймаг	Хан хэнтийн
6. Байгалийн цогцолбор газар 60000 га	Сэлэнгэ аймаг	Тужийн нарс

**2. ХҮН АМ, НИЙГМИЙН СТАТИСТИКИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ****2.1 Хүн ам****2.1.1 СУУРИН ХҮН АМЫН ТОО, сумаар**

Сумын нэр	2013	2014	2015	2016
<b>Дүн</b>	<b>105234</b>	<b>105253</b>	<b>104725</b>	<b>106677</b>
Алтанбулаг	5071	5030	4729	5052
Ерөө	6607	6578	6393	6494
Зүүнбүрэн	2739	2725	2704	2756
Мандал	25661	25693	26600	26880
Орхон	2320	2350	2306	2369
Сант	2254	2184	1961	2094
Цагааннуур	4611	4716	4687	4783
Баянгол	5597	5594	5403	5516
Сайхан	9256	9177	9130	9325
Орхонтуул	3666	3667	3621	3680
Баруунбүрэн	3007	3043	3111	3197
Шаамар	3895	3943	3959	3858
Хүдэр	2230	2232	2384	2424
Сүхбаатар	22693	22669	22238	22482
Жавхлант	2105	2071	1974	2099
Түшиг	1698	1710	1694	1739
Хушаат	1824	1871	1831	1929

**2.1.2 ӨРХИЙН ТОО, сумаар**

Сумын нэр	2013	2014	2015	2016
<b>Дүн</b>	<b>29665</b>	<b>30040</b>	<b>29316</b>	<b>29521</b>
Алтанбулаг	1387	1388	1330	1332
Ерөө	1813	1801	1820	1816
Зүүнбүрэн	903	900	797	797
Мандал	7373	7382	7215	7199
Орхон	714	746	734	753
Сант	656	698	630	751
Цагааннуур	1270	1301	1297	1319
Баянгол	1673	1675	1615	1616
Сайхан	2561	2589	2630	2653
Орхонтуул	1004	1010	1008	1009
Баруунбүрэн	819	851	891	909
Шаамар	1165	1335	1157	1115
Хүдэр	623	632	633	647
Сүхбаатар	5977	5995	5845	5811
Жавхлант	661	656	648	700
Түшиг	552	534	530	538
Хушаат	514	547	536	556

**2.1.3 ХҮН АМЫН ТОО, нас, хүйсээр**

Насны бүлэг	Бүгд	Эрэгтэй	Эмэгтэй	Хүйсийн харьцаа
Дүн	106677	53942	52735	102.3
0-4	11812	6036	5776	104.5
5-9	10995	5633	5362	105.1
10-14	8039	4086	3953	103.4
15-19	8468	4322	4146	104.2
20-24	8541	4533	4008	113.1
25-29	9900	5312	4588	115.8
30-34	8405	4413	3992	110.5
35-39	7912	4123	3789	108.8
40-44	7561	3854	3707	104.0
45-49	6843	3269	3574	91.5
50-54	6378	3042	3336	91.2
55-59	4743	2227	2516	88.5
60-64	3046	1408	1638	86.0
65-69	1623	729	894	81.5
70-74	1093	454	639	71.0
75-79	732	297	435	68.3
80+	586	204	382	53.4

**2.1.4 ХҮН АМЫН НАС, хүйсийн бүтэц**

Үзүүлэлтүүд	2013	2014	2015	2016
Дүн	105234	105253	104725	106677
Эрэгтэй	52700	53019	53165	53942
Эмэгтэй	52534	52234	51560	52735
Насны бүлгээр 0-14	28604	28578	30390	30846
15-59	70372	70142	67756	68751
60+	6258	6533	6579	7080
Эрэгтэйчүүдийн эзлэх %	50.1	50.4	49.6	50.6
Эмэгтэйчүүдийн эзлэх %	49.9	49.6	49.2	49.4
Насны бүтэц, хувиар				
0-14	27.2	27.2	29.0	28.9
15-59	66.9	66.6	64.7	64.4
60+	5.9	6.2	6.3	6.6
Хүйсийн харьцаа	99.7	98.5	97.0	97.8
Хүн ам зүйн ачаалал	49.5	50.1	54.6	55.2

**2.1.5 ХҮН АМЫН ТОО, сумаар, насны бүлгээр**

Сумын нэр	Насны бүлэг									
	0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49
Сүхбаатар	2468	2207	1577	1644	1532	2117	1826	1657	1682	1508
Алтанбулаг	572	540	418	390	387	441	379	389	359	348
Баруунбүрэн	396	346	271	299	278	278	248	226	215	170
Баянгол	629	551	401	450	459	534	404	403	399	349
Ерөө	751	655	517	452	548	664	554	493	424	373
Жавхлант	218	226	156	168	184	177	188	169	122	129
Зүүнбүрэн	342	292	207	227	186	253	220	223	190	165
Мандал	2887	2765	2025	2139	2217	2530	2153	2010	1870	1681
Орхон	256	229	182	223	176	212	156	188	171	129
Орхонтуул	379	386	299	310	312	275	299	264	271	259
Сайхан	945	961	672	780	840	893	708	676	668	684
Сант	223	213	179	180	157	168	145	144	155	132
Түшиг	196	192	126	145	141	155	150	121	125	108
Хүдэр	292	282	190	205	192	213	182	172	152	171
Хушаат	234	216	150	170	137	141	178	162	158	116
Цагааннуур	589	550	392	382	445	462	344	358	350	260
Шаамар	435	384	277	304	350	387	271	257	250	261
Бүгд	11812	10995	8039	8468	8541	9900	8405	7912	7561	6843

**Хүснэгт 2.1.5 –ын үргэлжлэл**

Сумын нэр	Насны бүлэг									
	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80-84	85-89	90-94	95-99
Сүхбаатар	1449	1104	753	385	266	172	89	39	7	0
Алтанбулаг	300	231	132	75	51	23	8	7	2	0
Баруунбүрэн	150	116	89	46	27	28	4	7	3	0
Баянгол	344	240	162	70	65	30	13	10	2	1
Ерөө	380	293	173	89	55	34	24	12	3	0
Жавхлант	125	88	68	34	23	12	10	2	0	0
Зүүнбүрэн	137	121	80	47	25	24	15	0	0	2
Мандал	1517	1190	785	447	289	213	110	41	9	2
Орхон	147	125	64	40	35	21	9	5	1	0
Орхонтуул	213	176	92	54	31	29	21	6	4	0
Сайхан	674	348	202	102	78	48	30	15	1	0
Сант	141	116	61	38	17	13	4	7	1	0
Түшиг	110	78	39	9	21	14	7	1	1	0
Хүдэр	123	104	83	36	11	8	3	4	1	0
Хушаат	99	58	51	29	13	11	5	1	0	0
Цагааннуур	236	185	93	55	38	22	13	6	3	0
Шаамар	233	170	119	67	48	30	11	2	2	0
Бүгд	6378	4743	3046	1623	1093	732	376	165	40	5

**2.1.6 ӨРХ, ХҮН АМЫН ТОО, багуудаар**

Сумын нэр	Д/д	Багын нэр	Өрхийн тоо	Хүн амын тоо		
				Бүгд	Эрэгтэй	Эмэгтэй
Сүхбаатар	1	1-р баг, Хонгорморьт	590	2010	1011	999
	2	2-р баг, Цагаан-Эрэг	564	2015	964	1051
	3	3-р баг, Салхит	885	3643	1835	1808
	4	4-р баг, Баянхаан	722	3085	1527	1558
	5	5-р баг, Боргүвээ	842	3537	1788	1749
	6	6-р баг, Орхон	685	2343	1159	1184
	7	7-р баг, Ганзам	821	3104	1472	1632
	8	8-р баг, Буурхээр	702	2745	1363	1382
			Сумын дүн	5811	22482	11119
Алтанбулаг	9	1-р баг, Бүргэдтэй	602	2325	1159	1166
	10	2-р баг, Суварга	486	1872	941	931
	11	3-р баг, Цөх	244	855	463	392
			Сумын дүн	1332	5052	2563
Баруунбүрэн	12	1-р баг, Ивэн	219	776	418	358
	13	2-р баг, Бургалтай	273	933	486	447
	14	3-р баг, Цагаан-Овоо	417	1488	723	765
			Сумын дүн	909	3197	1627
Баянгол	15	1-р баг, Хараа	575	1944	991	953
	16	2-р баг, Баян	600	2031	1047	984
	17	3-р баг, Гонир	441	1541	801	740
			Сумын дүн	1616	5516	2839
Ерөө	18	1-р баг, Тавин	434	1568	826	742
	19	2-р баг, Буурагчин	523	1975	998	977
	20	3-р баг, Бугант	859	2951	1485	1466
			Сумын дүн	1816	6494	3309
Жавхлант	21	1-р баг, Бумбат	314	998	553	445
	22	2-р баг, Моностой	386	1101	578	523
			Сумын дүн	700	2099	1131
Зүүнбүрэн	23	1-р баг, Жаргалант	348	1251	601	650
	24	2-р баг, Бэлчир	292	947	480	467
	25	3-р баг, Мангирт	157	558	279	279
			Сумын дүн	797	2756	1360
Мандал	26	1-р баг, Төмөр зам	965	3343	1632	1711
	27	2-р баг, Ширхэнцэг	831	3082	1550	1532
	28	3-р баг, Баянсуудал	966	3964	2022	1942
	29	4-р баг, Хэрх	851	3008	1504	1504
	30	5-р баг, Түнхэл	851	3073	1581	1492
	31	6-р баг, Баянхангай	855	3432	1716	1716
	32	7-р баг, Минжийн хангай	912	3574	1753	1821
	33	8-р баг, Тарни	330	996	533	463
	34	9-р баг, Баян-Арцат	638	2408	1222	1186
		Сумын дүн	7199	26880	13513	13367



## Хүснэгт 2.1.6 – ийн үргэлжлэл

Сумын нэр	Д/д	Багын нэр	Өрхийн тоо	Хүн амын тоо		
				Бүгд	Эрэгтэй	Эмэгтэй
Орхон	35	1-р баг, Орхон	309	1029	519	510
	36	2-р баг, Бэлэндалай	444	1340	728	612
		Сумын дүн	753	2369	1247	1122
Орхонтуул	37	1-р баг, Рашаант	468	1761	947	814
	38	2-р баг, Баянцогт	368	1323	679	644
	39	3-р баг, Хонгор-Овоо	173	596	327	269
		Сумын дүн	1009	3680	1953	1727
Сайхан	40	1-р баг, Хөтөл	765	2814	1389	1425
	41	2-р баг, Гавшгай	1259	4515	2226	2289
	42	3-р баг, Номгон	629	1996	1100	896
		Сумын дүн	2653	9325	4715	4610
Сант	43	1-р баг, Ивэн	404	1144	573	571
	44	2-р баг, Хушаат	347	950	503	447
		Сумын дүн	751	2094	1076	1018
Түшиг	45	1-р баг, Жаргалмандах	284	902	460	442
	46	2-р баг, Ар нуга	254	837	424	413
		Сумын дүн	538	1739	884	855
Хүдэр	47	1-р баг, Тарвагатай	363	1312	691	621
	48	2-р баг, Баянцагаан	284	1112	556	556
		Сумын дүн	647	2424	1247	1177
Хушаат	49	1-р баг, Даагат	245	870	453	417
	50	2-р баг, Мөнхтолгой	311	1059	562	497
		Сумын дүн	556	1929	1015	914
Цагааннуур	51	1-р баг, Оргих	261	1023	521	502
	52	2-р баг, Хуурч	608	2081	1065	1016
	53	3-р баг, Тийрэг	450	1679	856	823
		Сумын дүн	1319	4783	2442	2341
Шаамар	54	1-р баг, Дэлгэрхаан	416	1374	656	718
	55	2-р баг, Охиндий	249	796	394	402
	56	3-р баг, Дулаанхаан	450	1688	852	836
		Сумын дүн	1115	3858	1902	1956
Аймгийн дүн			29521	106677	53942	52735

**2.1.7 ӨРХИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ, аймгийн дүнгээр, өрхөөр**

Үзүүлэлт	2015		2016	
	Тоо	Нийт өрхөд эзлэх хувь	Тоо	Нийт өрхөд эзлэх хувь
<b>1. Аймгийн нийт өрхийн тоо</b>	29316	100.0	29521	100.0
<b>2. Байршил:</b> Аймгийн төв, Хот тосгонд	14988	51.1	15402	52.2
Сумын төв, Хөдөөд	14318	48.8	14119	47.8
<b>3. Сууцны төрлөөр:</b> Гэрт	7230	24.7	7356	24.9
Байшинд	22086	75.3	22165	75.1
<b>4.Сууцны нөхцөл:</b> Бие даасан Тохилог сууцанд	382	1.3	385	1.3
Орон сууцны байшинд	3931	13.4	3969	13.4
Сууцны тусдаа байшинд	16630	56.7	16683	56.5
Гэр сууцанд	7230	24.7	7356	24.9
Нийтийн байранд	662	2.3	659	2.2
Бусад сууцанд	481	1.6	469	1.6
<b>5.Халаалтын төрлөөр:</b> Төвлөрсөн систем	4808	16.4	5106	17.3
Нам даралтын зуух	601	2.1	410	1.4
Цахилгаан халаагуур	77	0.3	82	0.3
Ердийн галлагаа	23830	81.3	23923	81.0
<b>6. Цахилгаан хангамж:</b> Төвлөрсөн систем	24789	84.6	24871	84.2
Бусад эх үүсвэр	4412	15.0	4532	15.4
цахилгааны эх үүсвэргүй	115	0.4	118	0.4
<b>7. Усан хангамж:</b> Төвлөрсөн усан хангамж	4744	16.2	4836	16.4
Бие даасан систем	674	2.3	695	2.4
Зөөврийн	23898	81.5	23990	81.3
<b>8. Хатуу хог хаягдал:</b> Үйлчилгээий байгууллагаар	12468	42.5	12790	43.3
Зөвшөөрөгдсөн цэгт	11721	40.0	11605	39.3
Тогтсон цэг байхгүй	5127	17.5	5126	17.4
<b>9.Бохир ус зайлуулалт:</b> Төвлөрсөн систем	4227	14.4	4473	15.2
Бие даасан систем	176	0.6	210	0.7
Бусад	24913	85.0	24838	84.1

Эх үүсвэр: Хүн ам, өрхийн мэдээлийн сан

**2.1.8 ШИЛЖИЖ ИРСЭН ИРГЭДИЙН ТОО, сумаар**

Сумдын нэр	2013-ХII	2014-ХII	2015-ХII	2016-ХII
Дүн	1690	1430	1398	1639
Алтанбулаг	82	63	68	74
Ерөө	66	69	53	76
Зүүнбүрэн	36	30	31	35
Мандал	319	295	302	351
Орхон	29	34	26	37
Сант	39	29	29	32
Цагааннуур	44	30	43	51
Баянгол	102	67	94	89
Сайхан	221	199	149	190
Орхонтуул	79	50	50	51
Баруунбүрэн	53	57	50	36
Шаамар	50	45	54	52
Хүдэр	43	29	42	39
Сүхбаатар	425	333	307	401
Жавхлант	44	55	38	50
Түшиг	20	20	29	37
Хушаат	38	25	33	38

Эх уусвэр: Аймгийн Оюуны емч, Улсын бүртгэлийн газар

**2.1.9 ШИЛЖИЖ ЯВСАН ИРГЭДИЙН ТОО, сумаар**

Сумдын нэр	2013-ХII	2014-ХII	2015-ХII	2016-ХII
Дүн	3548	3129	2942	2370
Алтанбулаг	175	160	174	117
Ерөө	152	135	121	111
Зүүнбүрэн	74	69	61	38
Мандал	850	676	603	542
Орхон	60	52	60	37
Сант	100	71	79	42
Цагааннуур	108	104	91	64
Баянгол	210	182	188	144
Сайхан	315	314	269	234
Орхонтуул	114	96	118	82
Баруунбүрэн	90	73	58	59
Шаамар	164	105	118	103
Хүдэр	57	49	38	46
Сүхбаатар	870	887	826	644
Жавхлант	84	62	45	36
Түшиг	56	48	24	29
Хушаат	69	46	69	42

Эх уусвэр: Аймгийн Оюуны емч, Улсын бүртгэлийн газар

**2.1.10 ГЭРЛЭЛТ, ЦУЦЛАЛТ, ҮРЧЛЭЛТ** сумаар

Сумын нэр	Гэрлэлт			
	2013	2014	2015	2016
<b>Дүн</b>	<b>583</b>	<b>562</b>	<b>500</b>	<b>450</b>
Алтанбулаг	39	28	18	20
Ерөө	52	28	26	30
Зүүнбүрэн	8	16	10	6
Мандал	116	160	137	112
Орхон	12	11	15	10
Сант	16	12	7	13
Цагааннуур	41	32	26	27
Баянгол	28	30	23	13
Сайхан	50	58	71	57
Орхонтуул	22	20	15	11
Баруунбүрэн	16	19	19	12
Шаамар	18	25	19	18
Хүдэр	13	2	2	12
Сүхбаатар	122	94	85	83
Жавхлант	17	18	18	9
Түшиг	2	0	3	9
Хушаат	11	9	6	9

Эх уусвэр: Аймгийн Оюуны емч, Улсын бүртгэлийн газар

Сумын нэр	Цуцлалт			
	2013	2014	2015	2016
<b>Дүн</b>	<b>126</b>	<b>106</b>	<b>116</b>	<b>137</b>
Алтанбулаг	8	6	46	4
Ерөө	9	3	4	6
Зүүнбүрэн	1	1		3
Мандал	29	30	3	44
Орхон	0	2	5	1
Сант	4	0	2	2
Цагааннуур	3	4	2	3
Баянгол	3	7	31	5
Сайхан	13	13		10
Орхонтуул	1	1	1	2
Баруунбүрэн	2		9	2
Шаамар	5	2		7
Хүдэр	1	1		2
Сүхбаатар	45	32		42
Жавхлант	0	2	3	
Түшиг	2	0	3	1
Хушаат	0	2	7	2

Эх уусвэр: Аймгийн Оюуны емч, Улсын бүртгэлийн газар



Сумын нэр	Үрчлэлт			
	2013	2014	2015	2016
<b>Дүн</b>	<b>117</b>	<b>46</b>	<b>46</b>	<b>58</b>
Алтанбулаг	7	1	4	5
Ерөө	7	6	3	5
Зүүнбүрэн	3	2	2	4
Мандал	22	12	16	12
Орхон	7	3	1	1
Сант	5	2	3	3
Цагааннуур	5	2	1	4
Баянгол	6	2	2	2
Сайхан	13	1	5	6
Орхонтуул	9	2	2	3
Баруунбүрэн	2	1	1	3
Шаамар	1	2		
Хүдэр	7	1		1
Сүхбаатар	21	8	4	7
Жавхлант	2	0		2
Түшиг	0	0	1	2
Хушаат	0	1	1	1

Эх уусвэр: Аймгийн Оюуны емч, Улсын бүртгэлийн газар

**2.1.11 ИРГЭНИЙ ҮНЭМЛЭХ ОЛГОЛТ**

Сумдын нэр	2013-XII	2014-XII	2015-XII	2016-XII
<b>Дүн</b>	<b>6382</b>	<b>5608</b>	<b>6884</b>	<b>8237</b>
Алтанбулаг	296	289	318	419
Ерөө	372	349	418	506
Зүүнбүрэн	141	116	164	238
Мандал	1653	1242	1665	1960
Орхон	117	116	142	197
Сант	114	115	142	160
Цагааннуур	278	228	297	380
Баянгол	377	329	337	362
Сайхан	486	490	665	625
Орхонтуул	286	215	239	326
Баруунбүрэн	165	143	164	237
Шаамар	219	230	257	358
Хүдэр	110	107	177	193
Сүхбаатар	1470	1339	1589	1812
Жавхлант	109	87	121	154
Түшиг	82	82	89	171
Хушаат	107	131	100	139

Эх уусвэр: Аймгийн Оюуны емч, Улсын бүртгэлийн газар

**2.1.12 НИЙГМИЙН ЗАРИМ ҮЗҮҮЛЭЛТ, сумаар**

Сумын нэр	Өрх толгойлсон хүний тоо	Үүнээс:	Ихэр хүүхэдтэй өрхийн тоо	2 ихэр хүүхдийн тоо
		3 хүртлэх хүүхэдтэй		
<b>ДҮН</b>	<b>3324</b>	<b>1948</b>	<b>267</b>	<b>515</b>
Алтанбулаг	203	81	14	26
Ерөө	233	105		2
Зүүнбүрэн	78	60	12	12
Мандал	420	242	74	148
Орхон	58	33	7	7
Сант	13	5	4	8
Цагааннуур	216	182	11	22
Баянгол	174	106	16	32
Сайхан	311	190	26	52
Орхонтуул	115	89	8	8
Баруунбүрэн	117	65	8	16
Шаамар	187	165	3	5
Хүдэр	19	5	11	22
Сүхбаатар	983	485	63	124
Жавхлант	65	32	7	12
Түшиг	76	75	1	1
Хушаат	56	28	2	18

**Хүснэгт 2.1.12-ийн үргэлжлэл**

Сумын нэр	18 хүртлэх насны 4, түүнээс дээш хүүхэдтэй өрх	ганц бие өндөр настай өрхийн тоо	18 хүртлэх насны хүүхэдтэй өрх толгойлсон эх /эцэг/	Үүнээс:
				3 хүртлэх хүүхэдтэй
<b>ДҮН</b>	<b>1182</b>	<b>976</b>	<b>1967</b>	<b>1469</b>
Алтанбулаг	78	42	127	108
Ерөө	46	41	44	41
Зүүнбүрэн	218	22	68	21
Мандал	273	312	382	240
Орхон	8	14	23	5
Сант		3	19	14
Цагааннуур		39	154	131
Баянгол	76	42	52	31
Сайхан	83	87	252	161
Орхонтуул		15	33	30
Баруунбүрэн	116	60	62	55
Шаамар	29	54	96	81
Хүдэр	20	36	23	22
Сүхбаатар	161	188	540	456
Жавхлант	17	3	28	21
Түшиг	7	16	41	39
Хушаат	50	2	23	13

**2.1.13 ХӨГЖЛИЙН БЭРХШЭЭЛТЭЙ ХҮНИЙ ТОО**, сумаар

Сумын нэр	Бүгд	Үүнээс		
		эмэгтэй	төрөлхийн	ердийн өвчин
<b>ДҮН</b>	<b>4630</b>	<b>1996</b>	<b>1597</b>	<b>2513</b>
Алтанбулаг	279	132	46	227
Ерөө	399	141	104	232
Зүүнбүрэн	156	93	56	61
Мандал	772	345	405	257
Орхон	91	50	29	50
Сант	113	41	20	81
Цагааннуур	314	141	51	242
Баянгол	208	85	65	121
Сайхан	211	97	136	71
Орхонтуул	186	59	24	145
Баруунбүрэн	125	49	69	50
Шаамар	104	47	50	52
Хүдэр	130	54	38	53
Сүхбаатар	1249	573	428	678
Жавхлант	108	36	16	78
Түшиг	108	53	33	75
Хушаат	77		27	40

**2.1.14 ХАГАС БҮТЭН ӨНЧИН ХҮҮХДИЙН ТОО**, сумаар

Сумын нэр	Хагас өнчин		Бүтэн өнчин	
	бүгд	үүнээс: эм	бүгд	үүнээс: эм
<b>ДҮН</b>	<b>1478</b>	<b>715</b>	<b>145</b>	<b>73</b>
Алтанбулаг	64	29	11	3
Ерөө	81	44	9	4
Зүүнбүрэн	55	16	6	4
Мандал	371	190	43	17
Орхон	21	8	2	2
Сант	36	17	3	1
Цагааннуур	87	56	6	1
Баянгол	94	47	4	2
Сайхан	156	55	5	2
Орхонтуул	45	17	3	1
Баруунбүрэн	29	17	8	5
Шаамар	58	28	8	6
Хүдэр	30	17		
Сүхбаатар	249	125	35	24
Жавхлант	52	26	1	1
Түшиг	26	12	1	
Хушаат	24	11		

**2.2 ЭРҮҮЛ МЭНД****2.2.1 ТӨРӨЛТ**

Сумын нэр	төрсөн эх				2016 - XII
	2013 - XII	2014 - XII	2015 - XII	2016 - XII	2015 - XII
<b>ДҮН</b>	<b>1924</b>	<b>2024</b>	<b>1945</b>	<b>1826</b>	<b>93.9</b>
Алтанбулаг	2	1	4	1	25.0
Ерөө	40	44	35	57	162.9
Зүүнбүрэн	5	2	5	9	180.0
Мандал	668	746	687	620	90.2
Орхон					
Сант					
Цагааннуур	17	17	26	6	23.1
Баянгол	2	2	2	3	150.0
Сайхан	128	135	139	114	82.0
Орхонтуул	9	6	9	8	88.9
Баруунбүрэн	5	4	5	6	120.0
Шаамар	3	4	2	1	50.0
Хүдэр	3	8	5	4	80.0
Сүхбаатар	1021	1031	1006	972	96.6
Жавхлант	1	1	2		0.0
Түшиг	17	18	17	20	117.6
Хушаат	3	5	1	5	5*

Эх үүсвэр: Аймгий Эрүүл мэндийн газар

**2.2.2 АМЬД ТӨРСӨН ХҮҮХДИЙН ТОО**

Сумын нэр	амьд төрсөн хүүхэд				2016 - XII
	2013 - XII	2014 - XII	2015 - XII	2016 - XII	2015 - XII
<b>ДҮН</b>	<b>1934</b>	<b>2029</b>	<b>1956</b>	<b>1836</b>	<b>93.9</b>
Алтанбулаг	2	1	4	1	25.0
Ерөө	40	43	37	57	154.1
Зүүнбүрэн	5	2	4	9	225.0
Мандал	672	750	689	629	91.3
Орхон					
Сант					
Цагааннуур	17	17	26	6	23.1
Баянгол	2	2	2	3	150.0
Сайхан	127	134	137	114	83.2
Орхонтуул	9	6	9	8	88.9
Баруунбүрэн	5	3	5	6	120.0
Шаамар	3	4	2	1	50.0
Хүдэр	3	8	5	4	80.0
Сүхбаатар	1029	1035	1016	973	95.8
Жавхлант	1	1	2		0.0
Түшиг	17	18	17	20	117.6
Хушаат	2	5	1	5	5*

Эх үүсвэр: Аймгийн Эрүүл мэндийн газар

**2.2.3 ШИНЭЭР ХЯНАЛТАД ОРСОН ЖИРЭМСЭН ЭХИЙН ТОО**

Сумын нэр	Шинээр хяналтанд орсон жирэмсний тоо	Үүнээс эхний 3 сартайдаа хяналтанд орсон жирэмсний тоо
<b>Дүн</b>	<b>2265</b>	<b>1777</b>
Алтанбулаг	64	54
Ерөө	158	120
Зүүнбүрэн	87	66
Мандал	608	468
Орхон	48	36
Сант	33	30
Цагааннуур	118	104
Баянгол	99	84
Сайхан	159	116
Орхонтуул	52	43
Баруунбүрэн	68	54
Шаамар	93	72
Хүдэр	53	49
Сүхбаатар	500	370
Жавхлант	43	40
Түшиг	46	42
Хушаат	36	29

Эх үүсвэр: Аймгийн Эрүүл мэндийн газар

**2.2.4 ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО**

Үзүүлэлт	2013 - XII	2014 - XII	2015 - XII	2016 - XII	$\frac{2016 - XII}{2015 - XII}$
Байгууллагын тоо	98	94	94	84	89.4
Их эмч	182	189	209	235	112.4
Эм зүйч	16	15	18	24	133.3
Тусгай мэргэжлийн мэргэжилтэн	545	534	535	555	103.7
Бусад ажилтан	463	441	434	436	100.5
Эмнэлэгийн орны тоо	624	621	621	708	114.0
Стационарт эмчлэгдсэн хүний тоо	15113	15953	14623	23483	160.6

Эх үүсвэр: Аймгийн Эрүүл мэндийн газар

**2.2.5 НЯЛХСЫН ЭНДЭГДЭЛ**

Сумын нэр	0-1 насны хүүхэд			
	2013 - XII	2014 - XII	2015 - XII	2016 - XII
<b>Дүн</b>	<b>15</b>	<b>13</b>	<b>16</b>	<b>27</b>
Алтанбулаг	1			
Ерөө		1		3
Зүүнбүрэн				
Мандал	2	5	2	5
Орхон				
Сант				
Цагааннуур				1
Баянгол				
Сайхан	2		3	1
Орхонтуул			1	
Баруунбүрэн				1
Шаамар			1	1
Хүдэр	1			
Сүхбаатар	9	7	9	15
Жавхлант				
Түшиг				
Хушаат				

Эх үүсвэр: Аймгийн Эрүүл мэндийн газар

Сумын нэр	1-5 насны хүүхэд			
	2013 - XII	2014 - XII	2015 - XII	2016 - XII
<b>Дүн</b>	<b>7</b>	<b>5</b>	<b>5</b>	<b>8</b>
Алтанбулаг				
Ерөө				
Зүүнбүрэн				
Мандал	1	2		3
Орхон				
Сант	1			1
Цагааннуур	1			
Баянгол				
Сайхан	1			
Орхонтуул				
Баруунбүрэн	1		1	
Шаамар		1	1	
Хүдэр	1			1
Сүхбаатар	1	2	3	3
Жавхлант				
Түшиг				
Хушаат				

Эх үүсвэр: Аймгийн Эрүүл мэндийн газар

**2.2.6 НАС БАРАЛТ**

Сумын нэр	Нас баралт				<u>2016 - XII</u> 2015 - XII
	2013 - XII	2014 - XII	2015 - XII	2016 - XII	
<b>ДҮН</b>	<b>506</b>	<b>484</b>	<b>527</b>	<b>570</b>	<b>108.2</b>
Алтанбулаг	24	26	23	25	108.7
Ерөө	23	34	40	51	127.5
Зүүнбүрэн	18	9	21	13	61.9
Мандал	124	125	146	130	89.0
Орхон	6	9	13	10	76.9
Сант	4	16	3	9	3*
Цагааннуур	27	17	25	27	108.0
Баянгол	17	19	19	27	142.1
Сайхан	39	42	43	47	109.3
Орхонтуул	22	11	13	20	153.8
Баруунбүрэн	18	8	8	16	2*
Шаамар	24	17	23	28	121.7
Хүдэр	18	13	19	15	78.9
Сүхбаатар	112	106	104	132	126.9
Жавхлант	7	13	10	7	70.0
Түшиг	13	9	9	8	88.9
Хушаат	10	10	8	5	62.5

Эх үүсвэр: Аймгийн Эрүүл мэндийн газар

**2.2.7 НАС БАРСАН ХҮН / Зонхилох өвчны ангиллаар /**

Үзүүлэлт	Нас барсан хүний тоо				<u>2016 - XII</u> 2015 - XII
	2013 - XII	2014 - XII	2015 - XII	2016 - XII	
<b>Дүн</b>	<b>513</b>	<b>484</b>	<b>527</b>	<b>570</b>	<b>108.2</b>
-Зүрх судасны тогтолцооны өвчин	203	128	218	222	101.8
-Гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгаант бусад тодорхой эмгэг	76	51	68	69	101.5
-Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин	63	39	43	61	141.9
-Амьсгалын тогтолцооны өвчин	10	9	11	16	145.5
-Хавдар	111	126	126	140	111.1
-Бусад	50	131	61	62	101.6

Эх үүсвэр: Аймгийн Эрүүл мэндийн газар

**2.2.8 ХОРТ ХАВДРЫН ӨВЧЛӨЛИЙН НАС БАРАЛТ**

Сумын нэр	Нас баралт				2016 - XII
	2013 - XII	2014 - XII	2015 - XII	2016 - XII	2015 - XII
<b>ДҮН</b>	<b>128</b>	<b>140</b>	<b>135</b>	<b>130</b>	<b>96.3</b>
Алтанбулаг	8	8	6	8	133.3
Ерөө	7	8	9	10	111.1
Зүүнбүрэн	5	6	8	5	62.5
Мандал	24	25	27	29	107.4
Орхон	4	5	5	4	80.0
Сант	2	2	1	2	2*
Цагааннуур	9	7	8	6	75.0
Баянгол	7	9	8	10	125.0
Сайхан	13	12	10	8	80.0
Орхонтуул	5	4	4	6	150.0
Баруунбүрэн	5	6	7	8	114.3
Шаамар	4	5	4	5	125.0
Хүдэр	2	2	3	1	33.3
Сүхбаатар	28	33	29	24	82.8
Жавхлант	1	2	1	1	100.0
Түшиг	3	4	2	1	50.0
Хушаат	1	2	3	2	66.7

Эх үүсвэр: Аймгийн Эрүүл мэндийн газар

**2.2.9 ХОРТ ХАВДРЫН ӨВЧНӨӨР ӨВЧЛӨГСӨД**

Сумын нэр	хорт хавдрын өвчин				2016 - XII
	2013 - XII	2014 - XII	2015 - XII	2016 - XII	2015 - XII
<b>ДҮН</b>	<b>448</b>	<b>569</b>	<b>660</b>	<b>710</b>	<b>107.6</b>
Алтанбулаг	22	31	35	45	128.6
Ерөө	20	25	29	30	103.4
Зүүнбүрэн	13	14	20	24	120.0
Мандал	110	112	124	128	103.2
Орхон	17	18	19	21	110.5
Сант	15	15	16	20	125.0
Цагааннуур	11	16	21	25	119.0
Баянгол	21	25	26	38	146.2
Сайхан	27	26	30	43	143.3
Орхонтуул	14	18	19	25	131.6
Баруунбүрэн	7	13	19	23	121.1
Шаамар	26	29	31	35	112.9
Хүдэр	12	14	15	17	113.3
Сүхбаатар	116	196	235	206	87.7
Жавхлант	4	3	6	10	166.7
Түшиг	9	8	9	12	133.3
Хушаат	4	6	6	8	133.3

Эх үүсвэр: Аймгийн Эрүүл мэндийн газар

**2.2.10 ХАЛДВАРТ ӨВЧНӨӨР ӨВЧЛӨГСӨД**

Сумын нэр	Бүх халдварт өвчин				<u>2016 - XII</u> <u>2015 - XII</u>
	2013 - XII	2014 - XII	2015 - XII	2016 - XII	
<b>ДҮН</b>	<b>897</b>	<b>843</b>	<b>889</b>	<b>1849</b>	<b>208.0</b>
Алтанбулаг	37	41	40	64	160.0
Ерөө	23	46	38	102	2.6*
Зүүнбүрэн	19	18	22	30	136.4
Мандал	175	148	137	583	4.2*
Орхон	11	3	5	11	2.2*
Сант	3	6	9	17	188.9
Цагааннуур	38	62	34	87	2.5*
Баянгол	26	22	13	32	2.4*
Сайхан	31	27	65	147	2.2*
Орхонтуул	10	8	2	11	5.5*
Баруунбүрэн	18	3	1	23	23*
Шаамар	49	26	40	83	2.1*
Хүдэр	7	15	16	55	3.4*
Сүхбаатар	423	381	416	528	126.9
Жавхлант	13	6	20	26	130.0
Түшиг	7	15	15	20	133.3
Хушаат	7	16	16	30	187.5

Эх үүсвэр: Аймгийн Эрүүл мэндийн газар

Сумын нэр	Бэлгийн замын өвчин				<u>2016 - XII</u> <u>2015 - XII</u>
	2013 - XII	2014 - XII	2015 - XII	2016 - XII	
<b>ДҮН</b>	<b>479</b>	<b>527</b>	<b>456</b>	<b>428</b>	<b>93.9</b>
Алтанбулаг	24	26	18	26	144.4
Ерөө	9	16	14	12	85.7
Зүүнбүрэн	16	15	13	9	69.2
Мандал	79	79	72	75	104.2
Орхон	8	1			
Сант	2	2	7	1	14.3
Цагааннуур	10	50	12	24	2*
Баянгол	1	1			
Сайхан	16	15	42	16	38.1
Орхонтуул	3	4	1	3	3*
Баруунбүрэн	2			10	
Шаамар	19	15	18	37	2.1*
Хүдэр	2	6	5	4	80.0
Сүхбаатар	279	281	228	197	86.4
Жавхлант	4	4	13	3	23.1
Түшиг	3	9	7	7	100.0
Хушаат	2	3	6	4	66.7

Эх үүсвэр: Аймгийн Эрүүл мэндийн газар



Сумын нэр	Гипатит				<u>2016 - XII</u> 2015 - XII
	2013 - XII	2014 - XII	2015 - XII	2016 - XII	
<b>ДҮН</b>	<b>146</b>	<b>28</b>	<b>9</b>	<b>6</b>	<b>66.7</b>
Алтанбулаг	3	1			
Ерөө		5			
Зүүнбүрэн		1			
Мандал	25	2		3	
Орхон					
Сант		1			
Цагааннуур	15		5		0.0
Баянгол	9	1			
Сайхан	3	2	1		0.0
Орхонтуул					
Баруунбүрэн	9				
Шаамар	14				
Хүдэр	4	5		1	
Сүхбаатар	55	8	3	1	33.3
Жавхлант	6	2		1	
Түшиг	1				
Хушаат	2				

Эх үүсвэр: Аймгийн Эрүүл мэндийн газар

Сумын нэр	сүрьеэ				<u>2016 – XII</u> 2015 - XII
	2013 - XII	2014 - XII	2015 - XII	2016 - XII	
<b>ДҮН</b>	<b>231</b>	<b>230</b>	<b>193</b>	<b>191</b>	<b>99.0</b>
Алтанбулаг	10	12	10	12	120.0
Ерөө	14	22	19	5	26.3
Зүүнбүрэн	3	2	3	2	66.7
Мандал	49	59	39	52	133.3
Орхон	2	2	2	6	3*
Сант	1	3	2	1	50.0
Цагааннуур	13	10	10	6	60.0
Баянгол	15	18	12	16	133.3
Сайхан	11	9	12	16	133.3
Орхонтуул	7	4	1	7	7*
Баруунбүрэн	4	3		2	
Шаамар	10	9	5	7	140.0
Хүдэр	1		4	2	50.0
Сүхбаатар	82	69	59	57	96.6
Жавхлант	3		2		0.0
Түшиг	3	4	5		0.0
Хушаат	3	4	8		0.0

Эх үүсвэр: Аймгийн Эрүүл мэндийн газар

**2.3. ХӨДӨЛМӨР ЭРХЛЭЛТ****2.3.1 БҮРТГЭЛТЭЙ АЖИЛГҮЙЧҮҮД, боловсролоор**

үзүүлэлт	2013 - XII	2014 - XII	2015 - XII	2016 - XII	<u>2016 - XII</u> <u>2015 - XII</u>
<b>Бүгд</b>	<b>687</b>	<b>842</b>	<b>798</b>	<b>1016</b>	<b>127.3</b>
-үүнээс эмэгтэй	466	447	395	493	124.8
-дээд	184	151	190	291	153.2
-тусгай дунд	42	40	61	64	104.9
-ерөнхий боловсролтой	386	554	452	512	113.3
-мэргэжилтэй ажилчид	71	95	91	143	157.1
-Боловсролгүй	4	2	4	6	150.0

Эх үүсвэр: Аймгийн Хөдөлмөр, халамж үйлчилгээний газар

**2.3.2 БҮРТГЭЛТЭЙ АЖИЛГҮЙЧҮҮДИЙН ТОО, сумдаар, 4-р сарын байдлаар**

Сумын нэр	Сарын эхний ажилгүйчүүд	Тухайн сард хасагдсан		Нэмэгдсэн	Сарын эцэс
		Ажилд зуучлагдсан	Идэвхгүйн улмаас хасагдсан		
<b>ДҮН</b>	<b>1016</b>	<b>115</b>	<b>352</b>	<b>309</b>	<b>858</b>
Алтанбулаг	44		22		22
Ерөө	5				5
Зүүнбүрэн	38		14	1	25
Мандал	239	26	50	99	262
Орхон	24	12	12	18	18
Сант	18				18
Цагааннуур	59	6	36		17
Баянгол	77		28		49
Сайхан	56		23		33
Орхонтуул	18	13	4	11	12
Баруунбүрэн	10	23	23	44	8
Шаамар	59	16	38	31	36
Хүдэр	20		3		17
Сүхбаатар	330		80	66	316
Жавхлант					0
Түшиг	7				7
Хушаат	12	19	19	39	13

Эх үүсвэр: Аймгийн Хөдөлмөр, халамж үйлчилгээний г

**2.3.3 ШИНЭ АЖЛЫН БАЙР**

Сумын нэр	Бүгд	ХАА, ан агнуур, ОАА, засаг агнуур	Уул уурхай, олборлох үйлдвэр	Боловсруулах үйлдвэр	Цахилгаан, дулаан, усан хангамж	Барилга	Худалдаа, гэр ахуйн засвар, үйлчилгээ	Зочид буудал, зоогийн газар	Тээвэр, холбоо	Санхүүгийн үйл ажиллагаа	мэргэжилийн шинжлэх ухаан техникийн үйл ажиллагаа	Төрийн удирдлага, батлан хамгаалах, албан журмын даатгал	Болорсрол	Эрүүл мэнд, нийгмийн халамж	Нийгэм, бие хүнд үзүүлэх үйлчилгээ
<b>ДҮН</b>	<b>1470</b>	<b>433</b>	<b>65</b>	<b>248</b>	<b>22</b>	<b>20</b>	<b>312</b>	<b>74</b>	<b>67</b>	<b>8</b>	<b>0</b>	<b>23</b>	<b>76</b>	<b>37</b>	<b>85</b>
Алтанбулаг	64	9		3		2	11	21				2	2	9	5
Ерөө	122	27	51	14			11	10				2	3		4
Зүүнбүрэн	51	32		3			1	2	3				4	4	2
Мандал	289	55		48			80	7	52	6		4	21	4	12
Орхон	24	14		3				1					4		2
Сант	50	31		7			2						6	1	1
Цагааннуур	60	14		9			20					1	6	6	4
Баянгол	82	17	13	17	1		12	4	2			1	1	5	11
Сайхан	159	26		62	4	15	33	2				7	3	1	6
Орхонтуул	74	32		1	14		10					6	7	1	3
Баруунбүрэн	55	42		2			4	1	2						4
Шаамар	75	30		12			8	5					7	2	11
Хүдэр	50	20		21			2	6							1
Сүхбаатар	192	4		28	3		113	12	8	2			3		19
Жавхлант	50	26		12		3	3						4	2	
Түшиг	23	15	1	5				2							
Хушаат	50	39		1			2	1					5	2	

Эх үүсвэр: Аймгийн Хөдөлмөр, халамж үйлчилгээний газар

**2.3.4 ШИНЭЭР НЭМЭГДСЭН АЖЛЫН БАЙР**

Сумын нэр	2015	2016 он		хувь	2016 - XII 2015 - XII
		төлөвлөгөө	гүйцэтгэл		
<b>ДҮН</b>	<b>1670</b>	<b>1550</b>	<b>1470</b>	<b>94.8</b>	<b>88.0</b>
Алтанбулаг	67	60	64	106.7	95.5
Ерөө	116	105	122	116.2	105.2
Зүүнбүрэн	40	50	51	102.0	127.5
Мандал	338	280	289	103.2	85.5
Орхон	60	50	24	48.0	40.0
Сант	50	50	50	100.0	100.0
Цагааннуур	66	60	60	100.0	90.9
Баянгол	98	80	82	102.5	83.7
Сайхан	166	145	159	109.7	95.8
Орхонтуул	70	75	74	98.7	105.7
Баруунбүрэн	62	50	55	110.0	88.7
Шаамар	73	75	75	100.0	102.7
Хүдэр	57	50	50	100.0	87.7
Сүхбаатар	276	270	192	71.1	69.6
Жавхлант	41	50	50	100.0	122.0
Түшиг	45	50	23	46.0	51.1
Хушаат	45	50	50	100.0	111.1

Эх үүсвэр: Аймгийн Хөдөлмөр, халамж үйлчилгээний газар

**2.3.5 ХҮН АМЫН АМЬЖИРГААНЫ ДООД ТҮВШИН, БҮС НУТГААР**

Бүс нутаг	Хамрагдах аймаг	Амьжиргааны доод түвшин, төг			
		2013	2014	2015	2016
1.Баруун бүс	1.Баян -өлгий				
	2.Говь -алтай				
	3.Завхан	132000	146600	164200	164800
	4.Увс				
	5.Ховд				
2.Хангайн бүс	1.Архангай				
	2.Баянхонгор				
	3.Булган	130900	149600	167200	170800
	4.Өвөрхангай				
	5.Хөвсгөл				
	6.Орхон				
3.Төвийн бүс	1.Говьсүмбэр				
	2.Дорноговь				
	3.Дундговь				
	4.Өмнөговь	132400	149700	164300	163000
	5.Сэлэнгэ				
	6.Төв				
	7.Дархан-уул				
4.Зүүн бүс	1.Дорнод				
	2.Сүхбаатар	130500	144500	160800	163700
	3.Хэнтий				
5.Улаанбаатар	1.Улаанбаатар	149900	169000	185400	183700

**2.4 НИЙГМИЙН ДААТГАЛ, ХАЛАМЖ****2.4.1 НИЙГМИЙН ХАЛАМЖИЙН САН, сая.төг**

Үйлчилгээний төрөл	хүний тоо	мөнгөн дүн
<b>ДҮН</b>	<b>23640</b>	<b>8536.8</b>
1.Халамжийн тэтгэвэр	2749	3,939.5
2.Нөхцөлт мөнгөн тэтгэмж	1572	867.0
- Бүтэн өнчин хүүхэд	89	66.7
асран харгалзагчид	23	19.2
3.Нийгмийн халамжийн дэмжлэг	2515	700.5
туслалцаа шаардлагатай иргэнд		
үзүүлэх хөнгөлөлт, тусламж		
4.Олон нийтийн оролцоонд	91	27.7
түшиглэсэн халамжийн		
үйлчилгээ		
5.Алдар цолтой ахмадуудад	42	84.7
үзүүлсэн хөнгөлөлт,		
тусламж		
- Жирэмсэн болон нярай	3522	1,063.1
хүүхэдтэй эхчүүдэд		
олгосон мөнгө		
- Алдарт эхийн одонтой	8475	1,145.0
эхчүүдэд олгосон мөнгө		
6.Ахмад настны НХТХ-ийн	3593	494.9
дагуу олгогдож буй		
хөнгөлөлт, тусламж		
7.Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэний	1081	214.4
НХТХ-ийн дагуу олгож буй		
хөнгөлөлт, тусламж		

Эх үүсвэр: Аймгийн Хөдөлмөр, халамж үйлчилгээний газар

**2.4.2 НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН ОРЛОГО, АВЛАГА, сумдаар**

Сумын нэр	НДШ-ийн орлого			НДШ-ийн авлага		
	төл	гүй	хувь	а/а нэгж	төсөв	бүгд
<b>ДҮН</b>	<b>27,132.5</b>	<b>27,637.4</b>	<b>101.9</b>	<b>7,305.6</b>	<b>39.6</b>	<b>7,345.2</b>
Алтанбулаг	440.0	495.0	112.5	4.0		4.0
Ерөө	705.0	774.4	109.8	67.8	1.3	69.1
Зүүнбүрэн	325.0	324.2	99.8	5.9		5.9
Мандал	7,700.0	7,155.5	92.9	216.1		216.1
Орхон	210.0	222.3	105.9	2.6		2.6
Сант	260.0	244.1	93.9	6.4		6.4
Цагааннуур	810.0	935.0	115.4	133.9		133.9
Баянгол	680.0	720.0	105.9	76.7	0.2	76.9
Сайхан	3,600.0	4,231.2	117.5	5,775.3		5,775.3
Орхонтуул	355.0	403.1	113.5	0.9		0.9
Баруунбүрэн	365.0	367.6	100.7	45.6	0.6	46.2
Шаамар	510.0	517.1	101.4	0.5		0.5
Хүдэр	330.0	349.9	106.0	20.6		20.6
Сүхбаатар	8,197.3	8,361.3	102.0	867.3	37.5	904.8
Жавхлант	235.0	253.6	107.9	48.5		48.5
Түшиг	380.0	311.2	81.9	33.5		33.5
Хушаат	310.0	314.4	101.4			0.0
ТХИ	1,720.2	1,657.5	96.4			

Эх үүсвэр: Аймгийн Эрүүл мэнд, Нийгмийн даатгалын хэлтэс



## 2.5 БОЛОВСРОЛ

### 2.5.1 ҮНДСЭН БАГШИЙН ТОО

Сумын нэр	2013-XII	2014-XII	2015-XII	2016-XII
<b>Дүн</b>	<b>958</b>	<b>966</b>	<b>1035</b>	<b>1020</b>
Алтанбулаг	36	37	36	35
Ерөө	63	63	65	66
Зүүнбүрэн	22	21	25	24
Мандал	235	234	254	245
Орхон	15	16	20	16
Сант	17	17	18	17
Цагааннуур	42	43	49	45
Баянгол	43	43	46	42
Сайхан	109	110	94	91
Орхонтуул	33	34	38	39
Баруунбүрэн	25	25	29	27
Шаамар	35	35	40	42
Хүдэр	27	25	31	32
Сүхбаатар	211	218	234	241
Жавхлант	12	13	18	19
Түшиг	18	18	23	21
Хушаат	15	14	15	18

Эх үүсвэр: Аймгийн Боловсрол, соёл урлагийн газар

### 2.5.2 НИЙТ СУРАГЧДЫН ТОО

Сумын нэр	2013-XII	2014-XII	2015-XII	2016-XII
<b>Дүн</b>	<b>17817</b>	<b>17503</b>	<b>18413</b>	<b>18787</b>
Алтанбулаг	725	723	735	757
Ерөө	1099	1068	1126	1182
Зүүнбүрэн	403	390	429	456
Мандал	4782	4697	4894	4920
Орхон	268	276	269	253
Сант	302	270	288	294
Цагааннуур	791	789	849	862
Баянгол	839	809	858	892
Сайхан	1897	1833	1836	1882
Орхонтуул	570	560	582	578
Баруунбүрэн	446	448	496	505
Шаамар	585	603	653	685
Хүдэр	415	427	504	531
Сүхбаатар	3999	3956	4180	4226
Жавхлант	181	175	203	221
Түшиг	298	283	294	306
Хушаат	217	196	217	237

Эх үүсвэр: Аймгийн Боловсрол, соёл урлагийн газар

**2.5.3 ЦЭЦЭРЛЭГИЙН ХҮҮХДИЙН ТОО**

Сумын нэр	Цэцэрлэгийн тоо	Бүлгийн тоо	Хүүхдийн тоо	Багшийн тоо
<b>Дүн</b>	<b>41</b>	<b>252</b>	<b>7766</b>	<b>257</b>
Алтанбулаг	2	16	413	13
Ерөө	2	19	491	19
Зүүнбүрэн	1	6	192	6
Мандал	9	45	1560	53
Орхон	1	5	117	5
Сант	1	6	159	5
Цагааннуур	1	11	413	8
Баянгол	2	14	434	13
Сайхан	5	30	882	34
Орхонтуул	2	6	148	6
Баруунбүрэн	1	9	215	6
Шаамар	2	14	361	14
Хүдэр	1	7	177	6
Сүхбаатар	8	48	1678	54
Жавхлант	1	5	228	5
Түшиг	1	6	180	6
Хушаат	1	5	118	4

Эх үүсвэр: Аймгийн Боловсрол, соёл урлагийн газар

**2.5.4 АЛБАН БУС СУРГАЛТАНД ХАМРАГДАЖ БУЙ ХҮҮХДИЙН ТОО**

Сумын нэр	2013-ХII	2014-ХII	2015-ХII	2016-ХII
<b>Дүн</b>	<b>600</b>	<b>531</b>	<b>496</b>	<b>449</b>
Алтанбулаг	20	22	14	14
Ерөө	26	7	2	12
Зүүнбүрэн	15	17	18	14
Мандал	104	56	106	83
Орхон	13	9	7	7
Сант	21	49	28	17
Цагааннуур	26	5	15	13
Баянгол	16	17	27	26
Сайхан	55	62	48	29
Орхонтуул	27	8	8	6
Баруунбүрэн	60	52	19	26
Шаамар	37	39	10	10
Хүдэр	19	5	5	4
Сүхбаатар	91	110	137	142
Жавхлант	24	24	21	20
Түшиг	28	32	22	18
Хушаат	18	17	9	8

Эх үүсвэр: Аймгийн Боловсрол, соёл урлагийн газар

**2.5.5 НЭГДҮГЭЭР АНГИД ЭЛСЭГЧИД**

Сумын нэр	2013-XII	2014-XII	2015-XII	2016-XII
<b>Дүн</b>	<b>1694</b>	<b>1849</b>	<b>2236</b>	<b>2127</b>
Алтанбулаг	71	80	73	90
Ерөө	102	101	122	136
Зүүнбүрэн	42	32	62	49
Мандал	491	520	596	538
Орхон	17	28	23	24
Сант	20	20	32	27
Цагааннуур	85	82	100	111
Баянгол	78	71	101	102
Сайхан	173	186	249	215
Орхонтуул	49	55	73	54
Баруунбүрэн	36	41	66	59
Шаамар	56	77	78	78
Хүдэр	32	41	68	72
Сүхбаатар	359	452	487	483
Жавхлант	29	23	32	24
Түшиг	35	21	36	35
Хушаат	19	19	38	30

Эх үүсвэр: Аймгийн Боловсрол, соёл урлагийн газар

**2.5.6 АРАВДУГААР АНГИД ЭЛСЭГЧИД**

Сумын нэр	2013-XII	2014-XII	2015-XII	2016-XII
<b>Дүн</b>	<b>1816</b>	<b>1515</b>	<b>484</b>	<b>369</b>
Алтанбулаг	58	58		
Ерөө	109	78	40	24
Зүүнбүрэн	42	38		
Мандал	506	411	157	112
Орхон	43	36		
Сант	41	17	1	
Цагааннуур	77	75	35	25
Баянгол	81	68	35	24
Сайхан	232	155	49	39
Орхонтуул	53	38		
Баруунбүрэн	47	39	23	14
Шаамар	35	48	15	13
Хүдэр	42	44		
Сүхбаатар	410	390	95	93
Жавхлант				
Түшиг	40	20	19	14
Хушаат			15	11

Эх үүсвэр: Аймгийн Боловсрол, соёл урлагийн газар

**2.5.7 БҮРЭН БУС БОЛОВСРОЛ ЭЗЭМШИГЧИД**

Сумын нэр	2013-XII	2014-XII	2015-XII	2016-XII
<b>Дүн</b>	<b>2230</b>	<b>1834</b>	<b>1902</b>	<b>488</b>
Алтанбулаг	74	71	73	
Ерөө	132	111	119	41
Зүүнбүрэн	53	48	45	
Мандал	613	510	504	157
Орхон	44	32	21	
Сант	40	20	33	
Цагааннуур	105	93	91	35
Баянгол	117	83	91	34
Сайхан	252	162	214	51
Орхонтуул	77	54	74	
Баруунбүрэн	69	57	47	23
Шаамар	63	61	74	16
Хүдэр	52	44	55	
Сүхбаатар	432	414	379	96
Жавхлант	28	19	20	
Түшиг	40	26	33	19
Хушаат	39	29	29	16

Эх үүсвэр: Аймгийн Боловсрол, соёл урлагийн газар

**2.5.8 БҮРЭН ДУНД БОЛОВСРОЛ ЭЗЭМШИГЧИД**

Сумын нэр	2013-XII	2014-XII	2015-XII	2016-XII
<b>Дүн</b>	<b>1602</b>	<b>1392</b>	<b>709</b>	<b>1397</b>
Алтанбулаг	48	53	30	57
Ерөө	127	84	52	72
Зүүнбүрэн	27	28	20	34
Мандал	404	388	192	377
Орхон	28	16	16	33
Сант	24	31	21	18
Цагааннуур	56	75	23	74
Баянгол	80	67	24	64
Сайхан	197	178	82	130
Орхонтуул	33	39	27	38
Баруунбүрэн	28	24	22	45
Шаамар	46	35		40
Хүдэр	22	25	23	46
Сүхбаатар	451	326	142	352
Жавхлант			19	
Түшиг	31	23	16	17
Хушаат				

Эх үүсвэр: Аймгийн Боловсрол, соёл урлагийн газар

**2.5.9 БИЧИГ ҮСЭГ ҮЛ МЭДЭХ ХҮНИЙ ТОО**

Сумын нэр	2013 - XII	2014 - XII	2015 - XII	<u>2016 - XII</u> 2015 - XII
<b>Дүн</b>	<b>146</b>	<b>120</b>	<b>75</b>	<b>62.5</b>
Алтанбулаг	20	18		
Ерөө	4	2	5	2.5*
Зүүнбүрэн	6	6	4	66.7
Мандал	15	8	5	62.5
Орхон	14	12		0.0
Сант	6	5	1	20.0
Цагааннуур			1	
Баянгол	14	14	12	85.7
Сайхан	7	6	5	83.3
Орхонтуул		2	4	2*
Баруунбүрэн	13	13	9	69.2
Шаамар				
Хүдэр	12		5	
Сүхбаатар	22	26	13	50.0
Жавхлант	11	7	10	142.9
Түшиг	2	1		
Хушаат			1	

Эх үүсвэр: Аймгийн Боловсрол, соёл урлагийн газар

**2.5.10 ДҮЙЦСЭН ХӨТӨЛБӨРӨӨР СУРАЛЦАГСАД**

Сумын нэр	Бага боловсролд хамрагдагч	Суурь боловсролд хамрагдагч	Бүрэн дунд боловсролд хамрагдагч	Бүгд
<b>Дүн</b>	<b>73</b>	<b>221</b>	<b>155</b>	<b>449</b>
Алтанбулаг	4	10		14
Ерөө			12	12
Зүүнбүрэн		14		14
Мандал	8	36	39	83
Орхон		7		7
Сант	1	16		17
Цагааннуур		13		13
Баянгол	1	25		26
Сайхан	9	12	8	29
Орхонтуул		6		6
Баруунбүрэн	4	11	11	26
Шаамар	8	2		10
Хүдэр		1	3	4
Сүхбаатар	32	39	71	142
Жавхлант	6	14		20
Түшиг		7	11	18
Хушаат		8		8

Эх үүсвэр: Аймгийн Боловсрол, соёл урлагийн газар

**2.5.11 ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛИЙН БҮЛЭГ**

Сумын нэр	Бүлгийн тоо				2016 - XII 2015 - XII
	2013 - XII	2014 - XII	2015 - XII	2016 - XII	
<b>ДҮН</b>	<b>663</b>	<b>687</b>	<b>713</b>	<b>715</b>	<b>100.3</b>
Алтанбулаг	27	27	28	28	100.0
Ерөө	40	43	46	47	102.2
Зүүнбүрэн	14	15	16	16	100.0
Мандал	171	177	183	181	98.9
Орхон	11	11	11	11	100.0
Сант	12	12	13	12	92.3
Цагааннуур	29	31	34	33	97.1
Баянгол	26	27	29	29	100.0
Сайхан	71	71	63	63	100.0
Орхонтуул	23	24	25	25	100.0
Баруунбүрэн	18	18	18	18	100.0
Шаамар	23	25	27	27	100.0
Хүдэр	18	19	21	22	104.8
Сүхбаатар	151	157	163	165	101.2
Жавхлант	8	8	11	12	109.1
Түшиг	12	13	13	13	100.0
Хушаат	9	9	12	13	108.3

Эх үүсвэр: Аймгийн Боловсрол, соёл урлагийн газар

**2.5.12 ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛИЙН ЭМЭГТЭЙ СУРАГЧИД**

Сумын нэр	Эмэгтэй сурагчдын тоо				2016 - XII 2015 - XII
	2013 - XII	2014 - XII	2015 - XII	2016 - XII	
<b>ДҮН</b>	<b>8670</b>	<b>8705</b>	<b>9205</b>	<b>9338</b>	<b>101.4</b>
Алтанбулаг	336	353	367	380	103.5
Ерөө	522	523	566	590	104.2
Зүүнбүрэн	210	202	225	236	104.9
Мандал	2373	2349	2448	2458	100.4
Орхон	140	136	131	118	90.1
Сант	107	109	108	110	101.9
Цагааннуур	401	429	458	452	98.7
Баянгол	387	395	424	440	103.8
Сайхан	916	884	918	936	102.0
Орхонтуул	260	259	277	272	98.2
Баруунбүрэн	236	224	249	253	101.6
Шаамар	297	300	317	334	105.4
Хүдэр	211	227	255	266	104.3
Сүхбаатар	1941	1992	2108	2116	100.4
Жавхлант	90	87	105	111	105.7
Түшиг	150	148	153	156	102.0
Хушаат	93	88	96	110	114.6

Эх үүсвэр: Аймгийн Боловсрол, соёл урлагийн газар

**2.5.13 ДОТУУР БАЙРАНД АМЬДАРЧ БУЙ ХҮҮХЭД**

Сумын нэр	Дотуур байранд амьдарч буй хүүхдийн тоо				2016 - XII 2015 - XII	
	2013 - XII	2014 - XII	2015 - XII	2016 - XII		
<b>ДҮН</b>	<b>1131</b>	<b>1165</b>	<b>1220</b>	<b>1189</b>	<b>97.5</b>	
Алтанбулаг	60	63	65	66	101.5	
Ерөө	55	49	52	55	105.8	
Зүүнбүрэн	88	84	99	106	107.1	
Мандал	109	115	123	121	98.4	
Орхон	70	72	78	66	84.6	
Сант	32	40	30	32	106.7	
Цагааннуур	78	82	87	101	116.1	
Баянгол	135	137	140	134	95.7	
Сайхан	60	61	60	61	101.7	
Орхонтуул	66	68	75	68	90.7	
Баруунбүрэн	64	59	70	67	95.7	
Шаамар	75	80	79	75	94.9	
Хүдэр	21	21	24	22	91.7	
Сүхбаатар	120	142	143	109	76.2	
Жавхлант	35	25	30	34	113.3	
Түшиг	34	28	23	28	121.7	
Хушаат	29	39	42	44	104.8	

Эх үүсвэр: Аймгийн Боловсрол, соёл урлагийн газар

**2.5.14 ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛИЙН ЭМЭГТЭЙ БАГШ**

Сумын нэр	Эмэгтэй багшийн тоо				2016 - XII 2015 - XII	
	2013 - XII	2014 - XII	2015 - XII	2016 - XII		
<b>ДҮН</b>	<b>773</b>	<b>793</b>	<b>844</b>	<b>839</b>	<b>99.4</b>	
Алтанбулаг	30	30	31	29	93.5	
Ерөө	50	45	50	52	104.0	
Зүүнбүрэн	14	15	18	16	88.9	
Мандал	182	192	201	196	97.5	
Орхон	12	12	16	12	75.0	
Сант	15	15	16	15	93.8	
Цагааннуур	36	38	42	39	92.9	
Баянгол	36	36	38	35	92.1	
Сайхан	92	85	81	81	100.0	
Орхонтуул	27	30	31	32	103.2	
Баруунбүрэн	21	23	25	25	100.0	
Шаамар	27	29	33	34	103.0	
Хүдэр	21	23	27	28	103.7	
Сүхбаатар	173	179	190	198	104.2	
Жавхлант	11	11	14	15	107.1	
Түшиг	14	17	18	16	88.9	
Хушаат	12	13	13	16	123.1	

Эх үүсвэр: Аймгийн Боловсрол, соёл урлагийн газар

**2.5.15 ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛИЙН НИЙТ АЖИЛЛАГСАД**

Сумын нэр	2013 - XII	2014 - XII	2015 - XII	2016 - XII	<u>2016 - XII</u> 2015 - XII
<b>ДҮН</b>	<b>1298</b>	<b>1665</b>	<b>1709</b>	<b>1682</b>	<b>98.4</b>
Алтанбулаг	47	58	59	58	98.3
Ерөө	83	104	108	109	100.9
Зүүнбүрэн	32	44	47	47	100.0
Мандал	276	377	387	373	96.4
Орхон	24	35	42	38	90.5
Сант	28	34	34	35	102.9
Цагааннуур	56	72	75	74	98.7
Баянгол	65	82	75	72	96.0
Сайхан	137	153	136	134	98.5
Орхонтуул	49	62	64	64	100.0
Баруунбүрэн	39	48	51	49	96.1
Шаамар	56	72	73	72	98.6
Хүдэр	37	48	52	52	100.0
Сүхбаатар	285	370	385	396	102.9
Жавхлант	29	35	43	37	86.0
Түшиг	30	37	43	40	93.0
Хушаат	25	34	35	32	91.4

Эх үүсвэр: Аймгийн Боловсрол, соёл урлагийн газар

**2.5.16 ЕБС-ИЙН ҮДИЙН ЦАЙ ХӨТӨЛБӨРИЙН ХЭРЭГЖИЛТ**

Сумын нэр	I-Ү ангийн бүх хүүхэд	Жилд ногдох хоног	Нийт хүүхэд өдөр	Нийт зардал мян.төг
<b>Дүн</b>	<b>9190</b>		<b>1495320</b>	<b>873540.7</b>
Алтанбулаг	383	163	62370	36433.9
Ерөө	569	163	92535	54053.0
Зүүнбүрэн	173	163	28220	16485.7
Мандал	2524	163	410930	240269.0
Орхон	116	163	18885	11031.7
Сант	131	163	21305	12445.0
Цагааннуур	448	163	72880	42572.2
Баянгол	418	163	67905	39664.6
Сайхан	931	163	151405	88441.0
Орхонтуул	297	163	48235	28174.7
Баруунбүрэн	235	163	38205	22316.7
Шаамар	341	163	55465	32399.2
Хүдэр	236	163	38300	22371.1
Сүхбаатар	1984	163	323055	188550.2
Жавхлант	131	163	21300	12442.0
Түшиг	154	163	25030	14620.7
Хушаат	119	163	19295	11270.0

Эх үүсвэр: Аймгийн Боловсрол, соёл урлагийн газар

**2.5.17 НОМЫН САН**

Сумын нэр	2013 - XII	2014 - XII	2015 - XII	2016 - XII	<u>2016 - XII</u> <u>2015 - XII</u>
<b>ДҮН</b>	<b>22</b>	<b>22</b>	<b>22</b>	<b>22</b>	<b>100.0</b>
Алтанбулаг	1	1	1	1	100.0
Ерөө	2	2	2	2	100.0
Зүүнбүрэн	1	1	1	1	100.0
Мандал	3	3	3	3	100.0
Орхон	1	1	1	1	100.0
Сант	1	1	1	1	100.0
Цагааннуур	1	1	1	1	100.0
Баянгол	1	1	1	1	100.0
Сайхан	2	2	2	2	100.0
Орхонтуул	1	1	1	1	100.0
Баруунбүрэн	1	1	1	1	100.0
Шаамар	2	2	2	2	100.0
Хүдэр	1	1	1	1	100.0
Сүхбаатар	1	1	1	1	100.0
Жавхлант	1	1	1	1	100.0
Түшиг	1	1	1	1	100.0
Хушаат	1	1	1	1	100.0

Эх үүсвэр: Аймгийн Боловсрол, соёл урлагийн газар

**2.5.18 СОЁЛЫН ТӨВ**

Сумын нэр	2013 - XII	2014 - XII	2015 - XII	2016 - XII	<u>2016 - XII</u> <u>2015 - XII</u>
<b>ДҮН</b>	<b>20</b>	<b>20</b>	<b>20</b>	<b>20</b>	<b>100.0</b>
Алтанбулаг	1	1	1	1	100.0
Ерөө	2	2	2	2	100.0
Зүүнбүрэн	1	1	1	1	100.0
Мандал	2	2	2	2	100.0
Орхон	1	1	1	1	100.0
Сант	1	1	1	1	100.0
Цагааннуур	1	1	1	1	100.0
Баянгол	1	1	1	1	100.0
Сайхан	2	2	2	2	100.0
Орхонтуул	1	1	1	1	100.0
Баруунбүрэн	1	1	1	1	100.0
Шаамар	2	2	2	2	100.0
Хүдэр	1	1	1	1	100.0
Сүхбаатар					
Жавхлант	1	1	1	1	100.0
Түшиг	1	1	1	1	100.0
Хушаат	1	1	1	1	100.0

Эх үүсвэр: Аймгийн Боловсрол, соёл урлагийн газар

**2.5.19 ХҮҮХДИЙН БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА**

үзүүлэлт	тоо
1.Гэмт хэргийн хохирогч болсон хүүхдэд үзүүлсэн үйлчилгээ	8
2.Хүүхэд гэр бүлийн асуудлыг хамтарсан багаар хэлэлцэж үйлчилгээ үзүүлсэн тоо	34
3.Хүүхэд хамгааллын чиглэлээр төрийн болон төрийн бус байгууллага, иргэдэд үзүүлсэн сургалт	54
4.Хамрагдсан иргэдийн тоо	26568
5.Насанд хүрээгүй хүмүүст ял хойшлуулах болон хүмүүжлийн чанартай албадлагын арга хэмжээ хэрэглэх талаар шүүхэд хандсан хүсэлтийн тоо	-
6.Гэр бүлийн талаар сургалтанд хамрагдсан иргэдийн тоо	573
7.Гэр бүл олон нийтэд чиглэсэн сурталчилгаа гарын авлага	1430
8.Хүүхдийн авъяас чадварыг хөгжүүлэх чиглэлээр төвлөрсөн арга хэмжээний тоо	10
9.Оролцсон хүүхдийн тоо	3065
10.Медаль авсан нийт хүүхдийн тоо	50
11.Хүүхдийн оролцооны байгууллагын тоо	136
12.Хүүхдийн оролцооны байгууллагад гишүүнчлэлтэй хүүхдийн тоо	1224

Эх үүсвэр: Аймгийн Гэр бүл, хүүхэд залуучуудын хөгжлийн газар

**2.5.20 БИЕЙН ТАМИР СПОРТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА**

үзүүлэлт	тоо
1.Секци сургалтын тоо	167
2.Секци сургалтанд хамрагчдын тоо	2670
3.Спортын зэрэг цолтой тамирчид	201
4.Улс, тив, дэлхий, нэрэмжит тэмцээнээс авсан медаль	194
5.Сорил судалгаанд хамрагдсан хүний тоо	734
6.Албан ёсны БТС-ын арга хэмжээнд хамрагдсан хүний тоо	26980
7.Улсын уралдаан тэмцээнд оролцсон хүний тоо	489
8.Улсын аварга шалгаруулах тэмцээнээс авсан медаль. Үүнээс:	194
-алт	67
-мөнгө	59
-хүрэл	68
9.Спортын гавьяат тамирчин	
10.Олон улсын хэмжээний мастер	2
11.Спортын мастер	2
12.Спортын дэд мастер	1

Эх үүсвэр: Аймгийн Биеийн тамир, спортын газар

**2.6 ГЭМТ ХЭРЭГ****2.6.1 БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРГИЙН ТОО**

Сумын нэр	гэмт хэргийн тоо				2016 - XII
	2013 - XII	2014 - XII	2015 - XII	2016 - XII	2015 - XII
<b>ДҮН</b>	<b>679</b>	<b>764</b>	<b>793</b>	<b>669</b>	<b>84.4</b>
Алтанбулаг	28	31	45	47	104.4
Ерөө	36	54	36	49	136.1
Зүүнбүрэн	19	10	19	14	73.7
Мандал	188	188	217	182	83.9
Орхон	20	22	24	24	100.0
Сант	16	21	13	20	153.8
Цагааннуур	17	27	40	19	47.5
Баянгол	31	54	56	45	80.4
Сайхан	76	80	68	56	82.4
Орхонтуул	23	21	26	17	65.4
Баруунбүрэн	35	35	30	14	46.7
Шаамар	14	26	16	24	150.0
Хүдэр	22	12	22	11	50.0
Сүхбаатар	111	149	140	114	81.4
Жавхлант	15	10	19	14	73.7
Түшиг	11	7	9	16	177.8
Хушаат	14	17	13	3	23.1
Бусад аймаг	3				0.0

Эх үүсвэр: Аймгийн Цагдаагийн газар

**2.6.2 БҮРТГЭГДСЭН ЗАХИРГААНЫ ЗӨРЧИЛ**

Сумын нэр	согтуугаар үйлдэгдсэн гэмт хэрэг	бүртгэгдсэн захиргааны зөрчил бүгд	үүнээс торгуулсан		Т/Х жолоодох эрх хассан
			иргэн	ААНБ	
<b>ДҮН</b>	<b>250</b>	<b>15791</b>	<b>11759</b>	<b>65</b>	<b>832</b>
Алтанбулаг	13	560	377	4	39
Ерөө	21	544	408	17	41
Зүүнбүрэн	6	52	27		6
Мандал	90	3476	1975	12	230
Орхон	4	121	81		9
Сант	5	36	21		4
Цагааннуур	5	71	36	3	14
Баянгол	12	1409	1279		47
Сайхан	15	2679	2329		110
Орхонтуул	7	80	68		2
Баруунбүрэн	5	67	50		5
Шаамар	8	2711	2580	2	38
Хүдэр	3	117	81	7	12
Сүхбаатар	44	3658	2325	17	264
Жавхлант	5	122	64		8
Түшиг	5	35	13	3	3
Хушаат	2	52	45		
Бусад аймаг		1			

Эх үүсвэр: Аймгийн Цагдаагийн газар

**2.6.3 БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРЭГ, ЗАХИРГААНЫ ЗӨРЧЛИЙН МЭДЭЭ**

Асуулт		2014 он	2015 он	2016 он	
<b>Нийт бүртгэгдсэн хэрэг</b>		764	793	669	
үүнээс: илрээгүй		56	56	41	
Гэмт хэргийн илрүүлэлтийн хувь		75.3%	78.4%	79.8%	
Иргэд, байгууллагад учирсан хохирол /сая.төг/		1780.1	1912.0	1465.3	
Учирсан хохирлоос нөхөн төлүүлсэн хохирол /сая.төг/		1103.1	862.9	1001.9	
Нөхөн төлүүлэлтийн хувь		60.0%	45.1%	68.4%	
Битүүмжилсэн хөрөнгө /сая.төг/		866.6	1775.8	414.3	
Нас барсан		45	55	56	
Гэмтсэн хүн		365	423	371	
Гэмт хэргийн төрөл	Хүнийг санаатай алах	7	16	5	
	Бусдыг болгоомжгүй алах	1	3	1	
	Бусдын бие махбодид гэмтэл учруулах	249	301	233	
	Хүчиндэх	14	16	18	
	Хулгайлах	189	208	161	
	үүнээс: Мал хулгайлах	90	73	49	
	Булаах	1	1	1	
	Дээрэмдэх	6	4	4	
	Эд зүйл хууль бусаар хил нэвтрүүлэх, тээвэрлэх	10	12	4	
	Танхайрах	17	14	14	
	Ан агнуурын тухай хууль зөрчих	0	2		
	Ойн тухай хууль тогтоомж зөрчих	35	13	14	
	Хууль бусаар ашигт малтмал олборлох, химийн хорт бодис ашиглах	8	10	9	
	Хөдөлгөөний аюулгүй байдал, ашиглалтын журмын эсрэг	98	76	93	
	Албан тушаалын	6	5	1	
	Согтуугаар үйлдэгдсэн	242	295	250	
	Мансуурсан үедээ	0	0	1	
	Галт зэвсгээр үйлдэгдсэн	0	1	2	
	гэмт хэрэг үйлдэгдсэн байдал	Хүүхэд оролцсон	28	48	26
		Эмэгтэй хүн оролцсон	110	94	87
Гэр бүлийн хүчирхийллийн улмаас		21	55	52	
Бүлэглэн үйлдэгдсэн		62	77	49	
Урьдчилж тохиролцсон бүлэг		1	1		
үйлдэгдсэн хугацаа	06-14 цаг	120	135	139	
	14-19 цаг	171	198	161	
	19-22 цаг	119	146	115	
	22-06 цаг	345	314	254	
үйлдэгдсэн газар	Гэр, орон сууцанд	233	252	240	
	Гудамж талбайд	80	77	73	
	Олон нийтийн газар	59	68	43	
	Авто замд	91	73	87	
<b>Нийт гэмт хэрэг үйлдэгдсэн</b>		814	894	701	
Үүнээс: эмэгтэй		120	100	89	
нас	15 хүртэл	14	28	7	
	16-17	20	40	21	
<b>Захиргааны зөрчил</b>		29736	22094	15791	
хүн		28155	20742	14679	
үүнээс	Албан тушаалтан	0	0	0	
	байгууллага	19	68	65	
	эрх хассан	962	812	832	
	баривчлуулсан	600	472	215	
Нийт торгуулийн дүн /сая.төг/		181.4	218.1	722.6	
<b>Эрүүлжүүлэгдсэн хүн</b>		3456	2774	2501	
эмэгтэй		165	147	152	
үүнээс	хүүхэд	16	3	1	
	гадаадын иргэн	9	3	3	

Эх үүсвэр: Аймгийн Цагдаагийн газар

**2.6.4 БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРЭГ, төрлөөр, сумдаар**

Сумын нэр	тоогоор					бусад
	хүний амь бие эрүүл мэндийн эсрэг г/х	нийгмийн аюулгүй байдлын эсрэг г/х	өмчлөх эрхийн эсрэг г/х	үүнээс малын хулгай	тээврийн хэрэгслийн хөд-ний аюулгүй байдлын эсрэг г/х	
<b>ДҮН</b>	<b>267</b>	<b>14</b>	<b>192</b>	<b>49</b>	<b>93</b>	<b>103</b>
Алтанбулаг	8	1	5		5	28
Ерөө	24	2	7	2	6	10
Зүүнбүрэн	6		5	1	1	2
Мандал	98	6	56	16	6	16
Орхон	2		16	13	3	3
Сант	7	1	5	3	2	5
Цагааннуур	8		4	1	3	4
Баянгол	10	1	5	4	28	1
Сайхан	20		18	4	8	9
Орхонтуул	10		4	1	1	2
Баруунбүрэн	3		5		6	
Шаамар	7		8	1	7	2
Хүдэр	5		2	1	1	4
Сүхбаатар	48	2	43		11	10
Жавхлант	5		4	1	4	1
Түшиг	3	1	5	1	1	6
Хушаат	3					
Бусад аймаг						

Эх үүсвэр: Аймгийн Цагдаагийн газар

**2.7 ХИЛЭЭР ОРСОН, ГАРСАН ИРГЭД****2.7.1 ХИЛИЙН БООМТООР НЭВТЭРСЭН ЗОРЧИГЧ, ТЭЭВРИЙН ХЭРЭГСЭЛ**

Үзүүлэлт	Орсон		Гарсан		Бүгд		2016-XII 2015-XII
	2015-XII	2016-XII	2015-XII	2016-XII	2015-XII	2016-XII	
Суудлын вагон	2083	2109	2165	2020	4248	4129	97.2
Ачааны вагон	57523	59081	53901	55653	111424	114734	103.0
Зүтгүүрийн вагон	2033	2191	2029	2135	4062	4326	106.5
Суудлын автомашин	88129	84712	91066	87045	179195	171757	95.8
Ачааны автомашин	28879	26803	29188	27389	58067	54192	93.3
Автобус / худалдааны бүс /	3874	2951	3924	2932	7798	5883	75.4
Мотоцикль / худалдааны бүс /	824	946	788	1040	1612	1986	123.2
Зорчигч монгол	415390	601767	421955	576966	837345	1178733	140.8
гадаад	59758	91946	58023	60883	117781	152829	129.8
Ачаа тээш /мян.тн /	3202.1	2795.4	662.0	1414.5	3864	4210	109.0

Эх үүсвэр: Аймгийн Гаалийн газар

**3. МАКРО ЭДИЙН ЗАСГИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ****3.1 МӨНГӨ, ЗЭЭЛ****3.1.1 АРИЛЖААНЫ БАНКУУДЫН МЭДЭЭ, 12 дугаар сарын байдлаар, сая.төг**

Банкууд	цэвэр		Зээлийн өрийн үлдэгдэл	чанаргүй зээл	иргэдийн мөнгөн хадгаламж	Харилцахын үлдэгдэл
	Орлого	Зарлага				
<b>ДҮН</b>	<b>64,071.5</b>	<b>62,932.4</b>	<b>206,825.4</b>	<b>5,441.5</b>	<b>62,582.0</b>	<b>21,428.3</b>
1.Хаан банк СБ	11,709.2	11,562.2	71,096.8	1,171.6	18,314.2	7,539.3
2.Хаан банк ЗХ	14,305.7	14,212.9	36,169.5	561.4	9,910.4	6,276.5
3.ХХБанк ЗХ	1,792.0	1,845.1	4,399.2	28.9	2,125.8	2,277.1
4.ХХБанк Хөтөл	4,423.5	4,393.7	5,596.6	439.2	1,094.8	356.8
5.Төрийн банк СБ	18,358.30	16,114.7	34,536.0	1,110.9	11,898.8	3,095.1
6.Төрийн банк ЗХ	6,567.0	6,672.7	7,997.4	60.1	3,452.1	886.7
7.Хас банк СБ	1,478.5	2,245.3	21,073.1	611.7	5,452.4	243.5
8.Хас банк ЗХ	1,606.9	2,023.7	9,141.4	282.0	4,171.7	258.4
9.Хас банк Хөтөл	922.8	854.8	5,070.4	205.3	1,845.1	101.9
10.Голомт банк	2,471.3	2,585.7	10,540.3	907.3	3,678.5	313.8
11.Капитал банк	436.3	421.6	1,204.7	63.1	638.2	79.2

Эх үүсвэр: Дархан-Уул аймаг Монгол банк

**3.1.2 АРИЛЖААНЫ БАНКНЫ ВАЛЮТЫН ХАНШ, 1-р сарын 08-ны байдлаар**

Валютын нэр	/Хаан банк, төгрөгөөр/	
	авах	зарах
1.рубль	40.20	43.70
2.Доллар	2479.00	2505.00
3.Евро	2596.00	2664.00
4.Юань	361.00	368.40
5.Иен	21.12	21.55
6.Английн фунт	3015.00	3117.00
7.Вон	1.99	2.12
8.Швейцарь франк	2411.00	2494.00



### 3.2 АЙМГИЙН НЭГДСЭН ТӨСӨВ, ТАТВАР

#### 3.2.1 АЙМГИЙН ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ, Сая.төг

Үзүүлэлтүүд	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Хувь
Орон нутгийн төсвийн нийт орлого	17,030.4	18,610.0	109.3
Үүнээс: Аймгийн төсвийн орлого	12,637.8	12,798.9	101.3
Орон нутгийн төсвийн нийт зарлага	71,644.3	69,144.4	96.5
Үүнээс: ТЗШ байгууллагын зарлага	43,570.6	42,838.5	98.3
- Аймгийн төсвийн зарлагын дүн	16,084.7	15,432.9	95.9
- Аймгийн ОНХСангийн зарцуулалт	2,315.9	2,222.6	96.0
- Аймгийн авто замын хөрөнгө оруулалт	684.4	558.4	81.6
- Аймгийн орон нутгийн төсвийн хөрөнгө оруулалт	955.6	738.4	77.3
Улсын төсвөөс олгосон ОНХСангийн орлогын шилжүүлэг	4,887.3	4,887.3	100.0
Улсын төсвөөс олгосон санхүүгийн дэмжлэг	4,059.6	4,059.6	100.0
Улсын төсвөөс олгосон тусгай зориулалтын шилжүүлэг	43,171.6	43,171.6	100.0
- Ерөнхий боловсролын сургууль	22,141.7	22,141.7	100.0
- Хүүхдийн цэцэрлэг	11,175.8	11,175.8	100.0
- Эрүүл мэнд, спортын байгууллага	6,358.0	6,358.0	100.0
- Соёлын байгууллагуудын	2,981.2	2,981.2	100.0
- Газрын харилцаа кадастрын алба	228.6	228.6	100.0
- Хүүхэд гэр бүл хөгжлийн хэлтэс	286.3	286.3	100.0
Төсвийн байгууллагуудад олгосон тусгай зориулалтын шилжүүлэг	43,171.6	43,171.6	100.0
- Ерөнхий боловсролын сургууль	22,177.3	22,177.3	100.0
- Хүүхдийн цэцэрлэг	11,096.7	11,096.7	100.0
- Эрүүл мэнд	4,986.3	4,986.3	100.0
- Өрхийн эмнэлэг	550.7	550.7	100.0
- Спортын байгууллага	820.9	820.9	100.0
- Соёлын байгууллагуудын	3,024.7	3,024.7	100.0
- Газрын харилцаа кадастрын алба	228.5	228.5	100.0
- Хүүхэд гэр бүл хөгжлийн хэлтэс	286.2	286.2	100.0
Сумдад олгосон санхүүгийн дэмжлэг	3,932.1	3,932.1	100.0
Сумдад олгосон орон нутгийн хөгжлийн сангийн орлогын шилжүүлэг	2,663.7	2,622.5	98.5
Аймгийн нийт ангилагдаагүй зардал	955.2	818.9	85.7
Үүнээс: Аймгийн Засаг даргын нөөц	418.0	416.3	99.6
Тусгай сангуудын зарлага	5,468.9	1,027.9	18.8

Эх үүсвэр: Аймгийн Санхүү, төрийн сангийн хэлтэс

**3.2.2 ОРОН НУТГИЙН ТӨСВИЙН ОРЛОГО, ЗАРЛАГЫН МЭДЭЭ, сумаар**

Сумдын нэрс	Орон нутгийн төсвийн орлого			Орон нутгийн төсвийн зарлага		
	төлөвлөгөө	гүйцэтгэл	хувь	төлөвлөгөө	гүйцэтгэл	хувь
<b>ДҮН</b>	<b>4,392.5</b>	<b>5,811.0</b>	<b>132.3</b>	<b>11,988.8</b>	<b>10,872.7</b>	<b>90.7</b>
Алтанбулаг	372.4	411.3	110.4	591.3	584.8	98.9
Ерөө	621.9	770.0	123.8	810.2	801.9	99.0
Зүүнбүрэн	40.6	75.8	186.7	524.5	514.2	98.0
Мандал	914.7	1,565.3	171.1	1,994.3	1,686.1	84.5
Орхон	52.7	50.2	95.3	362.8	355.2	97.9
Сант	52.5	51.7	98.5	449.9	420.6	93.5
Цагааннуур	100.4	111.0	110.6	635.3	626.4	98.6
Баянгол	129.3	135.9	105.1	605.2	491.8	81.3
Сайхан	325.2	433.6	133.3	926.2	844.5	91.2
Орхонтуул	88.4	74.4	84.2	528.8	512.3	96.9
Баруунбүрэн	104.1	110.9	106.5	635.6	616.2	96.9
Шаамар	78.4	133.8	170.7	731.1	697.3	95.4
Хүдэр	917.8	1,304.5	142.1	799.0	481.1	60.2
Сүхбаатар	374.1	349.0	93.3	1,064.9	958.1	90.0
Жавхлант	29.2	32.5	111.3	388.5	374.2	96.3
Түшиг	144.4	154.6	107.1	502.8	487.9	97.0
Хушаат	46.4	46.5	100.2	438.4	420.1	95.8
Аймгийн төсөв	12,637.8	12,798.9	101.3	16,084.7	15,432.9	95.9
<b>НИЙТ ДҮН</b>	<b>17,030.3</b>	<b>18,609.9</b>	<b>109.3</b>	<b>28,073.5</b>	<b>26,305.6</b>	<b>93.7</b>

Эх үүсвэр: Аймгийн Санхүү, төрийн сангийн хэлтэс

**3.2.3 ОРОН НУТГИЙН ТӨСВИЙН БАЙГУУЛЛАГУУДЫН ӨГЛӨГ АВЛАГЫН МЭДЭЭ,**

Сумын нэр	Авлага			Өглөг		
	Нийт	Орон нутаг	ТЗШ	Нийт	Орон нутаг	ТЗШ
<b>ДҮН</b>	<b>12.1</b>	<b>12.1</b>	<b>-</b>	<b>57.3</b>	<b>53.7</b>	<b>3.6</b>
Алтанбулаг						
Ерөө	1.5	1.5		12.4	12.3	0.1
Зүүнбүрэн						
Мандал						
Орхон				0.4	0.4	
Сант						
Цагааннуур				2.2		2.2
Баянгол						
Сайхан				1.2	0.5	0.7
Орхонтуул						
Баруунбүрэн	10.6	10.6		13.5	13.3	0.2
Шаамар						
Хүдэр						
Сүхбаатар				26.9	26.8	0.1
Жавхлант				0.4	0.4	
Түшиг				0.3		0.3
Хушаат						
Аймгийн төсөв	3.5		3.5			
<b>НИЙТ ДҮН</b>	<b>15.6</b>	<b>12.1</b>	<b>3.5</b>	<b>57.3</b>	<b>53.7</b>	<b>3.6</b>

Эх үүсвэр: Аймгийн Санхүү, төрийн сангийн хэлтэс

**3.2.4 ОРОН НУТГИЙН ТӨСВИЙН БАЙГУУЛЛАГУУДЫН НИЙТ ӨГЛӨГИЙН МЭДЭЭ**

Зардлын зүйл	11-р сарын дүн	Өссөн/Буурсан	12-р сарын дүн	/сая.төг/
				Нийт өглөгт эзлэх хувь
Үндсэн цалин	173.5	- 158.5	15.0	19.0
Нэмэгдэл	4.5	- 4.5		-
Тэтгэврийн даатгал	51.4	- 51.4		-
Гэрэл, цахилгаан	6.7	- 6.6	0.1	0.1
Түлш, халаалт	120.8	- 92.2	28.6	36.2
Цэвэр, бохир ус	22.9	- 22.6	0.3	0.4
Бичиг хэрэг	0.8	- 0.8		-
Тээвэр, шатахуун	1.6	- 1.5	0.1	0.0
Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3.6	- 3.6		-
Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	14.5	- 13.9	0.6	0.8
Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2.4	- 2.4		-
Урсгал засвар	6.5	- 6.5		-
Дотоод албан томилолт	2.2	- 2.2		-
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	0.6	- 0.5	0.1	0.2
Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	0.2	0.1	0.3	0.5
Ном хэвлэл	0.5	- 0.5		-
Эм, бэлдмэл, эмнэлэгийн хэрэгсэл	6.8	- 6.8		-
Хоол, хүнс	12.9	- 12.9		-
Бараа үйлчилгээний бусад зардал	12.9	- 0.7	12.2	15.4
Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	1.8	- 1.8		-
Мэдээлэл технологийн үйлчилгээ	0.1	- 0.1		-
Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	22.7	- 22.7		-
Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	2.8	- 2.8		-
Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	0.1			
<b>НИЙТ</b>	<b>472.8</b>	<b>415.4</b>	<b>57.3</b>	<b>72.6</b>

Эх үүсвэр: Аймгийн Санхүү, төрийн сангийн хэлтэс

**3.2.5 АЙМГИЙН ТӨСВИЙН ОРЛОГЫН МЭДЭЭ**

/ сая.төг/

	АЙМГИЙН НИЙТ ОРЛОГО /Жилийн дүнгээр/		Хувь	11-р сарын гүйцэтгэл /өссөн дүнгээр/		Хувь
	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл		Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	
	<b>Аймгийн төсвийн орлого</b>	<b>12,637.9</b>		<b>12,798.8</b>	<b>101.3</b>	
<b>Аймгийн урсгал орлого</b>	<b>12,637.9</b>	<b>12,798.8</b>	<b>101.3</b>	<b>12,637.9</b>	<b>12,798.9</b>	<b>101.3</b>
<b>Татварын орлого</b>	<b>10,862.2</b>	<b>11,283.2</b>	<b>103.9</b>	<b>10,862.2</b>	<b>11,283.2</b>	<b>103.9</b>
Хувь хүний орлогын албан татварын тухай хуулийн 8.1.1-д заасан орлогод ноогдох албан татвар	10,678.4	11,008.5	103.1	10,678.4	11,008.5	103.1
Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт	-	-	-	-	-	-
Үл хөдлөх хөрөнгийн орлогын албан татвар	1,247.3	1,247.3	100.0	1,247.3	1,247.3	100.0
Авто тээвэр болон өөрөө явагч хэрэгслийн албан татвар	868.3	978.1	112.6	868.3	978.1	112.6
Газрын төлбөр	562.8	543.9	96.6	562.8	543.9	96.6
Төсвийн тухай хуулийн 23.4.9-д зааснаас бусад улсын тэмдэгтийн хураамж	392.9	401.2	102.1	392.9	401.2	102.1
Үйлдвэрлэл үйлчилгээний зориулалтаар ашигласны усны төлбөр	362.9	146.8	40.5	362.9	146.9	40.5
<b>Татварын бус орлого</b>	<b>530.0</b>	<b>385.3</b>	<b>243.8</b>	<b>530.0</b>	<b>385.3</b>	<b>243.8</b>
Хүү торгуулийн орлого	220.0	162.4	73.8	220.0	162.4	73.8
Нэр зааж ангилагдаагүй орлого	290.0	202.9	70.0	290.0	202.9	70.0
Хувьцааны ногдол ашиг	20.0	20.0	100.0	20.0	20.0	100.0
<b>Хөрөнгийн орлого</b>	<b>20.0</b>	<b>35.5</b>	<b>177.5</b>	<b>20.0</b>	<b>35.5</b>	<b>177.5</b>
Орон нутгийн өмчийн эд хөрөнгийг борлуулсны орлого	20.0	35.5	177.5	20.0	35.5	177.5

Эх үүсвэр: Аймгийн Санхүү, төрийн сангийн хэлтэс

**3.2.6 БҮРТГЭЛТЭЙ АЖ АХУЙН НЭГЖИЙН ТОО**

Сумын нэр	ХК ХХК	ББН ЗБН	хоршоо	ТӨҮГ ОНӨҮГ	салбар төл газар	Төсөвт газар	ТББ ОНБ	шаш ин	сан	бүгд
<b>ДҮН</b>	<b>1709</b>	<b>238</b>	<b>163</b>	<b>14</b>	<b>465</b>	<b>225</b>	<b>203</b>	<b>23</b>	<b>36</b>	<b>3076</b>
Алтанбулаг	65	10	5		7	10	2	1	3	103
Ерөө	103	7	12	2	59	13	8	2	3	209
Зүүнбүрэн	34	9	6	1	13	5	3		2	73
Мандал	373	53	23	2	52	40	28	4	9	584
Орхон	28	25	8		23	5	1	1	1	92
Сант	19	13	9		15	6				62
Цагааннуур	63	6	13	1	9	7	3			102
Баянгол	69	6	15	1	40	7	9	3	1	151
Сайхан	171	10	10		61	18	24	3	2	299
Орхонтуул	25	16	11	1	30	9	3	1	1	97
Баруунбүрэн	29	8	4		15	7	1	1	1	66
Шаамар	39	19	13		17	11	8			107
Хүдэр	66	3	4	1	31	6	4		4	119
Сүхбаатар	498	45	18	5	71	66	99	7	6	815
Жавхлант	52	1	5		11	5	1			75
Түшиг	33	1	3		7	5	5		1	55
Хушаат	40	6	4		4	5	4		2	65
Бусад	2									2

Эх үүсвэр: Аймгийн Татварын газар

**3.2.7 ТАТВАР ТӨЛӨГЧИЙН БҮРТГЭЛИЙН ХӨДӨЛГӨӨН**

Хариуцлагын хэлбэр	жилийн эхэнд	нэмэгдсэн	хасагдсан	улирлын эцэст	
<b>ДҮН</b>	<b>2923</b>	<b>164</b>	<b>11</b>	<b>3076</b>	
ХХК		1593	104	4	1693
ХК		15	1		16
ББН		189	4	2	191
ЗБН		47	1		48
Хоршоо		156	4		160
Хад. зээлийн хоршоо		3			3
ОНӨҮГ, ТӨҮГ		13	1		14
Салбар		454	14	4	464
Сан		34	2		36
ТББ, ОНБ, шашин		198	29	1	226
Төсөвт газар		221	4		225

Эх үүсвэр: Аймгийн Татварын газар

**3.2.8 ТАТВАРЫН ОРЛОГЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ**

	сая.төг			
	2015	орлогын нийт дүн		
		төлөвлөгөө	гүйцэтгэл	хувь
<b>ДҮН</b>	<b>18,398.8</b>	<b>18,170.5</b>	<b>21,908.9</b>	<b>120.6</b>
Алтанбулаг	553.6	455.4	618.9	135.9
Ерөө	1,735.9	1,854.5	2,203.8	118.8
Зүүнбүрэн	248.2	186.2	190.4	102.3
Мандал	4,199.9	4,888.2	5,194.4	106.3
Орхон	155.0	169.4	335.3	197.9
Сант	117.9	155.6	129.7	83.4
Цагааннуур	766.5	400.4	620.5	155.0
Баянгол	997.5	868.3	1,477.9	170.2
Сайхан	1,797.3	2,692.2	2,387.9	88.7
Орхонтуул	267.7	274.3	258.9	94.4
Баруунбүрэн	270.6	317.3	250.1	78.8
Шаамар	328.0	234.6	316.5	134.9
Хүдэр	394.3	398.9	1,623.3	406.9
Сүхбаатар	5,324.5	4,537.2	5,549.9	122.3
Жавхлант	140.1	160.2	123.8	77.3
Түшиг	917.1	399.7	463.9	116.1
Хушаат	184.7	178.1	163.7	91.9

Эх үүсвэр: Аймгийн Татварын газар

**3.2.9 НАӨТ-ЫН СУГАЛААНЫ ХОНЖВОР**

Нэгж азтаны урамшуулал / төгрөг /	Нийт азтан болсон төлбөрийн баримтын тоо	Нийт урамшуулал / сая.төг /
<b>ДҮН</b>	<b>1132</b>	<b>40.2</b>
20000	1011	20.2
100000	110	11.0
500000	10	5.0
4000000	1	4.0

Эх үүсвэр: Аймгийн Татварын газар

**3.3 ГАДААД ХУДАЛДАА****3.3.1 СЭЛЭНГЭ ДЭХ ГААЛИЙН ГАЗРААР ДАМЖСАН ГАДААД ХУДАЛДАА,**

Бараа эргэлт	Импорт /мян. \$/		Экспорт /мян. \$/		Нийт эргэлт /мян. \$/		<u>2016-XII</u> 2015-XII
	2015-XII	2016-XII	2015-XII	2016-XII	2015-XII	2016-XII	
Сүхбаатар боомт	50826.4	46383.6	1731.7	298.9	52558.1	46682.5	88.8
Алтанбулаг боомт	97982.9	114314.4	1081.5	941.4	99064.4	115255.8	116.3
Алтанбулаг / чөлөөт бүс/	311.1	460.6			311.1	460.6	148.1
<b>Дүн</b>	<b>149120.4</b>	<b>161158.6</b>	<b>2813.2</b>	<b>1240.3</b>	<b>151933.6</b>	<b>162398.9</b>	<b>106.9</b>

Эх үүсвэр: Аймгийн Гаалийн ерөнхий газар

**3.4 ҮНЭ****3.4.1 АЙМГИЙН ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНИЙН ИНДЕКС**

Хэрэглээний үнийн индекс	2017-V	2017-V
	2016-XII	2017-IV
<b>Аймгийн ерөнхий индекс</b>	101.4	100.6
01. ХҮНСНИЙ БАРАА, СОГТУУРУУЛАХ БУС УНДАА	100.5	100.3
02. СОГТУУРУУЛАХ УНДАА, ТАМХИ, МАНСУУРУУЛАХ БОДИС	101.3	100.4
03. ХУВЦАС, БӨС БАРАА, ГУТАЛ	104.8	102.1
04. ОРОН СУУЦ, УС, ЦАХИЛГААН, ХИЙН БОЛОН БУСАД ТҮЛШ	100.3	100.0
05. ГЭР АХУЙН ТАВИЛГА, ГЭР АХУЙН БАРАА	101.8	99.7
06. ЭМ, ТАРИА, ЭМНЭЛГИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ	103.4	101.8
07. ТЭЭВЭР	97.2	99.2
08. ХОЛБООНЫ ХЭРЭГСЭЛ, ШУУДАНГИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ	100.0	100.0
09. АМРАЛТ, ЧӨЛӨӨТ ЦАГ, СОЁЛЫН БАРАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭ	100.2	100.0
10. ЗОЧИД БУУДАЛ, НИЙТИЙН ХООЛ, ДОТУУР БАЙРНЫ ҮЙЛЧИЛГЭЭ	100.0	100.0
11. БУСАД БАРАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭ	106.5	103.2

**2.4.2 ӨРГӨН ХЭРЭГЛЭЭНИЙ БАРАА, БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ҮНЭ, мян.төг**

Өргөн хэрэглээний барааны нэр төрөл	2016 XI- сар	2016 XII- сар	<u>2016 - XII</u> <u>2015 - XII</u>
<b>1.ХҮНСНИЙ БАРАА</b>			
1 Талх, гурил, будаа			
Гурил /савласан, кг/	1200	1200	100.0
Талх /орон нутгийн, ш/	1100	1100	100.0
Нарийн боов /кг/	2000	1900	95.0
Будаа /кг/	2300	2400	104.3
Элсэн чихэр /кг/	2100	2200	104.8
<b>2 МАХ МАХАН БҮТЭЭГДЭХҮҮН</b>			
Хонины мах /кг/	4500	4500	100.0
Үхрийн мах /кг/	5500	5500	100.0
Адууны мах /кг/	4300	4500	104.7
Ямааны мах /кг/	3000	3000	100.0
Дотор мах, цувдай /цусгүй/	3500	3000	85.7
Хиам /чанасан, кг/	9000	9800	108.9
<b>3 СҮҮ, СҮҮН БҮТЭЭГДЭХҮҮН, ӨНДӨГ</b>			
Сүү /задгай, л/	1100	1400	127.3
Сүү / савласан, л/	2500	2500	100.0
Тараг /задгай, л/	1500	1500	100.0
Хорхой ааруул /задгай, чихэртэй, кг/	12000	11000	91.7
Айраг /л/	3500	3500	100.0
Хуурай сүү /кг, Орос, 25% тослогтой/	4000	4000	100.0
Өндөг /ш/	280	300	107.1
<b>4 Бүх төрлийн өөх тос</b>			
Ургамлын тос /л/	3500	3400	97.1
Өөхөн тос /кг/	1500	1500	100.0
Шар тос /кг/	10000	10000	100.0
Масло /задгай, кг/	5000	5000	100.0
<b>5 ХҮНСНИЙ НОГОО</b>			
Төмс /кг/	900	800	88.9
Лууван /кг/	1100	500	45.5
Манжин /кг/	900	800	88.9
Байцаа /кг/	1000	1000	100.0
Сонгино /кг/	1800	1500	83.3
Өргөст хэмх /шилтэй, дарсан/	3200	3200	100.0
Алаг салат /шилтэй, Urbanek, 630гр/	2000	2000	100.0
<b>2 ШАТАХУУН</b>			
Бензин А - 80	1450	1450	100.0
Бензин А - 92	1530	1530	100.0
Дизелийн түлш	1640	1640	100.0

**2.4.3 БАРИЛГЫН МАТЕРИАЛЫН ҮНЭ, ХАНШ, төгрөгөөр**

Үзүүлэлт	Хэмжих нэгж	2015 он 4-р улирал	2016 он 4-р улирал	<u>2016</u> <u>2015</u>
Цемент / 50 кг /	кг	11000	10000	90.9
Шохой	кг	700	750	107.1
Будаг	литр	3300-6500	3000-3400	
Обой	ширхэг	6500-20000	6500	
Хадаас	кг	3000	3000	100
Цонхны шил	м2	18000	20000	111.1
Хаалга / модон /	ширхэг	65000	100.000-200.000	
/ бүргэд /	ширхэг	180000-350000	300.000-400.000	
Шалны хулдаас	метр	6500-26000	4800-16000	
Замаск / 25 кг /	кг	6500	5500	84.6
Цахилгааны утас / орос /	метр	2000	1300	65
Багс	ширхэг	700-2000	300-2500	
Тараган цавуу	кг		2000-3000	

**2.4.4 ОРОН СУУЦНЫ ҮНЭ, ХАНШ, сая төгрөг**

Байршил	Өрөөний тоо	2015 он 4-р улирал	2016 он 4-р улирал	<u>2016-IV</u> <u>2015-IV</u>
Цэнхэр таван давхар	1	36.0	38.0	105.6
	2	55.0	50.0	90.9
	3	60.0		
Шар таван давхар	1	45.0	40.0	88.9
	2	58.0	58.0	100.0
	3	90.0	80.0	88.9
	4	100.0	98.0	98.0
Төмөр замын таван давхар	1	32.0	30.0	93.8
	2	50.0	50.0	100.0
	3	60.0	58.0	96.7
Долоон давхар	1	40.0	36.0	90.0
	2	57.0	58.0	101.8
	3	80.0	78.0	97.5
Арван давхар	2	65.0-79.0	75.0	
	3	87.0-120.0	120.0	
Хашаа байшин	төвд	12.0-18.0	20.0	
	хороололд	10.0-17.0	18.0	
Цэвэр, бохир устай, халаалттай хувийн орон сууц		100.0	100.0	100.0

**2.4.5 ҮҮРЭН ТЕЛЕФОН УТАСНЫ ТАРИФ, төгрөгөөр**

Үзүүлэлт	Сүлжээн дотор /1 минутын үнэ/	Бусад сүлжээнд / 1 минутын үнэ /	Мессэж сүлжээндээ
Мобиком	0-50	70	19
Скайтель	0-30	30-70	20
Юнитель	0-35	70	20
Жи мобиль	0-10	50	15

**4. ЭДИЙН ЗАСГИЙН СТАТИСТИКИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ****4.1 ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ****4.1.1 НИЙТ МАЛЫН ТОО, сумаар**

Сумын нэр	2013	2014	2015	2016	<u>2016</u> 2015
<b>ДҮН</b>	<b>1314196</b>	<b>1471684</b>	<b>1458740</b>	<b>1599750</b>	<b>109.67</b>
Алтанбулаг	34243	39423	45518	46758	102.7
Ерөө	56321	66006	67727	76419	112.8
Зүүнбүрэн	66657	73310	68204	72901	106.9
Мандал	106115	115858	113610	113820	100.2
Орхон	86109	97420	93015	106038	114.0
Сант	63021	69356	69500	81219	116.9
Цагааннуур	121840	138762	145811	159718	109.5
Баянгол	128935	140946	138211	148862	107.7
Сайхан	73656	86465	82951	97064	117.0
Орхонтуул	180819	207798	186720	216060	115.7
Баруунбүрэн	144429	158673	165558	180486	109.0
Шаамар	20994	22256	22624	23836	105.4
Хүдэр	23436	27404	29172	34925	119.7
Сүхбаатар	15453	17843	16602	19367	116.7
Жавхлант	86502	96624	94161	95011	100.9
Түшиг	31791	37256	43114	50423	117.0
Хушаат	73875	76284	76242	76843	100.8

**4.1.2 НИЙТ МАЛЫН ТОО, төрлөөр**

Сум	Бүгд	Адуу	Үхэр	Тэмээ	Хонь	Ямаа
<b>Бүгд</b>	<b>1 599 750</b>	<b>93 569</b>	<b>224 278</b>	<b>523</b>	<b>749 338</b>	<b>532 042</b>
Сүхбаатар	19 367	1 930	5 422		5 441	6 574
Алтанбулаг	46 758	2 597	8 761	2	22 179	13 219
Баруунбүрэн	180 486	10 159	17 425	45	90 731	62 126
Баянгол	148 862	8 736	18 389		77 715	44 022
Ерөө	76 419	4 640	13 277	0	32 800	25 702
Жавхлант	95 011	5 111	9 742	6	45 640	34 512
Зүүнбүрэн	72 901	3 766	10 103		34 569	24 463
Мандал	113 820	11 803	33 409	54	36 436	32 118
Орхон	106 038	6 098	13 061		45 877	41 002
Орхонтуул	216 060	13 726	19 557	410	106 511	75 856
Сайхан	97 064	5 458	13 013		46 802	31 791
Сант	81 219	4 208	10 933	4	39 670	26 404
Түшиг	50 423	3 333	7 605		24 528	14 957
Хүдэр	34 925	2 562	8 076	2	14 211	10 074
Хушаат	76 843	2 743	9 164		39 383	25 553
Цагааннуур	159 718	5 292	19 898		78 408	56 120
Шаамар	23 836	1 407	6 443		8 437	7 549

**4.1.3 НИЙТ МАЛЫН ТОО, багаар, төрлөөр**

Сум	Баг	Бүгд	Адуу	Үхэр	Тэмээ	Хонь	Ямаа
Сүхбаатар	1-р баг, Хонгорморьт	6 759	432	1 687		1 763	2 877
	2-р баг, Цагаан-Эрэг	209	95	59		17	38
	3-р баг, Салхит	393	74	142		35	142
	4-р баг, Баянхаан	1 619	92	217		688	622
	5-р баг, Боргүвээ	6 319	886	2 480		1 502	1 451
	6-р баг, Орхон	515	15	100		346	54
	7-р баг, Ганзам	387	75	92		200	20
	8-р баг, Буурхээр	3 166	261	645		890	1 370
Алтанбулаг	1-р баг, Бүргэдтэй	3 090	286	836		1 192	776
	2-р баг, Суварга	2 679	270	999		1 031	379
	3-р баг, Цөх	40 989	2 041	6 926	2	19 956	12 064
Баруунбүрэн	1-р баг, Ивэн	73 129	3 540	5 780	6	38 973	24 830
	2-р баг, Бургалтай	87 730	4 998	8 924	39	43 781	29 988
	3-р баг, Цагаан-Овоо	19 627	1 621	2 721		7 977	7 308
Баянгол	1-р баг, Хараа	47 710	3 234	5 297		23 348	15 831
	2-р баг, Баян	62 247	3 161	7 069		36 074	15 943
	3-р баг, Гонир	38 905	2 341	6 023		18 293	12 248
Ерөө	1-р баг, Тавин	48 407	1 978	5 773		23 716	16 940
	2-р баг, Буурагчин	19 361	1 488	4 095		7 079	6 699
	3-р баг, Бугант	8 651	1 174	3 409		2 005	2 063
Жавхлант	1-р баг, Бумбат	60 003	3 274	5 504	6	29 436	21 783
	2-р баг, Моностой	35 008	1 837	4 238		16 204	12 729
Зүүнбүрэн	1-р баг, Жаргалант	6 655	490	1 886		2 204	2 075
	2-р баг, Бэлчир	26 044	2 037	4 977		10 869	8 161
	3-р баг, Мангирт	40 202	1 239	3 240		21 496	14 227
Мандал	1-р баг, Төмөр зам	14 822	965	2 606		6 177	5 074
	2-р баг, Ширхэнцэг	9 849	990	2 656		3 360	2 843
	3-р баг, Баянсуудал	11 760	1 222	2 578	54	4 271	3 635
	4-р баг, Хэрх	27 261	2 734	9 053		8 680	6 794
	5-р баг, Түнхэл	16 968	2 239	5 797		4 233	4 699
	6-р баг, Баянхангай	5 020	346	1 584		1 429	1 661
	7-р баг, Минжийн хангай	4 415	712	2 400		784	519
	8-р баг, Тарни	19 813	1 777	4 629		6 833	6 574
	9-р баг, Баян-Арцат	3 912	818	2 106		669	319



## Хүснэгт 4.1.3-ийн үргэлжлэл

Сум	Баг	Бүгд	Адуу	Үхэр	Тэмээ	Хонь	Ямаа
Орхон	1-р баг, Орхон	11 269	1 291	3 009		3 314	3 655
	2-р баг, Бэлэндалай	94 769	4 807	10 052		42 563	37 347
Орхонтуул	1-р баг, Рашаант	81 692	5 732	8 997	62	39 187	27 714
	2-р баг, Баянцогт	72 604	4 957	5 961	29	36 458	25 199
	3-р баг, Хонгор-Овоо	61 764	3 037	4 599	319	30 866	22 943
Сайхан	1-р баг, Хөтөл	5 059	780	1 038		1 316	1 925
	2-р баг, Гавшгай	8 224	443	1 334		2 918	3 529
	3-р баг, Номгон	83 781	4 235	10 641		42 568	26 337
Сант	1-р баг, Ивэн	43 548	2 341	5 351	4	22 017	13 835
	2-р баг, Хушаат	37 671	1 867	5 582		17 653	12 569
Түшиг	1-р баг, Жаргалмандах	27 402	1 449	4 558		14 271	7 124
	2-р баг, Ар нуга	23 021	1 884	3 047		10 257	7 833
Хүдэр	1-р баг, Тарвагатай	27 743	1 898	5 699	2	12 053	8 091
	2-р баг, Баянцагаан	7 182	664	2 377		2 158	1 983
Хушаат	1-р баг, Даагат	33 047	1 169	4 468		16 517	10 893
	2-р баг, Мөнхтолгой	43 796	1 574	4 696		22 866	14 660
Цагааннуур	1-р баг, Оргих	83 158	2 279	7 035		42 323	31 521
	2-р баг, Хуурч	18 789	759	2 286		8 560	7 184
	3-р баг, Тийрэг	57 771	2 254	10 577		27 525	17 415
Шаамар	1-р баг, Дэлгэрхаан	9 661	642	2 498		3 220	3 301
	2-р баг, Охиндий	9 730	483	2 533		3 509	3 205
	3-р баг, Дулаанхаан	4 445	282	1 412		1 708	1 043
<b>Нийт</b>		<b>1 599 750</b>	<b>93 569</b>	<b>224 278</b>	<b>523</b>	<b>749 338</b>	<b>532 042</b>

**4.1.4 ТӨЛЛӨЛТ, малын төрлөөр,**

Малын төрлөөр	Төллөсөн эх, толгойгоор				Төллөлтийн хувь
	2013	2014	2015	2016	
<b>Бүгд</b>	<b>509 860</b>	<b>546 152</b>	<b>581 305</b>	<b>599 885</b>	<b>88.6</b>
Ингэ	93	82	73	94	51.4
Гүү	16001	16961	18791	20249	79.1
Үнээ	54525	58527	68825	69707	81.9
Эм хонь	254964	278245	294329	303446	90.7
Эм ямаа	184277	192337	199287	206389	89.2

**4.1.5 МАЛ ТӨЛЛӨЛТ, сумаар**

Сумын нэр	Төллөсөн эх, толгойгоор				Төллөлтийн хувь
	2013	2014	2015	2016	
<b>Дүн</b>	<b>509 680</b>	<b>546 152</b>	<b>581 305</b>	<b>599 885</b>	<b>88.6</b>
Алтанбулаг	13788	13660	15811	18132	84.3
Ерөө	20670	23296	26031	28262	90.6
Зүүнбүрэн	23570	27982	26219	27948	82.7
Мандал	40218	40906	46489	44070	83.8
Орхон	31533	32707	34817	32928	79.0
Сант	23020	23783	28152	31545	95.5
Цагааннуур	40879	53179	51043	64375	91.7
Баянгол	53061	54583	56741	55942	86.4
Сайхан	30551	28608	35051	30777	81.9
Орхонтуул	71871	80628	87679	82944	97.6
Баруунбүрэн	57582	56956	57389	59671	82.2
Шаамар	8578	9337	9791	9972	94.8
Хүдэр	8830	9305	9999	11105	87.8
Сүхбаатар	7943	6615	8038	7678	98.1
Жавхлант	34131	34441	35046	41703	92.7
Түшиг	12792	14749	16630	17748	86.2
Хушаат	30663	35417	36379	35085	96.1

**4.1.5 ТӨЛ БОЙЖИЛТ, малын төрлөөр**

Малын төрлөөр	Төл бойжилт, толгойгоор				Бойжилтын хувь
	2013	2014	2015	2016	2016
<b>Бүгд</b>	<b>502 662</b>	<b>545 653</b>	<b>569 255</b>	<b>598 953</b>	<b>99.6</b>
Ботго	89	81	70	89	94.7
Унага	15692	16719	18350	20059	99.1
Тугал	54052	58245	68062	69393	99.5
Хурга	251559	278307	288417	303344	99.7
Ишиг	181270	192301	194356	206068	99.5

**4.1.5 ТӨЛ БОЙЖИЛТ, сумаар**

Сумын нэр	Төл бойжилт				Бойжилтын хувь
	2013	2014	2015	2016	2016
<b>Бүгд</b>	<b>502 662</b>	<b>545 653</b>	<b>569 255</b>	<b>598 953</b>	<b>99.6</b>
Алтанбулаг	13599	13695	15760	18094	99.6
Ерөө	20435	23281	25725	28100	99.4
Зүүнбүрэн	23524	27835	25863	27821	99.4
Мандал	40509	40946	45891	44205	99.4
Орхон	31217	33403	33796	32840	99.7
Сант	23020	23749	28144	31545	100.0
Цагааннуур	35966	52621	46555	63984	99.4
Баянгол	52945	54509	56472	55866	99.9
Сайхан	30589	28687	34845	30804	99.9
Орхонтуул	71557	80576	87210	82723	99.6
Баруунбүрэн	56453	56466	56410	59262	99.3
Шаамар	8473	9244	9702	9892	99.2
Хүдэр	8719	9211	9852	11079	99.1
Сүхбаатар	8339	6679	8249	7706	99.6
Жавхлант	34102	34497	33621	42052	100.0
Түшиг	12482	14722	16427	17657	99.5
Хушаат	30733	35532	34733	35323	99.9

**4.1.6 ХОРОГДСОН ТӨЛ, малын төрлөөр**

Малын төрлөөр	Хорогдсон төл, толгойгоор				<u>2016</u>
	2013	2014	2015	2016	2015
<b>Бүгд</b>	<b>8 979</b>	<b>2 400</b>	<b>13 095</b>	<b>2 409</b>	<b>18.4</b>
Ботго	4	1	3	5	166.7
Унага	310	242	441	190	43.1
Тугал	474	284	771	316	41.0
Хурга	4 311	847	6 416	898	14.0
Ишиг	3880	1026	5464	1000	18.3

**4.1.7 ХОРОГДСОН ТӨЛ, сумаар**

Сумын нэр	Хорогдсон төл, толгойгоор				<u>2016</u>
	2013	2014	2015	2016	2015
<b>Бүгд</b>	<b>8 979</b>	<b>2 400</b>	<b>13 095</b>	<b>2 409</b>	<b>18.4</b>
Алтанбулаг	233	2	71	78	109.9
Ерөө	287	22	322	181	56.2
Зүүнбүрэн	97	147	356	165	46.3
Мандал	109	229	933	278	29.8
Орхон	322	95	1 021	88	8.6
Сант	0	34	8	0	0.0
Цагааннуур	4 988	560	4 513	394	8.7
Баянгол	116	74	269	76	28.3
Сайхан	46	35	277	25	9.0
Орхонтуул	666	398	577	373	64.6
Баруунбүрэн	1 129	490	979	409	41.8
Шаамар	105	93	89	80	89.9
Хүдэр	131	124	177	98	55.4
Сүхбаатар	220	45	27	33	122.2
Жавхлант	40	0	1 505	1	0.1
Түшиг	490	27	205	92	44.9
Хушаат	0	25	1766	38	2.2

тайлбар \* - дахин их

**4.1.8 ТОМ МАЛЫН ЗҮЙ БУС ХОРОГДОЛ, сумаар**

Сумын нэр	Хорогдсон том мал, тол				Оны эхний малд эзлэх хувь
	2013	2014	2015	2016	2016
<b>Дүн</b>	<b>6 531</b>	<b>2 995</b>	<b>8 235</b>	<b>3 347</b>	<b>0.23</b>
Алтанбулаг	343	57	159	90	0.20
Ерөө	424	447	625	176	0.26
Зүүнбүрэн	232	68	546	32	0.05
Мандал	86	320	744	733	0.65
Орхон	42	6	954	65	0.07
Сант	99	36	62	17	0.02
Цагааннуур	1679	313	1281	240	0.16
Баянгол	126	27	399	88	0.06
Сайхан	191	34	365	198	0.24
Орхонтуул	920	793	1376	912	0.49
Баруунбүрэн	850	400	873	262	0.16
Шаамар	101	116	70	90	0.40
Хүдэр	125	154	164	126	0.43
Сүхбаатар	163	55	40	111	0.67
Жавхлант	342	81	318	95	0.10
Түшиг	510	80	51	58	0.13
Хушаат	298	8	208	54	0.07

**4.1.9 ӨВЧНӨӨР ХОРОГДСОН МАЛ, сумаар**

Сумын нэр	Өвчнөөр хорогдсон мал, толгойгоор				Зүй бус хорогдолд эзлэх хувь
	2013	2014	2015	2016	2016
<b>Дүн</b>	<b>1 044</b>	<b>396</b>	<b>855</b>	<b>443</b>	<b>13.2</b>
Алтанбулаг	123	22	139	36	40.0
Ерөө			18		0.0
Зүүнбүрэн		24	61		0.0
Мандал	22	90	25	69	9.4
Орхон		3		29	44.6
Сант	16	9	18	3	17.6
Цагааннуур	328	26	42		0.0
Баянгол				4	4.5
Сайхан	2	2		51	25.8
Орхонтуул	322	190	369	215	23.6
Баруунбүрэн	11				0.0
Шаамар		5	11	6	6.7
Хүдэр	13	16	15	20	15.9
Сүхбаатар	122	1	4	7	6.3
Жавхлант	5	4	93		0.0
Түшиг	80				0.0
Хушаат		4	60	3	5.6

**4.1.10 ХЭЭЛТЭГЧ МАЛЫН ХОРОГДОЛ, сумаар**

Сумын нэр	2013	2014	2015	2016	<u>2016</u> 2015
<b>Дүн</b>	<b>1 290</b>	<b>590</b>	<b>2 283</b>	<b>752</b>	<b>32.9</b>
Алтанбулаг	69	27	50	22	44.0
Ерөө	80	11	64	78	121.9
Зүүнбүрэн	83	61	242	15	6.2
Мандал	34	65	354	211	59.6
Орхон	12	0	175	0	0.0
Сант	2	8	17	1	5.9
Цагааннуур	95	110	556	49	8.8
Баянгол	41	1	208	17	8.2
Сайхан	31	31	157	46	29.3
Орхонтуул	111	110	205	61	29.8
Баруунбүрэн	188	0	0	0	0.0
Шаамар	51	82	42	44	104.8
Хүдэр	35	19	34	27	79.4
Сүхбаатар	60	47	1	18	18*
Жавхлант	123	4	0	93	93*
Түшиг	242	10	28	16	57.1
Хушаат	33	4	150	54	36.0

**4.1.11 ХЭЭЛТЭГЧ МАЛЫН ТОО, сумаар**

Сум	2013	2014	2015	2016
<b>ДҮН</b>	<b>614232</b>	<b>678227</b>	<b>677004</b>	<b>733361</b>
Алтанбулаг	16589	18699	21519	21842
Ерөө	25461	30869	31197	35042
Зүүнбүрэн	33380	35317	33787	33652
Мандал	48611	52735	52598	54546
Орхон	40372	43710	41664	48379
Сант	29725	32350	33030	38438
Цагааннуур	58518	65977	70174	72534
Баянгол	60733	64579	64783	70561
Сайхан	32171	39554	37577	44596
Орхонтуул	83710	93992	85027	96290
Баруунбүрэн	61963	68530	72573	80099
Шаамар	9872	10443	10524	10699
Хүдэр	10889	12151	12654	15333
Сүхбаатар	7618	8418	7828	8911
Жавхлант	41296	45503	44981	44199
Түшиг	16872	18584	20591	22856
Хушаат	36452	36816	36497	35384

**4.1.11 МАЛТАЙ, МАЛЧИН ӨРХ, сумаар**

Сумын нэр	Малтай өрх	Мал бүхий өрх	Малчин өрхийн тоо
<b>ДҮН</b>	<b>9565</b>	<b>5085</b>	<b>4427</b>
Сүхбаатар	395	259	119
Алтанбулаг	348	138	196
Баруунбүрэн	589	140	449
Баянгол	816	376	440
Ерөө	653	418	234
Жавхлант	412	141	271
Зүүнбүрэн	469	204	265
Мандал	2042	1571	461
Орхон	413	173	240
Орхонтуул	627	230	397
Сайхан	507	289	218
Сант	316	88	228
Түшиг	280	172	102
Хүдэр	342	248	94
Хушаат	298	75	223
Цагааннуур	596	200	396
Шаамар	462	363	94

**4.1.12 ЦЭВЭР, ЭРЛИЙЗ МАЛЫН ТОО**

Сумын нэр	2013	2014	2015	2016
<b>ДҮН</b>	<b>303014</b>	<b>337942</b>	<b>346310</b>	<b>365027</b>
Алтанбулаг	15748	16957	17508	17509
Ерөө	15962	12138	11760	9494
Зүүнбүрэн	18218	22118	19879	21364
Мандал	2883	4012	4390	5863
Орхон	12397	12691	7104	10422
Сант	7140	8600	9400	9740
Цагааннуур	15826	17214	19795	22006
Баянгол	78423	82109	91303	88853
Сайхан	9669	9284	6501	5215
Орхонтуул	43190	60805	73726	73249
Баруунбүрэн	25590	24320	25156	32122
Шаамар	3246	3142	2685	3511
Хүдэр	3100	3201	3555	5070
Сүхбаатар	2086	2945	3040	3934
Жавхлант	12373	17200	6591	17387
Түшиг	20901	23873	24436	19447
Хушаат	16262	17333	19481	19841

**4.1.13 МАЛЧДЫН ТОО, сумаар**

Сум/дүүрэг	Малчин өрхийн тоо	Ам бүлийн тоо	Малчдын тоо	Үүнээс: эмэгтэй	15-34	35-59	60 ба түүнээс дээш
<b>Бүгд</b>	<b>4 427</b>	<b>16 233</b>	<b>8 522</b>	<b>3 888</b>	<b>2 563</b>	<b>5 075</b>	<b>884</b>
Сүхбаатар	119	427	213	90	31	150	32
Алтанбулаг	196	743	367	173	93	226	48
Баруунбүрэн	449	1 694	859	405	287	483	89
Баянгол	440	1 565	850	391	225	507	118
Ерөө	234	878	441	209	135	276	30
Жавхлант	271	930	530	229	149	310	71
Зүүнбүрэн	265	905	480	221	177	283	20
Мандал	461	1 655	936	426	256	533	147
Орхон	240	833	423	205	102	274	47
Орхонтуул	397	1 475	767	329	242	469	56
Сайхан	218	789	421	180	123	262	36
Сант	228	860	460	206	165	259	36
Түшиг	102	364	200	90	67	120	13
Хүдэр	94	323	192	83	64	106	22
Хушаат	223	822	415	185	140	241	34
Цагааннуур	396	1 665	805	391	287	455	63
Шаамар	94	305	163	75	20	121	22

**4.1.14 МАЛЧДЫН АХУЙ, СОЁЛЫН ЗАРИМ ҮЗҮҮЛЭЛТ, сумаар**

Сумын нэр	Цахилгаан эх үүсгүүртэй өрх	Нарны цахилгаан эх үүсгүүртэй өрх	Салхины цахилгаан эх үүсгүүртэй өрх	Бага оврын цахилгаан эх үүсгүүртэй өрх	Төвлөрсөн системтэй өрх	Сансрын антеннтай өрх	Телевизтэй өрх	Радиотой өрхийн тоо	Оёдлын машинтай өрх	Гар утастай өрхийн тоо
<b>ДҮН</b>	<b>4192</b>	<b>3689</b>	<b>4</b>	<b>42</b>	<b>497</b>	<b>3552</b>	<b>3890</b>	<b>1508</b>	<b>2322</b>	<b>3946</b>
Сүхбаатар	119	38			1	82	59	110	19	21 119
Алтанбулаг	187	122				66	159	182	68	127 180
Баруунбүрэн	443	436				7	426	433	260	360 426
Баянгол	432	355	1	21	81	397	428	259	327	426
Ерөө	229	229					187	203	11	50 213
Жавхлант	270	257				13	180	246	70	136 245
Зүүнбүрэн	247	236				11	242	246	65	113 247
Мандал	396	300	1	19	83	290	347	150	228	370
Орхон	241	202				39	212	206	36	29 226
Орхонтуул	340	330	1			9	290	305	177	253 286
Сайхан	214	203				11	200	207	51	133 212
Сант	194	192				2	185	192	62	82 192
Түшиг	99	99					84	85	56	49 73
Хүдэр	85	85					82	79	2	20 83
Хушаат	225	199			1	27	185	194	142	154 <b>202</b>
Цагааннуур	383	344				40	342	356	68	212 373
Шаамар	88	62	1			26	32	71	12	28 73

**4.1.15 ИРГЭДИЙН МАЛЫН БҮЛГЭЛЭЛТ**

Бүлэглэлт	Өрхийн тоо	Ам бүлийн тоо	Нэг өрхийн ам бүлийн тоо	Малын тоо бодод шилжүүлсэн ээр	Малын тоо толгойн тоогоор	Тэмээ (тоо)	Адуу (тоо)
10 хүртэлх малтай	2178	7644	3.5	11754.8	12009	0	1025
11-30 малтай	1820	6381	3.5	30131.9	34326	0	4582
31-50 малтай	774	2787	3.6	22775.2	30619	0	4655
51-100 малтай	1104	3933	3.6	45729.4	81519	4	12095
101-200 малтай	1237	4520	3.7	68370.1	180041	23	16179
201-500 малтай	1564	6075	3.9	139428.3	505464	147	24776
501-999 малтай	699	2987	4.3	117608.7	478624	260	18468
1000-1499 малтай	160	734	4.6	44638.2	187628	28	7443
1500-2000 малтай	22	122	5.5	9228.8	37021	15	1821
2001-с дээш малтай	7	34	4.9	4169.9	19376	38	644

## Хүснэгт 4.1.14-ийн үргэлжлэл

Бүлэглэлт	Үхэр (тоо)	Хонь (тоо)	Ямаа (тоо)	Нэг өрхөд ноогдох мал (Бодод шилжүүлсэн ээр)	Нэг өрхөд ноогдох мал (Толгойн тоогоор)	Нэг хүнд ноогдох мал (Бодод шилжүүлсэн ээр)	Нэг хүнд ноогдох мал (Толгойн тоогоор)
10 хүртэлх малтай	10689	95	200	5.4	5.5	1.5	1.6
11-30 малтай	24863	1843	3038	16.6	18.9	4.7	5.4
31-50 малтай	16808	4025	5131	29.4	39.6	8.2	11
51-100 малтай	27625	18697	23098	41.4	73.8	11.6	20.7
101-200 малтай	33185	63356	67298	55.3	145.5	15.1	39.8
201-500 малтай	50874	23638	19328	89.1	323.2	23	83.2
501-999 малтай	34526	7	0	168.3	684.7	39.4	160.2
1000-1499 малтай	11465	26528	16008	279	1172.7	60.8	255.6
1500-2000 малтай	2321	11044	58252	419.5	1682.8	75.6	303.5
2001-с дээш малтай	747	0	9914	595.7	2,768.0	122.6	569.9

**4.1.16 МАЛЖУУЛАЛТЫН ТАЛААР АВСАН АРГА ХЭМЖЭЭ**

Сумын нэр	Нийт зарцуулсан хөрөнгийн хэмжээ, бүгд	Үүнээс: Гадаад орон, олон улсын байгууллагын төсөл, хөтөлбөрийн хөрөнгөөр	Үүнээс: Орон нутгийн хөрөнгөөр	Үүнээс: Бусад	Малжуулалтаар авсан малын тоо	Үүнээс: бодын тоо	Үүнээс: богийн тоо	Малжуулалтанд хамрагдсан өрхийн тоо	Малжуулалтанд хамрагдсан ам бүлийн тоо
<b>Бүгд</b>	<b>393840.8</b>	<b>4500</b>	<b>64500</b>	<b>326340.8</b>	<b>3182</b>	<b>394</b>	<b>2788</b>	<b>94</b>	<b>345</b>
Алтанбулаг	10.8			10.8	24	24		3	12
Баруунбүрэн	34980			34980	601	28	573	13	54
Баянгол	43160			43160	374	49	325	12	50
Ерөө	25300		25300	0	140	40	100	12	47
Жавхлант	30400			30400	280	30	250	10	40
Мандал	22200	4500	17700		43	43		8	19
Орхон	4000			4000	50		50	1	2
Орхонтуул	144290			144290	1323	99	1224	9	32
Сант	25200			25200	45	24	21	8	27
Хүдэр	23000		20000	3000	111	16	95	5	20
Хушаат	13300			13300	155	5	150	9	26
Цагааннуур	28000			28000	30	30		1	4
Шаамар	1500		1500		6	6		3	12



## 4.1.17 МАЛ ХЭЭЛТҮҮЛГИЙН МЭДЭЭ, сумаар

Сумын нэр	ИНГЭ			ГҮҮ			ҮНЭЭ			ЭМ ХОНЬ			ЭМ ЯМАА		
	Орвол зохих	Орсон	Хувь	Орвол зохих	Орсон	Хувь	Орвол зохих	Орсон	Хувь	Орвол зохих	Орсон	Хувь	Орвол зохих	Орсон	Хувь
<b>ДҮН</b>	<b>185</b>	<b>89</b>	<b>48.1</b>	<b>24762</b>	<b>20053</b>	<b>81.0</b>	<b>82324</b>	<b>70671</b>	<b>85.8</b>	<b>338720</b>	<b>313853</b>	<b>92.7</b>	<b>232226</b>	<b>224867</b>	<b>96.8</b>
Алтанбулаг	2			719	561	78.0	3060	2539	83.0	9711	9332	96.1	5207	4936	94.8
Ерөө				1147	829	72.3	4221	3663	86.8	14257	13501	94.7	11244	10827	96.3
Зүүнбүрэн	1			1026	783	76.3	3938	3311	84.1	18050	16371	90.7	12292	11603	94.4
Мандал	22	12	54.5	3398	2932	86.3	13515	11298	83.6	18739	17427	93.0	17061	16719	98.0
Орхон				1472	1092	74.2	4636	4112	88.7	20192	19808	98.1	17410	17026	97.8
Сант	1			1148	846	73.7	3702	3198	86.4	16702	14764	88.4	10797	10516	97.4
Түшиг				770	594	77.1	1832	1573	85.9	10523	9628	91.5	5459	5262	96.4
Баянгол				2255	1597	70.8	7773	6793	87.4	34262	31555	92.1	20289	19923	98.2
Орхонтуул	132	65	49.2	3993	3574	89.5	6975	6256	89.7	48900	44205	90.4	33992	32802	96.5
Жавхлант	6			1369	1038	75.8	4104	3533	86.1	23795	21177	89.0	16229	15904	98.0
Сайхан				1425	1245	87.4	4992	3913	78.4	19838	19282	97.2	13299	12421	93.4
Цагааннуур				1433	1184	82.6	7274	6524	89.7	34292	31068	90.6	22978	22242	96.8
Баруунбүрэн	20	11	55.0	2490	2084	83.7	5811	4950	85.2	36690	34855	95.0	23519	22860	97.2
Хушаат				698	509	72.9	3495	3197	91.5	20164	19115	94.8	12459	12159	97.6
Шаамар				386	341	88.4	2574	2097	81.5	4055	3965	97.8	3428	3314	96.7
Хүдэр	1	1	100.0	502	449	89.4	2423	2127	87.8	5446	4923	90.4	3779	3714	98.3
Сүхбаатар				531	396	74.5	1999	1587	79.4	3104	2877	92.7	2784	2639	94.8



## 4.1.18 ЦӨМ СҮРГИЙН МАЛЫН ЧАНАРЫН ҮЗҮҮЛЭЛТ

Сумын нэр	Нийт цөм сүргийн тоо	Адуу				Үхэр					Хонь						Ямаа					
		Азарга		Гүү		Бух		Үнээ			Хуц			Эм хонь			Ухна			Эм ямаа		
		Тоо	Амьдын жин / кг/	Тоо	Амьдын жин / кг/	Тоо	Амьдын жин / кг/	Тоо	Амьдын жин / кг/	Сүүний гарц /кг/	Тоо	Амьдын жин / кг/	Ноосны гарц/ кг/	Тоо	Амьдын жин / кг/	Ноосны гарц/ кг/	Тоо	Амьдын жин / кг/	Ноолуурын гарц/ гр/	Тоо	Амьдын жин / кг/	Ноолуурын гарц/ гр/
Алтанбулаг	7845	8	421	55	351	22	547	450	380	1800	98	65	2.1	6892	57	1.6	8	53	355	312	48	230
Ерөө	6828	25	390	126	330	15	465	750	400	1250	83	75	3.6	4367	65	2.2	56	55	417	1406	45	220
Зүүнбүрэн	7023	33	420	196	340	35	485	962	410	1160	93	65	2.2	4622	55	1.5	21	56	410	1061	42	230
Мандал	14379	36	401	236	335	48	545	3800	430	1200	150	64	2.0	7962	54	1.7	44	56	395	2103	44	295
Орхон	6039	24	421	189	290	36	520	950	400	1250	52	76	3.8	3862	60	3.8	20	56	385	906	45	230
Сант	5937	12	409	151	280	21	590	856	380	1300	48	69	2.1	3964	62	1.6	21	55	385	864	46	260
Цагааннуур	11031	41	432	196	325	75	565	1560	470	1800	156	78	4.5	7924	58	3.6	123	54	420	956	42	250
Баянгол	10973	56	431	223	335	62	585	1200	442	1250	123	66	2.2	7624	56	1.3	31	55	420	1654	44	295
Сайхан	9212	13	425	154	312	38	645	1150	426	1600	121	68	2.1	6587	54	1.3	22	53	415	1127	43	265
Орхонтуул	7557	22	455	245	342	78	675	1564	520	1100	528	65	2.4	3365	65	1.7	223	57	365	1532	46	200
Баруунбүрэн	7899	28	445	301	320	49	595	1234	450	1100	82	60	1.9	4789	60	1.5	29	53	435	1387	50	300
Шаамар	2581	8	396	65	300	14	520	505	350	1250	23	64	2.0	1100	58	1.6	12	55	355	854	45	230
Хүдэр	3402	11	390	88	313	40	532	680	435	1150	41	62	2.0	2165	53	1.2	15	57	375	362	39	230
Сүхбаатар	1849	8	375	34	352	22	450	260	388	1200	15	60	1.9	897	54	1.3	24	51	360	589	42	220
Жавхлант	7223	14	370	119	348	36	505	680	432	1150	86	68	1.8	4987	55	1.8	36	52	340	1265	46	230
Түшиг	7093	11	385	95	336	74	465	2260	413	850	72	64	1.8	3654	57	1.4	21	53	365	906	45	224
Хушаат	7341	12	380	148	342	48	468	1380	411	850	110	69	2.0	4682	56	1.3	19	56	368	942	44	222
	124212	362	409	2621	327	713	539	20241	420	1250.6	1881	67	2.4	79443	58	1.7	725	54	386	18226	44	243

**4.1.19 МАЛЫН ХӨДӨЛГӨӨН**

	Бүгд	Тэмээ	Адуу	Үхэр	Хонь	Ямаа
<b>Оны эхний мал</b>	<b>1458 740</b>	<b>484</b>	<b>82 183</b>	<b>207 834</b>	<b>686 921</b>	<b>481 318</b>
Худалдаж авсан	55 258	10	3 803	6 498	25 450	19 497
Шилжиж ирсэн	146 039	23	10 867	20 335	63 066	51 748
Бэлэн тоологдсон төл	517 960	86	17 783	62 425	262 375	175 291
Худалдсан	94 710	7	3 053	11 500	47 477	32 673
Шилжүүлсэн	143 005	3	8 370	20 034	68 131	46 467
Алдагдсан, хулгайлагдсан, олдохгүй байгаа	1 757	11	192	470	580	504
Зах зээлд борлуулсан	245 252	43	6 449	28 465	128 396	81 899
Хүнсэнд хэрэглэсэн	90 176	14	2 723	11 584	42 621	33 234
Зүй бусаар хорогдсон	3 347	2	280	761	1 269	1 035
<b>Оны эцэст тоологдсон мал</b>	<b>1599 750</b>	<b>523</b>	<b>93 569</b>	<b>224 278</b>	<b>749 338</b>	<b>532 042</b>

**4.1.20 МАЛ АЖ АХУЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮН ҮЙЛДВЭРЛЭЛТ**

Сумын нэр	Хонины ноос тн	Ноолуур тн	Тэмээний ноос тн	Адууны шир ширхэг	Үхрийн шир ширхэг	Хонины арьс ширхэг	Ямааны арьс ширхэг
<b>ДҮН</b>	<b>755.5</b>	<b>120.3</b>	<b>2.8</b>	<b>9172</b>	<b>40049</b>	<b>171017</b>	<b>115133</b>
Алтанбулаг	24.9	3.2		280	1616	7213	3421
Зүүнбүрэн	36.1	5.7		325	2176	10592	6850
Орхон	44.9	8.7		720	2278	8678	6438
Сант	37.3	5.6		328	1602	6918	4407
Түшиг	23.5	3.3		262	719	3476	2870
Баянгол	78.9	10.3		1044	3877	19170	9425
Сайхан	43.6	6.8		579	1940	7934	6111
Жавхлант	50.6	8.3	0.0638	647	2113	12606	8549
Орхонтуул	100.3	16.5	2.088	1321	3311	21970	15110
Баруунбүрэн	91.6	14.2	0.3	1168	2931	22050	14933
Ерөө	32.0	5.7		387	2389	7351	5603
Мандал	40.7	8.3	0.3248	1127	6039	8636	8988
Цагааннуур	79.4	12.5		485	4100	17455	11933
Хушаат	44.6	6.2		218	1922	11885	6646
Шаамар	9.0	1.7		98	1387	2096	1406
Хүдэр	12.6	2.1		143	1034	2308	1770
Сүхбаатар	5.5	1.3		40	615	679	673

**4.1.21 ГАХАЙ, ШУВУУ, ЗӨГИЙН ТОО**, бүтээгдэхүүн үйлвдэрлэлт, сумаар

Сумын нэр	Шувуу-бүгд	Гахай бүгд	Зөгийн бүлийн тоо	Өндөг /шир/	Гахайн мах /кг/	Зөгийн бал /кг/
<b>Дүн</b>	<b>12192</b>	<b>3821</b>	<b>4379</b>	<b>396612</b>	<b>62830</b>	<b>54396.3</b>
Сүхбаатар	1583	335	532	37334	5640	6365
Алтанбулаг	260	24	20	16650	1700	300
Баруунбүрэн	100	61	25	7200	3750	70
Баянгол	1497	29	90	78300	0	1700
Ерөө	1000	405	42	10860	1140	200
Жавхлант	87	30	0	350	910	0
Зүүнбүрэн	1367	163	131	23165	4565	1185
Мандал	3365	1327	95	113498	6048	300
Орхон	134	135	0	3500	910	0
Орхонтуул	314	176	0	2805	4750	0
Сайхан	219	68	25	3150	11767	250
Сант	227	57	0	3000	1120	0
Түшиг	92	130	69	300	3930	1110
Хүдэр	405	395	0	24800	6030	0
Хушаат	273	16	0	14100	3580	0
Цагааннуур	789	441	113	54100	6490	260
Шаамар	480	29	3237	3500	500	42656.3

**4.1.22 МАЛЫН ҮНЭ**, мян.төг

ҮЗҮҮЛЭЛТ		Нас, хүйс	Х/н	2015	2016
<b>А.Малын үнэ</b>					
<b>1.Адуу</b>					
нас гүйцсэн		эр	толгой	750.0	750.0
		эм	толгой	730.0	620.0
Өсвөр насны		эр	толгой	500.0	500.0
		эм	толгой	500.0	500.0
<b>2.Үхэр</b>					
Нас гүйцсэн		эр	толгой	850.0	800.0
		эм	толгой	840.0	800.0
Бух			толгой		
Өсвөр насны		эм	толгой	700.0	550.0
		эр	толгой	690.0	550.0
<b>3.Хонь</b>					
Нас гүйцсэн		эр	толгой	120.0	120.0
		эм	толгой	120.0	100.0
Хуц			толгой		
Өсвөр насны		эр	толгой	90.0	80.0
		эм	толгой	80.0	70.0
<b>4.Ямаа</b>					
Нас гүйцсэн		эр	толгой	110.0	100.0
		эм	толгой	100.0	90.0
Өсвөр насны		эр	толгой	60.0	60.0
		эм	толгой	50.0	50.0

**4.1.23 ТАРИАЛАЛТЫН МЭДЭЭ**, сумаар

Сумын нэр	2013	2014	2015	2016	Га-аар
					<u>2016</u> 2015
<b>Үр тариа</b>					
<b>ДҮН</b>	<b>138978.5</b>	<b>142191.25</b>	<b>153567.6</b>	<b>147365.95</b>	<b>96.0</b>
Алтанбулаг	6000	4680	5260	6264	119.1
Ерөө	13045	12295	12067	11179	92.6
Зүүнбүрэн	5733	6455.2	8016	8488	105.9
Мандал	6603.8	6816.05	7337	6632.95	90.4
Орхон	10380	9928	9375	8215	87.6
Сант	2230.7	3384	4995.2	3058	61.2
Цагааннуур	25921	30246	28669	22954	80.1
Баянгол	7397	6478	6804	5090	74.8
Сайхан	13588	12590	10595	15866	149.7
Орхонтуул	10140	10889	13520	12275	90.8
Баруунбүрэн	8487	8515	11506	9907	86.1
Шаамар	1500	2339	1405.4	1200	85.4
Хүдэр	4819	4718	5298	7828	147.8
Сүхбаатар					
Жавхлант	6301	4349	7109	5870	82.6
Түшиг	7330	11333	8828	7963	90.2
Хушаат	9503	7176	12783	14576	114.0
<b>ТӨМС</b>					
<b>ДҮН</b>	<b>4020</b>	<b>2936</b>	<b>2895</b>	<b>3269.1</b>	<b>112.9</b>
Алтанбулаг	124	85	90.5	96.5	106.6
Ерөө	180	150	71	73.6	103.7
Зүүнбүрэн	130	50	59.3	105	177.1
Мандал	734	700	641.8	602.1	93.8
Орхон	248	300	340	340	100.0
Сант	314	190	186	261	140.3
Цагааннуур	691.0	240.0	339	523.4	154.4
Баянгол	246.7	153	147	132.1	89.9
Сайхан	388	400	420	385	91.7
Орхонтуул	68	18	20.3	34.2	168.5
Баруунбүрэн	186	85	95	95	100.0
Шаамар	182	130	64	98.6	154.1
Хүдэр	130	100	100	80	80.0
Сүхбаатар	77	77	77	78	101.3
Жавхлант	58	23	30.4	64	2.1*
Түшиг	53	25	28	25	89.3
Хушаат	210	210	186	275.6	148.2



## хүснэгт 4.1.23-ийн үргэлжлэл

Сумын нэр	2013	2014	2015	2016	<u>2016</u> 2015
	<b>Хүнсний ногоо</b>				
<b>ДҮН</b>	<b>2310.8</b>	<b>2148.2</b>	<b>2282.3</b>	<b>2596.2</b>	<b>113.8</b>
Алтанбулаг	74.1	38.9	40.5	57.55	142.1
Ерөө	145	115	168.4	70	41.6
Зүүнбүрэн	139.3	127	173	298.05	172.3
Мандал	456	447.9	455.6	429.7	94.3
Орхон	98	111	120	121	100.8
Сант	147	180.3	171.5	259.3	151.2
Цагааннуур	158.3	144.6	139.8	199.3	142.6
Баянгол	116.6	122.6	117.0	89.5	76.5
Сайхан	208.4	234.2	275	277	100.7
Орхонтуул	60.5	37	41.5	62.9	151.6
Баруунбүрэн	81.5	43	45	60	133.3
Шаамар	262	233	187.35	255.7	136.5
Хүдэр	51	49	51	38	74.5
Сүхбаатар	50	50	54.9	52	94.7
Жавхлант	130.44	82	99.8	141	141.3
Түшиг	22.7	22.4	25	24	96.0
Хушаат	110	110	117	161.15	137.7

**4.1.24 БЭЛТГЭСЭН УРИНШИЙН МЭДЭЭ**

Сумын нэр	Бэлтгэсэн уринш, га	үүнээс	
		Хими	Механик
<b>ДҮН</b>	<b>134039</b>	<b>72338</b>	<b>61702</b>
Алтанбулаг	4114	2507	1607
Ерөө	11563	10419	1144
Мандал	6465		6465
Зүүнбүрэн	4383	4147	236
Орхон	13528	5008	8520
Сант	2735		2735
Түшиг	2314	1622	692
Баянгол	8034	959	7075
Сайхан	13072	5439	7633
Жавхлант	7217	3293	3924
Орхонтуул	15221	7287	7935
Баруунбүрэн	11066	5463	5603
Цагааннуур	24261	20831	3430
Хушаат	6474	3088	3386
Шаамар	1231	1014	217
Хүдэр	2362	1262	1100



## 4.1.25 УРГАЦ ХУРААЛТЫН МЭДЭЭ, сумаар

Сумын нэр	2013	2014	2015	2016	Тонн-оор
					<u>2016</u> 2015
		<b>Үр тариа</b>			
<b>ДҮН</b>	<b>184387.1</b>	<b>245349.5</b>	<b>86201.04</b>	<b>244594.5</b>	<b>2.8*</b>
Алтанбулаг	7191	5846	3497.2	6121.48	175.0
Ерөө	15918	25895	8691.9	18961	2.1*
Зүүнбүрэн	7968	12305.1	2429	14500	5.9*
Мандал	7910	10285.7	4521.49	8241.5	182.3
Орхон	10446	12788	4820	12174	2.5*
Сант	3621	7231.5	1562	6081.5	3.8*
Цагааннуур	39217	57769	15626	36364	2.3*
Баянгол	6722.8	9019.4	3359	8230	2.4*
Сайхан	19661	20845.1	4645	30145	6.4*
Орхонтуул	10634.3	17375	7336.8	20710	2.8*
Баруунбүрэн	11160	12515	6052	14688.7	2.4*
Шаамар	1596	4636.2	719.25	1606.3	2.2*
Хүдэр	4485	7894	3095	12739	4.1*
Сүхбаатар	-	-	-	-	
Жавхлант	6218	5836.5	3438	9296	2.7*
Түшиг	15741	22626	9411.4	9727	103.4
Хушаат	15898	12482	6997	35009	5*
		<b>төмс</b>			
<b>ДҮН</b>	<b>56020.2</b>	<b>45436.92</b>	<b>37991.1</b>	<b>42487.6</b>	<b>111.8</b>
Алтанбулаг	1985	971.8	766	1557.4	2*
Ерөө	2520	1726.2	710.8	867.5	122.1
Зүүнбүрэн	2080	800	630.1	1120.0	177.7
Мандал	10442	8499	7041	6729	95.6
Орхон	3162	4500	5100	4430	86.9
Сант	4550	2942.1	2950	3592	121.8
Цагааннуур	8890	8652.2	6206.6	6373.4	102.7
Баянгол	2871	1881.3	1696	1742	102.7
Сайхан	6229	6600	5460	5775	105.8
Орхонтуул	870	289.8	150	424.4	2.8*
Баруунбүрэн	2604	1275	950	1045	110.0
Шаамар	2150	1490	784	1277.7	163.0
Хүдэр	2646	1223	1020	810	79.4
Сүхбаатар	1200	1310.1	1350	1202.2	89.1
Жавхлант	400	297	397.6	815.0	2*
Түшиг	327	375.5	224	484.9	2.1*
Хушаат	3094	2604	2555	4242	166.0



## хүснэгт 4.1.25-ийн үргэлжлэл

Сум	2013	2014	2015	2016	<u>2015</u> 2014
<b>Хүнсний ногоо</b>					
<b>ДҮН</b>	<b>34603.3</b>	<b>32662.4</b>	<b>26633.7</b>	<b>32706.1</b>	<b>122.8</b>
Алтанбулаг	1177.4	570.6	417.8	804.8	192.6
Ерөө	2279	1712.55	763.3	1016.3	133.1
Зүүнбүрэн	2469.8	2463	1626.8	2658.6	163.4
Мандал	8850.0	7929.7	7884.7	6677.8	84.7
Орхон	1286.7	1583	1383.2	1694.8	122.5
Сант	1975.8	2615.7	2297	2481	108.0
Цагааннуур	1452	1986	810.6	1958.9	2.4*
Баянгол	1761.3	1762.2	1394.4	832.8	59.7
Сайхан	3640.7	3817.4	3599.5	4061.5	112.8
Орхонтуул	933.5	498	410.3	1166.2	2.8*
Баруунбүрэн	1188	645.3	441.5	610.0	138.2
Шаамар	3525	3057.6	2559.6	3741.8	146.2
Хүдэр	633	432	348	327	94.0
Сүхбаатар	791.9	699.633	691.6	768.9	111.2
Жавхлант	1260	1165	602.2	1784.0	2.9*
Түшиг	20.2	283.817	234.3	258.2	110.2
Хушаат	1359	1441	1169	1863	159.4
<b>Хадлан бэлтгэл</b>					
<b>ДҮН</b>	<b>155362</b>	<b>153912</b>	<b>143274</b>	<b>169449.6</b>	<b>118.3</b>
Алтанбулаг	8000	7500	5515	5505	99.8
Ерөө	20000	13668.5	19000	19417.5	102.2
Зүүнбүрэн	8000	6500	8000	8095	101.2
Мандал	15000	18300	13498.5	20000	148.2
Орхон	8000	9700	4500	8003	177.8
Сант	5000	4200	4500	6628.6	147.3
Цагааннуур	11145	9120	12711	10473	82.4
Баянгол	10008	10789.6	7290	12657	173.6
Сайхан	8470	8509	7200	8500	118.1
Орхонтуул	17450	18150	15185	25100	165.3
Баруунбүрэн	11000	16206	13540	13500	99.7
Шаамар	5000	5000	4500	5350	118.9
Хүдэр	5500	5500	5850	5800	99.1
Сүхбаатар	4479	4669	3742.5	3170.5	84.7
Жавхлант	7800	7000	6242	7800	125.0
Түшиг	5000	3900	6000	3950	65.8
Хушаат	5510	5200	6000	5500	91.7

**4.1.26 ӨӨРИЙН ХҮЧЭЭР ҮЙЛДВЭРЛЭЖ , БЭЛТГЭСЭН ТЭЖЭЭЛ**

Сумын нэр	Хадлан /тн/	таримал тэжээл /кг/	Даршны ургамал /кг/	Гар тэжээл /кг/	Хужир шүү /кг/
<b>ДҮН</b>	<b>149907.7</b>	<b>374840.05</b>	<b>101871</b>	<b>1346862.7</b>	<b>2712281.56</b>
Сүхбаатар	5127.7	7 010	6400	21123	167880
Алтанбулаг	5575	2 655		8212	85968
Баруунбүрэн	13672				149358
Баянгол	15558	197 818	10065	169120.7	153122.8
Ерөө	20200.8	780	350	29534	37658
Жавхлант	6672.5	42 900	250	55840	127504
Зүүнбүрэн	8383	424		18916	58487
Мандал	21064.2	3 063	74581	818542	1384194.76
Орхон	3356.3				24830
Орхонтуул	6655	20 502	0	50630	14858
Сайхан	8500	79 750	5025	151132	64218
Сант	5020	2 006			2151
Түшиг	3950		5200		9700
Хүдэр	4609	14 650	0	312	13625
Хушаат	5795.2	32		1200	69415
Цагааннуур	10554	3 250	0	4000	339250
Шаамар	5215	0		18301	10062

Сумын нэр	Төмс, хүнсний ногооны хаягдал /кг/	Үр тарианы хаягдал /кг/	Лай /кг/	Сүрэл /кг/
<b>ДҮН</b>	<b>267198.5</b>	<b>2252015.5</b>	<b>65354</b>	<b>660455.7</b>
Сүхбаатар	14351.5	286617.5		51020
Алтанбулаг	75	19599		
Баруунбүрэн		3003		23500
Баянгол	9020	175158	11573	5001.2
Ерөө	10355	212682	19200	
Жавхлант	123366	187231	6750	
Зүүнбүрэн	46214	60846	4501	313
Мандал	5021	92923	1500	555961.5
Орхон	5500	265850		
Орхонтуул		4493		
Сайхан	31100	405180	20824	14656
Сант		5655		
Түшиг		27000		
Хүдэр	300	68000		
Хушаат	13152	164811		
Цагааннуур	500	265100	1006	10004
Шаамар	8244	7867		

**4.1.27 ШИНЭЭР ГАРГАСАН ХУДАГ, сумаар**

Сум	Шинээр гаргасан худгийн тоо	Инженерийн хийцтэй	үүнээс	
			Өрөмдөл	Энгийн уурхайн
<b>ДҮН</b>	<b>58</b>	<b>16</b>	<b>16</b>	<b>42</b>
Баруунбүрэн	5	5	5	
Баянгол	6	1	1	5
Ерөө	24	2	2	22
Мандал	5	1	1	4
Орхон	1	1	1	
Орхонтуул	2			2
Сант	3	2	2	1
Хушаат	4	3	3	1
Цагааннуур	2	1	1	1
Шаамар	6			6

**Хүснэгт 4.1.27-ийн үргэлжлэл**

Сумын нэр	зарцуулсан хөрөнгийн хэмжээ мян.төг	үүнээс			Түр ажилласан иргэдийн тоо
		улсын төсвийн /мян.төг/	Гадаад орон, олон улсын /мян.төг/	Малчид иргэдийн /мян.төг/	
<b>ДҮН</b>	<b>223758.0</b>	<b>139420.0</b>	<b>0.0</b>	<b>84338.0</b>	<b>74</b>
Баруунбүрэн	60000.0	40500.0		19500.0	5
Баянгол	20008.0			20008.0	3
Ерөө	47120.0	38720.0		8400.0	19
Мандал	4000.0	2000.0		2000.0	8
Орхон	20000.0	20000.0			
Орхонтуул	7000.0			7000.0	8
Сант	25200.0	25200.0		0.0	4
Хушаат	21600.0			21600.0	1
Цагааннуур	16800.0	13000.0		3800.0	4
Шаамар	2030.0			2030.0	22

**4.1.28 ЗАСВАРЛАСАН ХУДАГ, сумаар**

Сумын нэр	Засварласан худгийн тоо	Инженерийн хийцтэй	үүнээс			
			Өрөмдөл	Богино яндант	Бетонон хашлагат уурхайн	Энгийн уурхайн
<b>ДҮН</b>	<b>17</b>	<b>7</b>	<b>6</b>	<b>0</b>	<b>1</b>	<b>10</b>
Баруунбүрэн	1					1
Баянгол	2					2
Жавхлант	1	1	1			
Мандал	1	1	1			
Орхон	1	1	1			
Хүдэр	3	3	2		1	
Цагааннуур	1	1	1			
Шаамар	7					7

**Хүснэгт 4.1.28 –ийн үргэлжлэл**

Сумын нэр	зарцуулсан хөрөнгийн хэмжээ мян.төг	үүнээс			Түр ажилласан иргэдийн тоо
		улсын төсвийн /мян.төг/	Гадаад орон, олон улсын /мян.төг/	Малчид иргэдийн /мян.төг/	
<b>ДҮН</b>	<b>51940.0</b>	<b>40000.0</b>	<b>9800.0</b>	<b>2140.0</b>	<b>38</b>
Баруунбүрэн	1000	1000			2
Баянгол	1200			1200	4
Жавхлант	5480	5000		480	2
Мандал	9800		9800		2
Орхон	20000	20000			
Хүдэр	14000	14000			11
Шаамар	460			460	17

**4.2 АЖ ҮЙЛДВЭР****4.2.1 АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮН ҮЙЛДВЭРЛЭЛТ, салбараар, сая.төг**

Салбараар	2014	2015	2016	Нийт дүнд эзлэх хувь			<u>2016</u> 2015
				2014	2015	2016	
Бүгд	681519.8	385336.5	303898.2	100.0	100.0	100.0	78.9
Үүнээс:							
Уул,уурхай	565644.4	264110.9	180211.2	83.0	68.5	59.3	68.23316
Үүнээс:							
Алт	107870.3	31001.5	5922.4	19.1	8.0	1.9	19.0
Төмрийн хүдэр	434761.4	233109.4	174288.8	76.9	88.8	57.4	74.8
Хүнс ундаа	61318.3	74208.4	70855.0	9.0	19.3	23.3	95.0
Барил.материал	48999.4	41079.8	45654.0	7.2	10.7	15.0	111.1
Үүнээс:							
Цемент	36940.6	29664.1	44668.4	75.4	7.7	14.7	150.6
Бусад	5557.7	5937.4	7178.1	0.8	1.5	2.4	121.0

**4.2.2 АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮН БОРЛУУЛАЛТ, салбараар,сая.төг**

Салбараар	2014	2015	2016	Нийт дүнд эзлэх хувь			<u>2016</u> 2015
				2014	2015	2016	
Бүгд	408438.7	313401.1	279394.4	100.0	100.0	100.0	89.1
Үүнээс:							
Уул,уурхай	306454.5	222148.1	188779.8	75	70.9	67.6	85.0
Үүнээс:							
Алт	125154.7	38197.9	179052	40.8	17.2	64.1	468.7
Төмрийн хүдэр	180136.1	182234.5	182234.5	58.8	82	65.2	
Хүнс ундаа	38756.3	42352.8	42508.7	9.5	13.5	14.8	100.4
Барил.материал	57614.2	42781.6	41529.3	14.1	13.7	14.9	97.1
Үүнээс:							
Цемент	36940.6	29664.1	40774.0	64.1	69.3	14.5	
Бусад	5613.7	6118.6	6576.6	1.4	2	2.4	107.5

**4.2.3 АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН ГОЛ НЭРИЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮН ҮЙЛДВЭРЛЭЛТ**

Бүтээгдэхүүн	Х / н	2014	2015	2016			2016 2015
				Компани	ЖДҮ	Дүн	
Нарийн боов	тн	106.6	136.1		190.9	190.9	140.3
Талх	тн	847.2	780.8		886.7	886.7	113.6
Алт	кг	1652.5	480.2	79.9		79.9	16.6
Архи	мян.л	6260.7	6617.3	7243.5		7243.5	109.5
Спирт	мян.л	2403.9	2891.7	3216.5		3216.5	111.2
Зүсмэл	м3	7029.8	6886.4	4220.9		4220.9	61.3
Цемент	тн	302300	370	373.4		373.4	100.9
Шохой	тн	46160.1	41071	42814.3		42814.3	104.2
Дулаан	мгк	145.8	119.7	145.5		145.5	121.6
Хэрчсэн гурил	мян.ш	363.6	297.9		225	225	75.5
Төмрийн хүдэр	мян.тн	3191.2	3350.5	3350.5		3350.5	100.0
Арматур төмөр	тн	900	800		850	850	106.3
тоосго	мян ш	2262.6	2947	1747	1000	2747	157.2
сүү	мян л	116.9	44.8	32		32	71.4

**4.2.4 АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮН ҮЙЛДВЭРЛЭЛТ, сумаар**

Сумын нэр	2014	2015	2,016
<b>Дүн</b>	<b>681,514</b>	<b>385,337</b>	<b>303898</b>
Алтанбулаг	4.7		
Ерөө	454,644	233,745.3	180,440.2
Зүүнбүрэн	38.3	11.8	
Мандал	62,693.7	74,504.8	72,338.6
Орхон	-	-	
Сант	9.6	4.2	2.9
Цагааннуур	108.3	50.1	190.8
Баянгол	109,477.9	31,030.3	684.662
Сайхан	47,617.8	40,634.0	46,056.7
Орхонтуул	0.1	21.8	5.6
Баруунбүрэн	30.0	15.6	
Шаамар	281.5	331.6	
Хүдэр	120.8	180.7	167.65
Сүхбаатар	4,410.6	4,783.1	4,007.6
Жавхлант	-	-	
Түшиг	2,055.0	13.6	2.9
Хушаат	21.0	9.6	0.5



## 5. БУСАД

## 5.1 МЭРГЭЖЛИЙН ХЯНАЛТЫН ГАЗРААС ХИЙСЭН ХЯНАЛТ ШАЛГАЛТ

Үзүүлэлт	Шалгалт		Хяналт		Зөрчил		Нөхөн төлбөр		Торгууль шиитгэвэр	
	Шалгалтанд хамрагдсан	Шалгалтанд хамрагдсан	Хяналтанд хамрагдсан	Хяналтанд хамрагдсан	илрүүлсэн зөрчил	арилгуулсан зөрчил	Тогтоосон /мян.төг/	Барагдуулсан/м ян.төг/	Тогтоосон /мян.төг/	Барагдуулсан/м ян.төг/
<b>Нийт</b>	<b>656</b>	<b>602</b>	<b>593</b>	<b>81</b>	<b>2663</b>	<b>1768</b>	<b>19809.3</b>	<b>19809.3</b>	<b>66999.5</b>	<b>57399.5</b>
Хүнсний чанар, стандартын хяналт	170	178	205		389	322			3288.5	3288.5
Мал үржлийн хяналт	29	29	13		78	34				
Мал эмнэлгийн хяналт										
Ургамал хамгаалал, хорио цээрийн хяналтын	16									
Таримал ургамлын үрийн хяналт	19	2								
Байгаль орчны хяналт	31	51	18	14	213	152	12540.0	12540.0	5413.0	5413.0
Газар, геодези, зураг зүйн хяналт	17	8	3	15	38	32			2403.0	2403.0
Геологи, уул уурхайн хяналт	24	13	23	19	24	23			43584.0	33984.0
Эмчилгээний чанарын хяналт	33	76	65		41	20			1828.0	1828.0
Эрүүл ахуй, халдвар хамгааллын хяналт	115	133	155		387	308			817.0	817.0
Эм, биобэлдмэлийн хяналт	20	21	44		22	11			876.0	876.0
Хөдөлмөрийн хяналт	21				66	47			2170.0	2170.0
Хөдөлмөрийн эрүүл ахцйн хяналт	23				49	19				
Нийгмийн хамгааллын хяналт	15				144	98	7269.3	7269.3	500.0	500.0
Барилгын техникийн хяналт	31		11		76	32			4600.0	4600.0
Авто замын хяналт										
Эрчим хүчний хяналт	22		14	12	156	156			576.0	576.0
Тээвэр (авто, усан) - ийн хяналт										
/Өргөх механизм, Хот байгуулалт/ Харилцаа холбооны хяналт	19		4	21	287	44			120.0	120.0
Хэмжил зүйн хяналт	7				106	68				
Боловсролын хяналт	16		10		337	257			440.0	440.0
Соёлын хяналт	12	91	28		101	28			384.0	384.0
Цөмийн болон цацрагийн хяналт										

Эх үүсвэр: Аймгийн Мэргэжлийн хяналтын газар

**5.2 АУДИТИЙН ГАЗАР**

Төрөл	Үзүүлэлт	Дүн
Гүйцэтгэлийн аудит	Хамрагдсан байгууллагын тоо	110
	Илэрсэн зөрчлийн тоо	48
	Илэрсэн зөрчлийн дүн/мян.төг/	65,696,000
	Тавьсан акт/мян.төг/	162,700
	Тавьсан албан шаардлага/мян.төг/	6,406,900
	Өгсөн зөвлөмжийн тоо	59
Нийцлийн аудит	Хамрагдсан байгууллагын тоо	671
	Илэрсэн зөрчлийн тоо	60
	Илэрсэн зөрчлийн дүн/мян.төг/	5,142,100
	Тавьсан акт/мян.төг/	55,900
	Тавьсан албан шаардлага/мян.төг/	5,086,200
Эрсдэлийн аудит	Өгсөн зөвлөмжийн тоо	52
	Хамрагдсан байгууллагын тоо	
	Илэрсэн зөрчлийн тоо	
	Илэрсэн зөрчлийн дүн/мян.төг/	
	Тавьсан акт/мян.төг/	
Санхүүгийн аудит	Тавьсан албан шаардлага/мян.төг/	
	Өгсөн зөвлөмжийн тоо	
	Хамрагдсан байгууллагын тоо	308
	Илэрсэн зөрчлийн тоо	117
	Илэрсэн зөрчлийн дүн/мян.төг/	133,500
Дүн	Тавьсан акт/мян.төг/	49,800
	Тавьсан албан шаардлага/мян.төг/	1,283,700
	Өгсөн зөвлөмжийн тоо	238
	Хамрагдсан байгууллагын тоо	1089
	Илэрсэн зөрчлийн тоо	225
	Илэрсэн зөрчлийн дүн/мян.төг/	13,045,200
	Тавьсан акт/мян.төг/	268,400
	Тавьсан албан шаардлага/мян.төг/	12,776,800
	Өгсөн зөвлөмжийн тоо	349

**5.3 САНХҮҮ ХЯНАЛТ, АУДИТЫН АЛБА**

Мэдээний нэр	Бүтэн жил
Хяналт шалгалтанд хамруулсан байгууллагын тоо	77
Илрүүлсэн төлбөр зөрчлийн тоо	218
Зөвлөмж өгсөн болон хэрэгжүүлсэн тоо	209
Шилэн дансанд мэдээлэл байршуулах байгууллагын хувь	261

№	Үзүүлэлт	Дүн
1	Хяналт шалгалтанд хамрагдсан байгууллагын тоо	16
2	Илрүүлсэн төлбөр зөрчлийн тоо	64
3	Өгөгдсөн зөвлөмжийн тоо	72
4	Шилэн дансанд мэдээлэл байршуулсан байгууллагын тоо	258
5	Шилэн дансанд мэдээлэл байршуулах байгууллагын тоо	260
6	Сэлэнгэ аймгийн Төсвийн ерөнхийлэн захирагч, харъяа байгууллагууд, Орон нутгийн өмчит аж ахуйн нэгж, төсвөөс татаас авдаг хувийн сургууль, цэцэрлэг, мал эмнэлэг, холбоодын шилэн дансанд мэдээлэл	Хувь 99.2%
7	Шилэн дансанд байршуулах мэдээллийн тоо /өмнөх он 2016 оны/	28923
8	Шилэн дансанд байршуулсан мэдээллийг тоо /өмнөх он 2016 оны/	23780
9	Хэрэгжилтийн хувь	82.2%
10	Санхүү, төсвийн чиглэлээр явуулсан сургалт	Явуулсан тоо 4 Хамрагдсан хүний тоо 82

Эх үүсвэр: Санхүү хяналт, Аудитын алба

**5.4 ОНЦГОЙ БАЙДЛЫН ГАЗАР**

Үзүүлэлт	Хэмжих нэгж	2015 - XII	2016 - XII
<b>Үзлэг шалгалт:</b>			
Объект	тоо	968	850
Айл өрх	тоо	1940	787
Илрүүлсэн зөрчил	тоо	4447	2355
Арилгуулсан зөрчил	тоо	844	555
<b>Гарсан гал:</b>			
Объектод	тоо	103	99
Ой, хээр	тоо	27	21
Учирсан хохирол	сая.төг	373.8	6619.1
Торгууль	сая.төг		
<b>Аварсан:</b>			
Эд хөрөнгө	сая.төг	2542.5	23927.5
Барилга, байшин	тоо	33	38
Машин, техник	тоо	4	6
<b>Захиргааны арга хэмжээ</b>			
Аж ахуйн нэгж, байгууллага	тоо	12	12
Албан тушаалтан	тоо	8	
Иргэн	тоо	6	2
<b>Сурталчилгаа</b>			
Орон нутгийн хэвлэл мэдээллийн хэрэгслээр	тоо	32	32
Аж ахуйн нэгж, байгууллагуудад лекц яриа	тоо	<b>47</b>	37
<b>Усны осол:</b>			
Аварсан хүн	тоо	1	12
<b>Нуранга:</b>			
Аварсан хүн	тоо	1	
<b>Заавал биелүүлэх албан шаардлага</b>	тоо	403	334
<b>Мэдэгдэл</b>	тоо	302	255
<b>Гал унтраах анги дуудлагаар гарсан</b>	тоо	90	82
<b>Гал дээр ажиллаж унтраасан</b>	тоо	87	67
<b>Гал түймэр гарсан тухай акт</b>	тоо	59	64
<b>Танилцуулга, дүгнэлт</b>	тоо	19	37
<b>Ажиллагаа зогсоох тогтоол</b>	тоо	7	19
<b>Өөрөө унтраасан</b>	тоо	4	6
<b>Зөрчлийн тэмдэглэл</b>	тоо	15	21
<b>Мэдээллээр ирсэн</b>	тоо	7	16

Эх үүсвэр: Аймгийн Онцгой байдлын газар

**5.5 ШҮҮХИЙН ШҮҮН ТАСЛАХ АЖИЛЛАГААНЫ ТАЙЛАН**

дүн	бүгд	шийдвэрлэсэн хэргийн тоо		
		эрүүгийн хэрэг	иргэний хэрэг	захиргааны хэрэг
аймгийн дүн	908	134	749	25

Эх үүсвэр: Аймгийн Шүүхийн газар

дүн	хянан шийдвэрлэсэн бүх хэрэг	давж заалдах шатны шүүх		
		эрүүгийн хэрэг	иргэний хэрэг	захиргааны арга хэмжээ
аймгийн дүн	87	37	39	11

Эх үүсвэр: Аймгийн Шүүхийн газар

дүн	ял шийтгүүлсэн хүний тоо		өргөдөл, гомдол, хүсэлт	
	бүгд	үүнээс: эмэгтэй	хүлээн авсан	шийдвэрлэсэн
аймгийн дүн	140	13	487	487

Эх үүсвэр: Аймгийн Шүүхийн газар

**5.6 ШҮҮХИЙН ШИЙДВЭР ГҮЙЦЭТГЭХ АЛБАНЫ МЭДЭЭ**

гүйцэтгэх бичиг баримт	оны эхний үлдэгдэл	нэмэгдсэн	хасагдсан	үлдэгдэл
Гүйцэтгэх хуудас /тоо/	260	629	31	858
Мөнгөн дүн /сая төг/	862.5	2853.5	291.3	3424.7

Эх үүсвэр: Аймгийн Шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх газар

гүйцэтгэх бичиг баримт	биелүүлбэл зохих	бодитой биелүүлсэн	хувь	үлдэгдэл
Гүйцэтгэх хуудас /тоо/	858	459	53.5	399
Мөнгөн дүн /сая төг/	3424.7	1341.8	39.2	2082.9

Эх үүсвэр: Аймгийн Шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх газар

**5.7 ШША-НЫ КРИМИНАЛИСТИКИЙН ШИНЖЭЭЧ НАРЫН АЖЛЫН ТАЙЛАН**

	нийт шинжилгээ				
	бүгд	гарын мөр	мөр судлал	бичиг баримт	бусад

аймгийн дүн	70	42	17	10	1
-------------	----	----	----	----	---

Эх үүсвэр: Аймгийн Шүүхийн шинжилгээний алба

	хэргийн газрын үзлэгт оролцсон тоо				
	бүгд	хүний амь нас хохирсон	хулгайлах	зам тээврийн осол	бусад

аймгийн дүн	693	171	183	243	96
-------------	-----	-----	-----	-----	----

Эх үүсвэр: Аймгийн Шүүхийн шинжилгээний алба

**5.8 ШҮҮХИЙН ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ЭМНЭЛГИЙН МЭДЭЭ**

	нийт шинжилгээ				
	бүгд	хүний биед гэмтлийн зэрэг тогтоох	хүний биед хийсэн бусад үзлэг	цогцост хийсэн шинжилгээ	эксгумац, хавтаст хэргийн материалаар хийсэн шинжилгээ

аймгийн дүн	906	710	22	166	8
-------------	-----	-----	----	-----	---

Эх үүсвэр: Аймгийн Шүүхийн шинжилгээний алба

**5.9 СТАНДАРТ ХЭМЖИЛЗҮЙН ХЭЛТЭС**

	Хэмжих нэгж	2015 - XII	2016 - XII
<b>1. Хэмжүүр баталгаажуулалт</b>			
Баталгаажуулсан ажлын эталон	ширхэг	-	-
Баталгаажуулсан хэмжих хэрэгслийн тоо	тоо	7094	6832
Үүнээс: Механик	тоо	922	871
Цахилгаан	тоо	5740	5375
Эзэлхүүн багтаамж	тоо	432	515
<b>2. Стандартчилал тохирлын үнэлгээ</b>			
Дотоодын бүтээгдэхүүний баталгаажуулалт			
Сум	тоо	8	7
Аж ахуйн нэгжийн тоо	тоо	32	20
Нэр төрөл	тоо	20	13
Бүтээгдэхүүн	тоо	67	44
Үйлчилгээний баталгаажуулалт			
Сум	тоо	17	17
Нэр төрөл	тоо	11	10
Аж ахуйн нэгж	тоо	286	276
Стандартын салбар сангаар үйлчлүүлсэн			
Иргэд, аж ахуйн нэгж	тоо	46	57
Стандартын тоо	тоо	118	168
Тохирлын гэрчилгээ олгосон			
Бүтээгдэхүүн	тоо	8	13
Үйлчилгээний	тоо	261	240
Тохирлын тэмдэгтэй			
Хүнсний бүтээгдэхүүн	тоо	4	
Итгэмжлэгдсэн лаборатори / аймгийн хэмжээнд үйл ажиллагаа явуулж байгаа /			
Зохион байгуулсан сургалт	тоо		11
Иргэд	тоо		312
Хамрагдсан ААНэгж	тоо		

**5.10 АВТО ТЭЭВРИЙН ҮНДЭСНИЙ ТӨВ**

Сумын нэр	Ачаа, автобус		Суудлын		Чиргүүл		Мотоцикль		Бүгд	
	тоо	мян.төг	тоо	мян.төг	тоо	мян.төг	тоо	мян.төг	тоо	мян.төг
<b>Дүн</b>	<b>6810</b>	<b>21810</b>	<b>8221</b>	<b>82210</b>	<b>268</b>	<b>1340</b>	<b>599</b>	<b>2995</b>	<b>15898</b>	<b>108355</b>
Алтанбулаг	131	1965	168	1680	12	60.0	2	10	313	3715
Ерөө	710	10650	398	3980	17	85.0	26	130	1151	14845
Зүүнбүрэн	171	2565	95	950	6	30.0	9	45	281	3590
Мандал	1318	19770	1558	15580	36	180.0	181	905	3093	36435
Орхон	166	2490	133	1330	5	25.0	43	215	347	4060
Сант	154	2310	112	1120	2	10.0	25	125	293	3565
Цагааннуур	304	4560	170	1700	1	5.0	12	60	487	6325
Баянгол	303	4545	369	3690	2	10.0	51	255	725	8500
Сайхан	347	5205	609	6090	11	55.0	46	230	1013	11580
Орхонтуул	248	3720	183	1830	8	40.0	12	60	451	5650
Баруунбүрэн	284	4260	222	2220	0	0.0	31	155	537	6635
Шаамар	200	3000	206	2060	6	30.0	11	55	423	5145
Хүдэр	163	2445	116	1160	1	5.0	2	10	282	3620
Сүхбаатар	1873	28095	3603	36030	155	775.0	123	615	5754	65515
Жавхлант	143	2145	103	1030	3	15.0	12	60	261	3250
Түшиг	120	1800	58	580	0	0.0	1	5	179	2385
Хушаат	175	2625	118	1180	3	15.0	12	60	308	3880

Сумын нэр	Аж ахуй нэгжийн нэрс	Тээврийн хэрэгсэл	
		Суудалын	Микро автобус
Сүхбаатар	"Тогоон чулуу" ХХК	19	1
Хүдэр	"Хүдэр нумт" ХХК		7
Ерөө	"Ерөө-буургачин" ХХК	2	5
Бугант	"Бугант-Өгөөмөр" ХХК	10	
Жавхлант	"Цэста" ХХК		5
Баянгол	"Цахарын зам" ХХК		3
Сант	"Бошгийн булаг" ХХК		3
Хушаат	"Хөшөө чулуут" ХХК	1	4
Баруунбүрэн	"Бүрэн тоонч" ХХК	2	3
Алтанбулаг	"Их овооны зам" ХХК	29	5
Түшиг	"Зэлтэрийн-Өгөөж" ХХК		2
Цагааннуур	"Орги тариа" ХХК		7
Зүүнбүрэн	"Ганц-Өндөр" нөхөрлөл		13
Шаамар	"БЛТЦ" нөхөрлөл	13	3
Хөтөл	"Хаш хүлэг" ХХК	19	
Сүхбаатар	Дотор	120	



ОН САР ӨДӨР	ТЭЭВРИЙН ХЭРЭГСЭЛ							МОТОЦИКЛЬ	НИЙТ ГЭРЧИЛГЭЭНИЙ ТОО
	ҮҮНЭЭС								
	ТЭЭВРИЙН ХЭРЭГСЭЛ ЭЗЭМШИГЧИЙН ШИЛЖИЛТ ХӨДӨЛГӨӨН	ЭЗЭМШИГЧ ӨӨРЧЛӨГДСӨН	УЛСЫН ДУГААР СОЛИЛТ	ГЭРЧИЛГЭЭ СОЛИЛТ	НӨХӨЛТ	ӨНГӨ	ХӨДӨЛГҮҮР	ШИНЭЭР УЛСЫН ДУГААР ГЭРЧИЛГЭЭ ОЛГОЛТ	
1	249	184	67	235	10	3	0		194
2	220	198	71	212	4	1	0	1	216
3	356	245	90	356	6	3	1		362
4	282	219	84	270	12	2	1		282
5	320	273	85	307	13	1	1		320
6	287	231	80	282	5	0	0		287
7	310	164	60	303	7	0	0	9	310
8	455	290	96	435	17	1	0	8	452
9	259	208	90	245	12	1	1	7	257
10	196	175	63	192	2	1	0	7	194
11	233	210	83	226	8	2	0	1	234
12	166	157	60	160	5	0	0		165
<b>Нийт дүн</b>	<b>3333</b>	<b>2554</b>	<b>929</b>	<b>3223</b>	<b>101</b>	<b>15</b>	<b>4</b>	<b>33</b>	<b>3273</b>

#### 5.11 ХОТ ХООРОНДЫН ТАКСИНЫ ҮНЭ, төгрөгөөр

Чиглэл	1 зорчигч /мян.төг/
Сүхбаатар - Алтанбулаг	2500
Сүхбаатар - Дархан / микроавтобус /	8000
Сүхбаатар - Дархан / такси /	10000
Сүхбаатар - Шаамар	2500
Сүхбаатар - Зүүнбүрэн / микроавтобус /	6000
Сүхбаатар - Цагааннуур / микроавтобус /	7000
Сүхбаатар - Түшиг / микроавтобус /	12000
Сүхбаатар сум дотор / корпус, хороолол /	500-1000
Сүхбаатар сум дотор / такси /	1000-2500

**5.12 ГАЗРААС БУСАД ҮЛ ХӨДЛӨХ ХӨРӨНГИЙН ӨМЧЛӨХ ЭРХИЙН УЛСЫН БҮРТГЭЛИЙН МЭДЭЭ,**

Үзүүлэлт	Тоо хэмжээ
Хүлээн авсан мэдүүлгийн тоо	9497
Төрөөс хувьчилсан орон сууц өмчлөх эрхийг баталгаажуулах	37
ҮХЭХӨЭ-н анхны бүртгэл, баталгаажуулалт	738
Нийт бүртгэсэн гэрээ	6395
Эрхийн улсын бүртгэлд өөрчлөлт, залруулга хийх	110
Өмчлөгчийн хүсэлтээр болон гэрээ хэлцлээр бүртгэл салгаснаар шинэ бүртгэл үүсгэх	10
Гэмтээсэн гэрчилгээ шинээр олгох	2
Шүүхийн шийдвэрээр өмчлөгч өөрчлөгдөх	4
Өмчлөгчийн хүсэлтээр бүртгэлд өөрчлөлт оруулах	14
Лавлагаа, хуулбар	2254
Нийт бичигдсэн гэрчилгээ	1553
Тэмдэгтийн хураамжийн нийт дүн	701
ҮХЭХӨЭ-ээ худалдсанаас оруулсан татварын орлого	349

Эх үүсвэр: Оюуны өмч, Улсын бүртгэлийн газар

**5.13 ГАЗАР ӨМЧЛӨХ ЭРХИЙН УЛСЫН БҮРТГЭЛИЙН МЭДЭЭ**

Үзүүлэлт	Тоо хэмжээ
Хүлээн авсан мэдүүлгийн тоо	6801
Төрөөс үнэгүй хувьчилсан газрын өмчлөх эрхийн анхны баталгаажуулалт	2442
Төрөөс худалдаж авсан газрын өмчлөх эрхийн анхны баталгаажуулалт	1
Нийт анхны бүртгэл	2482
Нийт бүртгэсэн гэрээ	3414
Эрхийн улсын бүртгэлд өөрчлөлт залруулга хийх	200
Үрэгдүүлсэн гэрчилгээ шинээр олгох	12
Гэмтээсэн гэрчилгээ шинээр олгох	1
Шүүхийн шийдвэрээр өмчлөгч өөрчлөгдөх	2
Өмчлөгчийн хүсэлтээр болон гэрээ хэлцлээр бүртгэл салгаснаар шинэ бүртгэл үүсгэх	30
Лавлагаа, хуулбар	705
Нийт бичигдсэн гэрчилгээ бүгд	3322
Үйлчилгээний хураамжийн нийт дүн	4358
ГӨЗ-ээ худалдсанаас оруулсан татварын орлого	258

Эх үүсвэр: Оюуны өмч, Улсын бүртгэлийн газар

**5.14 ГАЗАР ЭЗЭМШИХ ЭРХ БАРЬЦААЛСАН, ЧӨЛӨӨЛСӨН БАЙДАЛ**

Сумын нэр	Иргэний газар эзэмших эрх		Аж ахуйн нэгжийн газар эзэмших эрх	
	Барьцаалсан	Чөлөөлсөн	Барьцаалсан	Чөлөөлсөн
Алтанбулаг	23	1	10	1
Баруунбүрэн	25	2	34	0
Баянгол	48	45	28	20
Ерөө	23	0	21	0
Жавхлант	165	15	30	6
Зүүнбүрэн	25	0	1	0
Мандал	167	39	83	6
Орхон	21	3	4	0
Орхонтуул	17	7	23	0
Сайхан	15	12	34	27
Сант	2	0	5	4
Сүхбаатар	169	44	8	0
Түшиг	6	0	32	0
Хушаат	11	0	16	4
Хүдэр	16	0	4	0
Цагааннуур	41	9	7	12
Шаамар	90	60	2	0
<b>НИЙТ</b>	<b>864</b>	<b>237</b>	<b>342</b>	<b>80</b>

Эх үүсвэр: Газрын харилцаа, барилга хот байгуулалтын газар

**5.15 СЭЛЭНГЭ АЙМГИЙН ГАЗАР ӨМЧЛӨГЧ ИРГЭДИЙН МЭДЭЭ**

Сумын нэр	Газар өмчлөх тухай өргөдөл гаргасан нийт иргэдийн тоо	ҮҮНЭЭС			Засаг даргын захирамжаар газар өмчлүүлэхээр шийдвэрлэсэн нийт тоо	ҮҮНЭЭС				Өмчлүүлсэн газрын хэмжээ /га/-аар	Одоо эзэмшиж, ашиглаж байгаа хашааны газрын хэмжээ /га-гаар/	Шинээр өмчилсэн газрын хэмжээ /га-гаар/	Аж ахуйн зориулалтаар өмчилсөн газрын хэмжээ /га-гаар/	Бусад
		Одоо эзэмшиж, ашиглаж байгаа хашааныгаа газрыг өмчлөхийг хүссэн иргэдийн тоо	Шинээр газар өмчилж авахыг хүссэн иргэдийн тоо	Засаг даргын захирамжаар газар өмчлүүлэхээр шийдвэрлэсэн нийт тоо		Одоо эзэмшиж, ашиглаж байгаа хашааныгаа газрыг өмчилсэн иргэдийн тоо	Шинээр газар өмчилж авсан иргэдийн тоо	Аж ахуйн зориулалтаар газар өмчилсэн иргэдийн тоо	Бусад					
Алтанбулаг				961	23	935	3	3	79.05	6.69	71.09	1.27	1	
Баруунбүрэн				7		7			1.39		1.39			
Баянгол				451		450	1	1	35.16		34.93	0.23		
Ерөө	37		37	74	37	37			16.05	8.9	7.15			
Жавхлант				0										
Зүүнбүрэн				49		49			24.5		24.5			
Мандал				694	15	679			108.16	3.62	104.54			
Орхон	100	6	94	87	1	86			7.32	0.18	7.14			
Орхонтуул	100	5	95	100	5	95			10.92	1.3	9.62			
Сайхан	34		34	203		203			46.09		46.09			
Сант	33	12	21	34	12	22			4.1	2.56	1.54			
Сүхбаатар				50	37	13			7.86	5.42	2.44			
Түшиг	176		176	116	1	115			32.27	0.35	31.92			
Хушаат	1		1	0					0					
Хүдэр	39		39	79		79			27.98		27.98			
Цагааннуур	20		20	20		20			3.36		3.36			
Шаамар	164	2	162	214	2	212			20.9	0.58	20.32			
<b>АЙМГИЙН ДҮН</b>	<b>704</b>	<b>25</b>	<b>679</b>	<b>3139</b>	<b>133</b>	<b>3002</b>	<b>4</b>	<b>4</b>	<b>425.11</b>	<b>29.6</b>	<b>394.01</b>	<b>1.5</b>	<b>2</b>	

Эх үүсвэр: Газрын харилцаа, барилга хот байгуулалтын газар

**5.16 БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ АЛБА****5.16.1 ОЙЖУУЛАЛТЫН МЭДЭЭ**

Он	Улсын төсөв /га/	БОХНСАХэмжээний зардал /га/	Өөрийн хөрөнгө /га/	Гадаадын хөрөнгө /га/	Иргэн /га/
2012	1180		954,7	80	46,3
2013		800	1142	98	
2014		500	1771	281	
2015		220	1588,6	59	
2016		47	1010,7	35	

**5.16.2 УСНЫ ТОО БҮРТГЭЛ**

Сумын нэр	Гол, горхи		Нуур, тойром		Булаг, шанд		Рашаан		Усан сан	Услалтын систем	Цэвэрлэх байгууламж	Худаг			Үерийн далан	Цооног		
	Тоологдсон	Устай	Тоологдсон	Устай	Тоологдсон	Устай	Тоологдсон	Устай	тоо	тоо	тоо	Өрөмдмөл	Богино яндант	Энгийн уурхай	тоо	тоо		
Сайхан	2	2	3	3	10	10					2	2	37	10	250			
Орхон	4	3	1		5	4					3		30	5				
Орхонтуул	6	6			16	16	2	2			3	1	53	67	236			
Баруунбүрэн	33	31	1	1	30	27	3	2			2		44	17				
Сант	12	12	3	2	21	20	3	3	1	2	1	12	6	27	2			
Хушаат	13	13	1	1	24	19	2	2			4		64	19	45			
Сүхбаатар	3	3							3		1	16		814	3			
Жавхлант	3	3	1	1	8	8	1	1	1	3		29		14				
Баянгол	10	10			18	18	2	2			4	2		213	1	17		
Мандал	127	116	2	1	15	7	4	4			6	1	77	934		25		
Ерөө	207	207	2	2	8	8	5	5			2	1	37	14	511			
Түшиг	39	36	3	3	25	17	2	2			2		102	242	1			
Цагаануур	19	14	5	3	31	27	1	1			3		62	55				
Зүүнбүрэн	2	2			9	8	1	1	4	2			29	718	1			
Шаамар	6	5			4	3	1	1					19	638				
Хүдэр	105	102	8	6	10	7	2	2	1	1			45	41				
Алтанбулаг	26	25	10	9	12	9	2	2			2		21	23	226			
<b>Дүн</b>	<b>617</b>	<b>590</b>	<b>40</b>	<b>32</b>	<b>246</b>	<b>208</b>	<b>31</b>	<b>30</b>	<b>10</b>	<b>41</b>	<b>9</b>	<b>677</b>	<b>161</b>	<b>4964</b>	<b>9</b>	<b>42</b>		

**5.17 ТҮҮВЭР СУДАЛГАА**

Сар	Өрхийн нийгэм эдийн засгийн судалгаа		Ажиллах хүчний судалгаа		Ардчилсан засаглал		Дүн	
	Хамрагдсан өрхийн тоо	Олгосон судалгааны урамшуулал	Хамрагдсан өрхийн тоо	Олгосон судалгааны урамшуулал	Хамрагдсан өрхийн тоо	Олгосон судалгааны урамшуулал	Хамрагдсан өрхийн тоо	Олгосон судалгааны урамшуулал
1	52	104000	36	72000			88	176000
2	52	104000	36	72000			88	176000
3	52	104000	36	72000	26	52000	114	228000
4	52	104000	36	72000			88	176000
5	52	104000	36	72000			88	176000
6	52	104000	36	72000	26	52000	114	228000
7	52	104000	36	72000			88	176000
8	52	104000	36	72000			88	176000
9	52	104000	36	72000			88	176000
10	52	104000	36	72000			88	176000
11	52	104000	36	72000			88	176000
12	52	104000	36	72000			88	176000
<b>Дүн</b>	<b>624</b>	<b>1248000</b>	<b>432</b>	<b>864000</b>	<b>52</b>	<b>104000</b>	<b>1108</b>	<b>2216000</b>